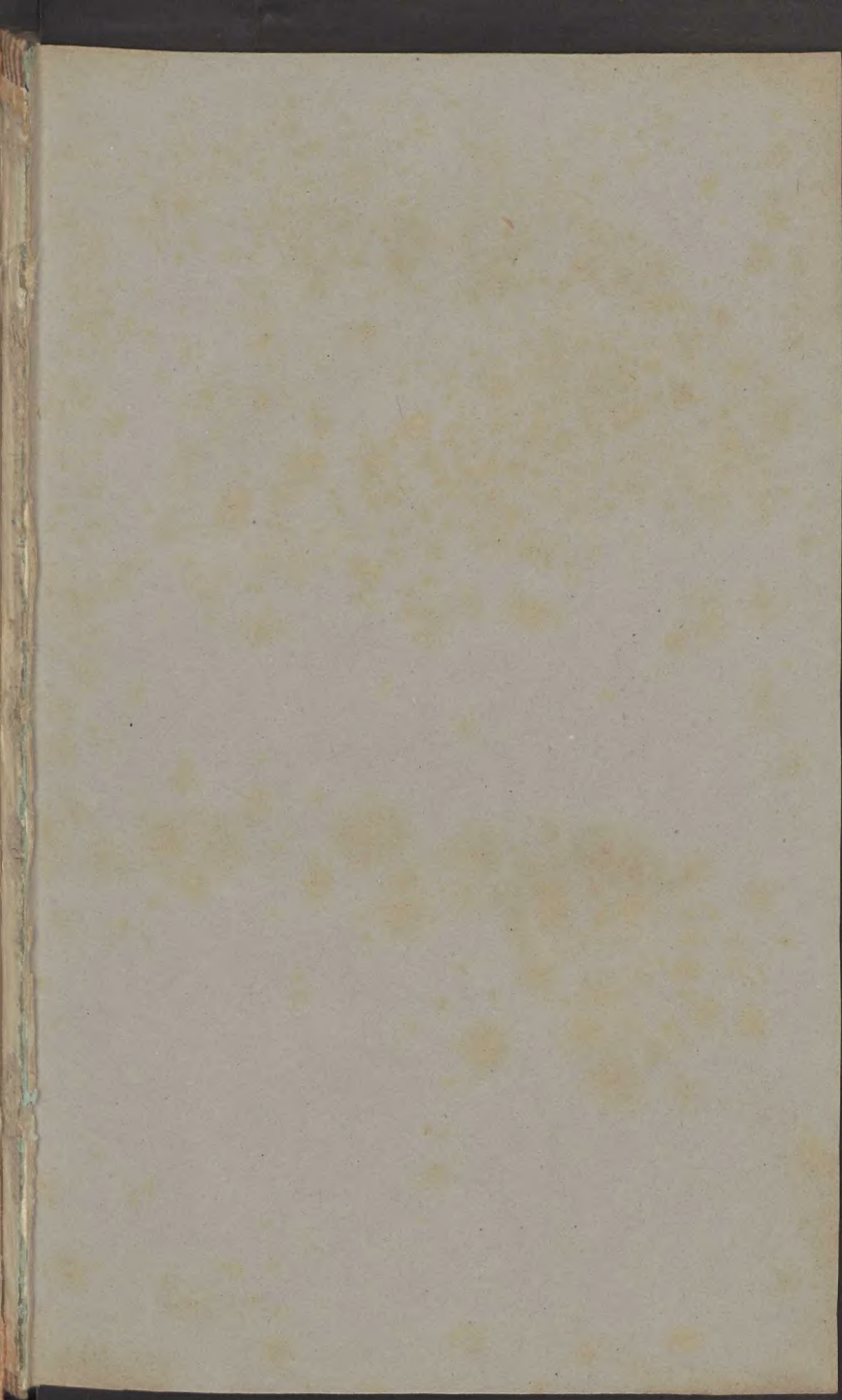

Nordiske Oldskrifter

udgivne

af

det nordiske Literatur-Samfund.

VI.

Sagan af Þórði hreðu,

besørgt og oversat af *H. Frødríksson.*

KJØBENHAVN.

Trykt i Brødrene Berlings Bogtrykkeri.

1848.

Tilkomne Medlemmer.

(Juni 1848.)

- Bolting, C. C.**, Cand. phil.
Brandt, F., Cand. jur. Christiania.
Bruun, Stud. polyt.
Brynjulfsson, G., Stud. jur.
Dahl, Procurator. Aarhus.
Djurhuus, A., Præst til Suderø-Præstegjeld.
Feilberg, M., Boghandler. Christiania.
Hielm, H., Student. Christiania.
Holm, C., Student.
Holm, P. A., Stud. theol.
Jonquieres, Cancellist.
Jørgensen, Præst i Grønland.
Lausen, kgl. Fuldmægtig.
Levertin, Carl O., Stokholm.
Lund, C. F., Student.
Meza, Jules de, Oberstlieutenant.
Seve. Stokholm.
Sigvaldason, Bjarni. Reykjavik.
Skulason, Sveinn. Reykjavik.
Serensen, H. J. J., Præst til Sandø-Præstegjeld.
Warberg, R., Stud. jur.
Vinther, M., Sysselmand paa Sandø.
Østerreicher, R. v., Generalconsul, Triest.
-

SAGAN

af

PÓRÐI HREÐU,

besørget og oversat ved H. FRIDRIKSSON,

udgivet

af

det nordiske Literatur-Samfund.

— — — — —

KJÖBENHAVN.

TRYKT I DET BERLINGSKE BOGTRYKKERI.

1848.

WAGAN

PÖRDT WEDD.

Post- und Expeditions-Office in Hamburg

des norddeutschen Allgemeine-Verkehrs-Verbandes

AMT DER POST

Post- und Expeditions-Office in Hamburg

1871

Forord.

Nærværende Saga, der omhandler Begivenheder fra Slutningen af det tiende og Begyndelsen af det ellefte Aarhundrede i den nordlige Deel af Island, antages af *P. E. Müller* (Sagabibliothek, I, S. 273) at være nedskreven ikke senere end i det fjortende Aarhundrede. Sagaen er för bleven udgivet, efter et middelmaadigt Haandskrift, af Vice-Laymand *B. Markússon* i „Nokkrer margfrooder Sögu Þættir Islendinga“, Holum, 1756. Ved nærværende Udgave ere fornemmeligen benyttede følgende Haandskrifter: 1) Et Membranfragment Arnæ-Magn. Nr. 551 d, 4to. Dette Fragment indeholder Sagaens Begyndelse, og ender med Ordene: at Þorkell kemr, Side 12°. 2) Papirshaandskriftet Arnæ-Magn. Nr. 139, Fol. 3) Membranhaandskrifterne Arnæ-Magn. Nrr. 471, 4to, 586, 4to, 152, Fol., 554 h β, 4to. 4) Papirshaandskriftet Nr. 27 i Rask's Samling paa Universitetsbibliotheket. 5) Membranerne Nr. 1003 og 1147 paa Kongens Bibliothek. 6) Papirshaandskrifterne Arnæ-Magn. Nr. 163, b, Fol., og 564, b, 4to. Af disse har jeg især lagt 551 d til Grund, saa langt dette Membranblad naaede, og derefter fornemmeligen 139, da dette Haandskrift, uagtet först skrevet i en senere Periode (i det 17de Aarhundrede), skjönnedes at have været en temmelig nöiagtig Afskrift af den Membran, hvoraf nu kun hint Brudstykke haves tilbage.

Det navnlig ved sine vigtige Genealogier interessante Tillæg, der indeholder et Slutningsbrudstykke af en fra den

sædvanlige Redaction ikke lidet forskjellig Bearbejdelse af Thord Hredes Saga, er aftrykt efter et, nu paa enkelte Steder ulæseligt, Membranfragment, Arnæ-Magn. Nr. 564, A. 4to, der tillige indeholder Berghúa þáttur og Kumlbúa þáttur. Ved de ulæselige Steder har jeg benyttet en Afskrift af samme med Arne Magnussons Haand, i hvis Tid Membranen vel har været mere læselig end nu.

De Trykfeil, jeg i Texten har bemærket, ere: Adalsteinsfóstra (4⁴) f. Adalsteinsfóstra; Hörða-Kárasonar (6¹¹) f. Hörða-Kárasonar; sinnkom (8⁷) f. sinu kom; Ábjörn (15²⁷) f. Ásbjörn; fremi⁴ (16⁶) f. fremi³; mál⁵ (16¹⁵) f. mál⁴; sú⁶ (16¹⁹) f. sú⁵; flut-ning (21¹⁶) f. flutn-ing; āvaurin (22³¹) f. āsvaurinn; fósri (27²³) f. fóstri; fra (32⁴) f. frá; rèið (37²⁶) f. rèði.

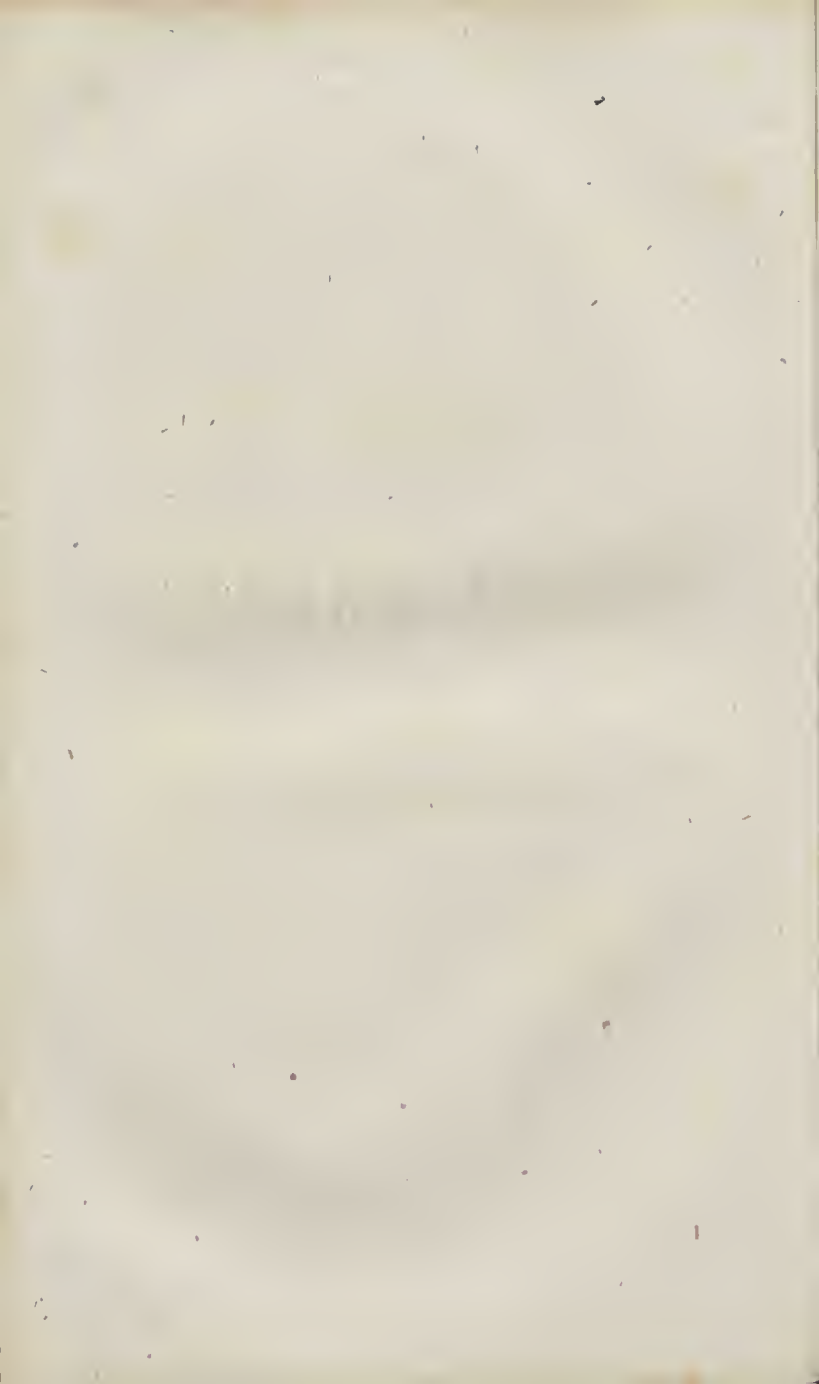
SAGAN

AF

PÓRÐI HREÐU,

besörget ved

H. Friðriksson.

THORD HREDES SAGA,

oversat af

H. Friðriksson.

Der var en Mand, som hed Thord, en Sön af Hardekare; han var en meget anseet Mand; han var Hövding over de Herreder, som vare i Nærheden af ham. Han var Herse af Rang, men stod over Jarle i mange Henseender. Han havde ægtet en Kone af fornem Slægt. Han havde med sin Kone tre Sønner og en Datter. Den ældste af hans Sønner hed Steingrim, den anden Klypp, den tredje Eyulv; men Datteren hed Sigrid. Deres Börn vare alle haabefulde; men dog var Klypp den første af sine Brødre. De vare alle udmærkede og overmaade stærke, smukke og anseelige, som deres Slægt var. Deres Söster, Sigrid, var en særdeles smuk Kvinde, pralende og höisindet. Hun havde den störste Færdighed i kvindelige Haandarbeider af alle de Kvinder, som der opvoxede samtidig med hende. Og da Brødrene næsten vare fuldvoxne Mænd, blev deres Fader syg og döde. Han blev stedet til Jorden med megen Pragt efter gammel Skik. Og efterat Arveöllet var holdt, fødte Thords Hustru et Dregebarn, der var baade stort og smukt. Ham blev givet Navn, og Hustruen vilde, at han skulde hedde Thord efter hans Fader, da hun meente, at han vilde blive en stor Mand, dersom han slægtede sine Frænder paa. Da Thord voxede til, var han höi af Væxt og stærk, smuk og anseelig, haardför, uskaansom mod alle dem, som hann var uvenlig sindet imod, men afholdt af Folk i Almindelighed. Han var gavmild, blid i Tale og vennefast. Han var meget munter og sær-

Þórðr hét maðr, son Hörða-Kára, mikill at virðingu. Hann var höfðingi yfir þeim hærudum, er hánúm váru nálæg. Hann var hersir at uafnbót, en jörlum var hann framarr at mörgum hlutum. Hann hafði fengit göfugt kvánfang. Hann átti við húsfreyju sinni þrjá sonu ok eina dóttur; hét hinn elzti Steingrímr, annarr Klyppr, þriði Eyjúlfr, en dóttir Sigríðr. Öll váru börn þeirra mannvænlig. Klyppr var þó fyrir þeim bræðrum. Allir váru þeir miklir menn ok furðuliga sterkir, vænir ok stórmannligir, sem þeir áttu kyn til. Sigríðr, systir þeirra, var allra kvenna vænust, ok ofláti mikill, ok skapstór. Hón var allra kvenna høgust, þeirra er þar uxu upp henni samtíða. Ok sem þeir bræðr váru nær fulltíða menn, tók Þórðr faðir þeirra sótt ok andaðist, ok var útferð hans veglig gör eptir fornum sið. Ok er erfit var drukkit, fæddi húsfreyja Þórðar sveinbarn, bæði mikit ok frítt. Því var nafn gefit, ok vildi húsfreyja, at Þórðr hëti, eptir föður sínum; kveðst þat hyggja, at verða myndi mikilmenni, ef í ætt brygði. Ok er Þórðr óx upp, var hann mikill ok sterkr, vænn ok stórmannligr, harðgörr, úvæginn við alla þá, sem hánúm var lítt við, en vinsæll við alþýðu; hann var mildr af fê ok blíðr viðmælis, víu-fastr; hann var gleðimaðr mikill, ok manna fimastr við alla leika; syndr var hann hverjum manni betr ok skáld gott. Í þann tíma reðu Gunnhildarsynir ríki í Noregi, er þetta

var ¹ tíðinda. Ok er Þórðr óx upp, fýsti hann til hirðar Gamla konungs Gunnhildarsonar, er allra manna var vinsælastr í Noregi af öllum konungum, þegar leið ² Hákon Adalsteinsfóstra. Þá var Þórðr tólf vëtra, er hann rëðst til hirðar Gamla konungs, ok virðist konunginum hann afbragðsmáðr um allt þat, sem hann skyldi reyna ³, ok var með hánum þrjá vetr; gekk hann jafnan fyrir konunginum í hverjum háska eða mannhættu, þegar konungrinn var í bardögum, ok fékk hann því mikla virðing ok metnað; var hann af slíku víðfrægr. Ok er Þórðr hafði verit þrjá vetr með Gamla konungi, sagði hann konungi, at hann fýstist at vitja eigna sinna. Konungr mælti: „Góða fylgð hefir þú oss veitta, ok mikils háttar máðr mantu verða.“ Konungr spretti af sér saxi, er hann var vanr at bera dagliga, ok mælti til Þórðar: „Hér er eitt sax, er ek vil gefa þér, ok ek hygg, at gipta muni fylgja; þar með skal fylgja vinátta mín.“ Þórðr þakkaði hánum þenna sóma ok allan annan, er hann gördi til hans. Konungr mælti: „Þess bið ek, at þú gefir engum manni eða lógir, nema þú eigir höfuð þitt at leysa; er ok eigi úlíklígt, at þess munir þú ok við þurfa.“ Þá svárar Þórðr: „Ek ætla mér, herra! ekki álangðár frá yðr at vera, meðan ek á kost yðr at fylgja.“ Þá segir konungr: „Þat man eigi vera; því at vit munum aldri sjást, síðan vit skiljum nú.“ Þórðr varð fár við orð konungs ok svaraði engu, ok tók síðan orðlof ⁴ af konunginum, ok fór heim til búa sinna, ok urðu frændr hans hánum fegnir. Hafði Klyppr bróðir hans tekit undir sik allar eignir

¹) var údeladt í 551 d., men tilföiet som nödvendigt Tillæg, overeensstemmende med de övriga Haandskrifter.

²) leið er údeladt saavel í 551 d., som de andre Haandskrifter, med Undtagelse af Nr. 27 og 471, i Følge hvilke det her er tilföiet.

³) Rettet i Følge 139 og 471 og flere Haandskrifter, istedenfor vna i 551 d., med mindre det er feilskrevet for vna.

⁴) Skrevet orlof i 551 d.

deles behændig i alle Slags Lege. Han var en hedre Svømmer end nogen, og en god Skjald. Paa den Tid, da dette gik for sig, raadete Gunnhildssønner over Norge. Da Thord voxede til, fik han Lyst til at tage til Kong Gamle Gunnhildssøns Hof, som var den meest afholdte Konge i Norge, næst efter Kong Hakon Adalstensfostre. Dengang Thord tog til Kong Gamles Hof, var han tolv Vintre gammel. Kongen syntes, han var en fremragende Mand i alt, hvad han skulde udføre. Han opholdt sig hos Kongen tre Vintre. Han gik altid foran Kongen i enhver Livsfare, naar Kongen var i Kamp; han opnaaede stor Anseelse og Ære, og blev vidtherømt. Da Thord havde været tre Vintre hos Kong Gamle, sagde han til ham, at han ønskede at tage til sine Eiendomme. Kongen sagde: „Et godt Følgeskab har du ydet os, og en anseet Mand vil du blive.” Kongen löste fra sit Bælte et Sværd, som han pleiede at bære daglig og sagde til Thord: „Her er et Sværd, som jeg vil give dig, og hvormed jeg troer, at Lykke vil følge; dermed skal følge mit Venskab.” Thord takkede ham for denne Hædersbeviisning ligesom alle de andre, som han viste ham. Kongen sagde: „Det beder jeg dig om, at du ikke giver dette Sværd til nogen Mand, eller skiller dig af med det, med mindre du skal kjøbe dit Hoved fri, hvilket heller ikke er usandsynligt, at du vil komme til at behøve.” Thord svarede: „Jeg agter, Herre! ikke at være fjærnet fra eder for længere Tid, saalænge det staaer til mig at følge eder.” Da sagde Kongen: „Det vil ikke gaae saaledes til; thi vi ville aldrig see hinanden, efter at vi nu skilles ad.” Thord blev taus ved Kongens Ord, og svarede ikke; siden tog han Orlov af Kongen og foer hjem til sine Godser, og hans Frænder bleve glade ved hans Komme. Hans Broder, Klypp, havde overtaget Bestyrelsen af alle hans og hans Brødres Eiendomme, og var bleven

Hövding over de Herreder, som deres Fader havde været sat over. Han var ogsaa Herse af Titel. Men kort efter at Thord tog bort fra Kong Gamle, sloges denne og Kong Hakon den gode; og i det Slag faldt Kong Gamle, som der er fortalt i de norske Kongers Sagaer.

Kong Sigurd slefa (Fraade), Gunnhilds Sön, havde stor Lidenskab for Fruentimmer. Han lagde i sin Seng Olöv, en Datter af Skjegge paa Yrje. Hun var Herse Klypp Thordsöns Hustru. Thord æggede ofte sin Broder, Klypp, til Hevn. Og engang kom Thord til at tale med sin Broder og sagde: „Hvorledes er dette? vil du ikke ryste den Vanære af dig, som hviler paa dig i Forhold til Kong Sigurd, og vil du saaledes blive til et Vidunder og blive dadlet af hver Mand, og vil aldrig synes at kunne ansees for slig en Mand, som dine forrige Frænder have været, dersom du vil taale af Kong Sigurd, at han skal tilföie dig en saadan Vanære, at han lægger din Ægtehustru i sin Seng, uden at du forsøger at hevne det? Skjönt der er nogen Forskjel paa Styrke, er det bedre, at lade sit Liv med Ære, dersom Skjæbnen har det saaledes bestemt, end at taale slig en Vanære uden at gjøre noget. Jeg og mine Brödre ville hellere tilbyde dig at fare med dig, end at taale dette længere, uden at vi forsøge at hevne det, hvorledes det end gaaer.” Da svarede Klypp: „Sandt siger du, Broder! at fuldelig var det nödvendigt at hevne denne Vanære, dersom der gaves Leilighed; og fuldbegjerlig er jeg efter at hevne paa ham min Vanære.” Efter denne Samtale gjøre alle Brödrene dem færdige til at reise hjemmefra med en stor Flok Mænd, og begive dem paa Veien til Uplandene, hvor de spurgte at Kongen var til Gilde. Og da de kom til den Gaard, hvor Kongen var tilstede og sad ved Drikkebordet, stillede Brödrene deres Folk i den Orden, i hvilken de skulde gaae

þeirra bræðra, ok gürzt höfðingi yfir þeim hëruðum, sem faðir þeirra var áðr yfir skipaðr; var hann ok hersir at nafnbót. En litlum tíma síðarr, en Þórðr fór í braut frá Gamla konungi, börðust þeir Hákon konnng'r hinn góði ok Gamli konungr; ok í þeirri orrustu féll Gamli konungr, sem segir í sögum Noregskonunga.

Sigurðr konungr slefa, Gunnhildarson, var úeirðarmaðr mikill um kvennafar. Hann lagði í rekkju hjá sër Álöfu, dóttur Skeggja á Yrjum. Hón var húsfreyja Klypps hersis Þórðarsonar. Þórðr eggjar Klypp, bróður sinn, til hefnda optliga. Ok einn tíma kom Þórðr at máli við bróður sinn, ok mælti: „Hvernin er þetta? Hvárt viltu ekki reka þá svívirðing af höndum þër, sem á liggr við Sigurð konung, ok verða svá at undri, ok hafa hvers manns ámæli, ok þykkja aldri mega heita slíkr maðr, sem þínir fyrri frændr, ef þú¹ skalt sitja Sigurði konungi þvílíka vanvirðing, at hann leggi í rekkju hjá sër þína eiginkonu, svá at þú leitar eigi til hefnda? Þó at við nökkurn liðsmun sè at eiga, þá er betra at láta líf sitt við sæmd, ef þess verðr auðit, heldr en þola atgördalaust þvílíka vanvirðing. Vil ek bjóðast til ferðar með þër, ok vèr allir bræðr, heldr en þola lengr, svá vèr leitum eigi til nökkurra hefnda með þër, hversu sem takast vill.” Þá svarar Klyppr: „Satt segir þú þat, bróðir! at nóg væri nauðsyn at reka þessarrar vanvirðingar, ef færi gæfi á, ok fullfúss em ek til at hefna hánúm minnar vanvirðingar.” Eptir viðrtal þeirra bræðra göra þeir allir bræðr heiman ferð sína með mikinn flokk manna ok stefna á Upplönd, þangat sem þeir spurðu, at Sigurðr konungr var á veizlu. Ok er þeir komu á þann bæ, sem konungr var fyrir ok sat yfir drykkjuborðum, skipa þeir bræðr sínum mönnum til inngöngu; bað Þórðr, at sá skyldi

¹) þú *udelader* 551 d og *to Afskrifter*.

fyrstr út ganga, er síðast gekk inn; skal Klyppr ganga fyrstr inn, þar næst Þórðr, þá Steingrímur, þá Eyjúlfr, síðan hverr sem skipat var. Allir höfðu þeir alvæpni, með hjálmum ok skjöldum ok brugðnum sverðum. Ok er Klyppr bersir kom fyrir Sigurð konung, reiðir hann upp sverðit ok höggir konung¹ í höfuðit ok klauf hann í herðar niðr; hnè hann dauðr á borðit fram. Eptir þetta snúa þeir bræðr utarr eptir höllinni; ok í því beyrði Þórðr brest á bak sér aptr, ok sér hann, at Klyppr bróðir hans var höggvinn² banahögg. Þat görði sá maðr, er hèt Hróaldr Ögmundarson, Hórða-Kárasonar; hann var náskyldr þeim Þórðarsonum. Hann stóð fyrir konungsborðinu, er þeir komu inn, ok því vörðust þeir hann ekki. Þann mann vá hann annan, er hèt Ögmundr, ok var Valþjófsson. Ok er³ Þórðr sá fall bróður síns, hjó hann til hans Hróalds, ok sneið hann⁴ í sundr fyrir ofan mjaðmírnar. Síðan hlupu menn upp um alla stofuna, ok brugðu vápnum, ok yeittu þeim bræðrum mikla atsókn; en þeir vörðust vel ok hreystimannliga; neytir Þórðr þá vel saxins, er Gamli konungr hafði gefit hánum, ok varð margs manns bani, áðr en hann komst út. Fór þar sem jafnan, ef menn missa skjóttliga sinna höfðingja, at flestum verðr bilt eptir at sækja sínum úvinum; ok fór þar ok svá, ok fóru þeir bræðr heim til búa sinna. Þessi tíðindi frèttir Haraldr konungr skjóttliga: fall Sigurðar konungs, bróður síns, ok ætlar at göra menn til þeirra bræðra, ok láta drepa þá. Þá var konungrinn norðr í landi⁵, ok því varð seinna gört til þeirra, en ella myndi; stefndi hann þing, ok lèt göra þá bræðr útlaga fyrir endilangan, Noreg, en kastaði sinni eign á þeirra eignir.

¹) konung tilf. i Fölge 471.

²) I 551 d. er vegin hauggin ved Skjödeslöshed; to Afskrifter have veginn alene.

³) er udelader 551 d., men det er tilføiet i Fölge de övrige Haandskrifter.

⁴) Feilskrevet i 551 d. og to Afskrifter af hūm (= af hánum). — ⁵) land 551 d.

ind. Thord sagde, at den skulde gaae først ud, som gik sidst ind. Klypp skal gaae først ind, næst efter ham Thord, dernæst Steingrim, derpaa Eyjolv, og saa siden de andre, enhver efter hans Orden. Alle havde de fuld Rustning, med Hjelme og Skjolde og dragne Sværde. Og da Herse Klypp kom hen til Kongen, svang han sit Sværd og hugger Kongen i Hovedet og klövede ham lige ned til Skuldrene. Kongen segnede da död frem paa Bordet. Derefter vendte Brödrene om og vilde ud af Hallen; og i det samme hörer Thord en Larm bag ved sig, og seer, at hans Broder Klypp var bleven huggen til Bane. Det gjorde en Mand ved Navn Hroald, en Sön af Ögmund, der var en Sön af Hardekare. Han var en nær Slægtning af Thords Sönnar. Han stod og opvartede ved Kongens Bord, da de kom ind, og derfor toge de dem ikke i Vare for ham. En anden Mand dræbte han ved Navn Ögmund Valthjofssön, og da Thord seer sin Broders Fald, huggede han til Hroald, og huggede ham sönder i to Dele ovenfor Hosterne. Siden löb Folk op over hele Stuen og droge deres Vaaben og gjorde et stærkt Angreb paa Brödrene, men de försvarede dem godt og tappert. Thord benytter da vel det Sværd, som Kong Gamle havde givet ham, og blev Manges Banemand, förend han kom ud. Det gik der, som altid, at naar man mister pludselig sin Hövding, blive de fleste forvirrede, naar de skulle förfölge deres Fjender; saaledes gik det ogsaa her. Brödrene föere nu hjem til deres Gaarde. Kong Harald spørger snart disse Tidender, sin Broder, Kong Sigurds Fald, og har i Sinde at udsende Mænd for at dræbe Brödrene. Da han var nordpaa i Landet, blev det udsat i længere Tid, end det ellers vilde have blevet Tilfældet. Han steynede til Ting, hvor han forviste dem fra hele Norge, men tilkjendte sig alle deres Eiendomme.

Nu er der at fortælle, at Brødrene kom hjem og fortalte Kong Sigurds og deres Broder Klypps Fald. Da kvad Thord en Vise:

Jeg de Drab beretter,
 som Krigerne öved'.
 Klypp med Gunnbildssönnens
 Blod sit Sværd betsænkte.
 Da faldt Klypp i Hallen,
 fik Bane af Hjelmens Bærer.
 Fire Sværdförere der
 fældede jeg med Sværdet.

Brødrene tyktes nu at vide, at de ikke vilde kunne holde dem i Landet formedelst Kong Haralds og Gunnhilds Overmagt. Deres Frænder og Venner raadede dem til at sælge deres Jordegods imod Lösöre og at de skulde söge til Island; de sagde, at derhen vare dragne mange fornemme Mænd, der havde maattet flygte ud af Landet for Norges Konger. Da svarer Thord: „Ikke havde jeg havt i Sinde, at flygte fra mit Odel, men eftersom mange fornemme Mænd have ladet sig nöie med at bosætte sig paa Island, kan det være, at noget Lignende bliver min Skjebne.” Derefter beredte Thord sig til Islandsreisen, og med ham hans Brödre, Steingrim og Eyulv, og hans Süster Sigrid. De havde meget Lösegods. Han havde nitten Mænd paa Skibet med sig; siden seilede han til Havs. Det var tidlig paa Sommeren. De vare en Maaned underveis og kom til Vestmannöerne; siden seilede de vest for Landet og saa nordpaa forbi Strande; der styrede de ind i Bugten, og holdt sig nærmest Nordkysten, og seilede ind i en Fjord, og landede der henved Vinterens Begyndelse. Snart kom der Folk til dem. De spurgte, hvad den Fjord hed, som de vare komne til. Man sagde dem, at de vare komne til Midfjord. De landede

Nú er frá því at segja, at þeir bræðr¹ komu heim, ok sögðu fall Sigurðar konungs ok Klypps bróður síns. Þá kvað Þórðr vísu:

Ek segi víg, þan er vágur
virðendr þrimugirðis.
Klyppr rauð brand í blóði
burs ilda² Gunnhildar.
Þá fella, hjálms, í höllu,
hlaut Klyppr bana af gauti.
Þar vá ek þolla fjóra
þremjalax með saxi.

Þóttust þeir bræðr nú vita, at þeir myndi eigi mega haldast við innanlands fyrir ríki Haralds konungs ok Gunnhildar. Frændr þeirra ok vinir fýstu þá at selja jarðir sínar til lausafjár, ok lögðu þat til, at Þórðr skyldi leita til Íslands; sögðu þangat mart stórmenni komit, ok hafa landflóttu orðit fyrir³ Noregskonungum. Þá svarar Þórðr: „Ekki hafða ek ætlat at flýja óðul mín; en með því at margir göfgir menn hafa sèr þetta látið nægja, at byggja Ísland, þá má vera, at slíkt nökkut liggi fyrir.“ Síðan bjóst Þórðr til Íslandsferðar, ok með hánum bræðr hans, Steingrímr ok Eyjúlfr, ok Sigríðr, systir hans. Þau höfðu of lausafjár. Hann hafði níttján menn á skipi með sèr. Síðan lét hann í haf. Þat var öndvert sumar. Þeir váru inánuð í hafi, ok komu við Véstmaunaeyjar, ok sigldu svá vestr fyrir landit, ok svá norðr fyrir Strandir, ok lögðu þar inn á flóann ok nær hinu uyrðra landinu, ok sigldu inn í einn fjörð, ok tóku þar land nær vetrnóttum. Skjótt komu menn til þeirra. Þeir spurðu, hvat fjörðr sá hèti, er þeir váru at komnir. Þeim var sagt,

¹) 551 d udelader bræðr; men det er tilføjet i Følge de fleste andre Haandskrifter.

²) Gising for Haandskrifternes bur syllðr (551 d, 139, 152, 471, 27, 554 h β, 163 g, 586, 1147); b² syllðar (163 b), bensildar (564 b) og borfyllðr (1003).

³) fyrir udelader 551 d.

at þeir váru komnir í Miðfjörð. Þeir lendu í Miðfjarðarósi. Þá var Miðfjörðr albyggðr. Skeggi bjó at Reykjum, er kallaðr var Miðfjarðar-Skeggi. Hann var son Skiinna-Bjarnar. Því var hann Skinna-Björn kallaðr, at hann var vanr at sigla í Austrveg kaupferð, ok fœra þaðan gráskinn, bjór ok safala. Skeggi var garpr mikill ok einvígismaðr. Hann var lengi í víkingu. Ok eitt hvert sinnkom hann við Danmörk, ok fór til Hleidrar, þangat sem haugr Hrólfs konungs kraka var¹, ok braut hauginn ok tók á braut sverðit Hrólfs konungs, Sköfnung, er bezt sverð hefir komit til Íslands, ok öxina, er Hjalti hafði átt hinn hugprúði; en hann uáði eigi Laufa af Böðvari bjarka; því at hann fèkk hvergi sveigt hans armleggi. Síðan bar Skeggi Sköfnung. Miðfjarðarskeggi var höfðingi mikill ok auðigr. Hann var frændstórr. Allir Miðfirðingar höldu hann fyrir höfðingja. Hafði Björn, faðir hans, numit allan Miðfjörð. Var hann goðorðsmaðr yfir Miðfirði ok víða annars staðar. Eyjúlfr hèt góðr bóndi. Hann bjó á² Ósi, ok var ríkr maðr. Annarr bóndi er nefndr Þorkell. Hann bjó á þeim bæ, er á Söndum heitir, fyrir vestan fjörðinn, gegnt Ósi. Hann var lítilmenni, en auðigr at penningum, ok vinr Skeggja at Reykjum. Þorkell hafði boðit Skeggja barnfóstr, ok var Eiðr, son Skeggja, at fóstri á Söndum í þann tíma, er Þórðr kom í Miðfjörð. Eyjúlfr bóndi frá Ósi kom fyrstr manna til kaupmanna. Hann hafði tal við kaupmenn. Þórðr spurði, því bæendr myndi svá seinir til skips. Eyjúlfr kvað þat vana, at Skeggi kæmi jafnan fyrstr til skips, ok tæki þat af varningi, sem hán um líkaði; svá tæki hann ok þat af kaupmönnum til sín, sem hann vildi, til vistar. Þórðr kvað mikit um ríkilæti hans: „ok er mēr hitt sagt hēr landsmanna vani, at finna kaup-

1) var udelader 551 d., men det er tilføiet i Følge de andre Haandskrifter.

2) á udeladt i 551 d.

i Midfjordsos. Midfjörd var dengang aldeles bebygget. Skjegge, som blev kaldet Midfjord-Skjegge, boede paa Reyke. Han var en Søn af Skinde-Björn. Af den Grund blev han kaldet Skinde-Björn, fordi han pleiede at seile paa Handelsreiser til Östersöeslandene og medbringe derfra Graaskind, Bæverskind og Sobelskind. Skjegge var en stor Helt og Tvekampsmand. Han var længe paa Vikingetog; og engang kom han til Danmark, og foer til Leire, til det Sted, hvor Kong Hrolf Krakes Høi var; han opbrød Høien og tog bort Kong Hrolfs Sværd, Sköfnung, som er det bedste Sværd, der er kommet til Island; ligeledes tog han Öxen, som Hjalte den modige havde eiet; men han fik ikke taget Laufe fra Bödvar bjarke, thi han kunde aldeles ikke böie hans Arme. Fra den Tid bar Skjegge Sköfnung. Midfjords-Skjegge var en stor Hövding og rig. Han havde mægtige Frænder. Alle Midfjordingerne havde taget ham til deres Hövding. Hans Fader Björn var den første, der kom til Midfjorden, og havde taget den i Besiddelse. Han var Gode over Midfjorden og paa mange andre Steder. Eyulv hed en god Bonde, som boede paa Os og var en rig Mand. Der var en anden Bonde ved Navn Thorkel, han boede paa den Gaard, som hedder Sande, paa den vestre Side af Fjorden, ligeoverfor Os. Han var feig af Sind, men rig, og en Ven af Skjegge paa Reyke. Thorkel havde tilbudt Skjegge, at opfostre et Barn af ham, og den Tid, da Thord kom til Midfjord, var Skjegges Søn, Eid, til Opfostring paa Sande. Eyulv, Bonde paa Os, var den første Mand, der kom til Kjöbmændene; han gav sig i Tale med dem. Thord spurgte, hvorfor Bönderne vel kom saa seent til Skibet. Eyulv sagde, det var Sædvane, at Skjegge altid foer først til Skibs, og tog det af Varerne, som han behagede; ligeledes tog han dem af Kjöbmændene, som han vilde, til Vinterophold hos sig. Thord sagde, at hans Over-

mod var meget stort; „mig er derimod fortalt, at det er dette Lands Beboeres Skik, at besøge Kjøbmænd, som ere nyligen komne fra Havet, for at spørge om Tidender.” Eyulv svarer: „Lader os fare hen og besøge Skjegge, og vil han tage vel imod slig en Mand, som du er.” Thord sagde: „Hjemme monne jeg blive ved mit Skib, og vente saaledes, hvad der end kommer.” Da sagde Eyulv: „Jeg vil gaae og tale med Skjegge, og underrette ham om Skibets Ankomst.” Thord siger: „Monne du ikke gjøre, hvad dig behager?” Siden skiltes de ad. Eyulv foer til Reyke for at besøge Skjegge, og fortalte ham Skibets Ankomst, og hvo der var Styrmand. Skjegge sagde, at han kjendte Thord nöie og hans Forældre; sagde, han var en gjæv Mand, „og har ingen fornemmere eller fortrinligere Mand kommet för til dette Land,” og roste ham meget. Eyulv bad, at Skjegge skulde ride til Skibs og vælge dem af Kjøbmændene, som han vilde tilbyde Vinterophold hos sig. Skjegge svarer: „Altid har jeg Ærgrelse af, at I vise mig Æren i alle Ting; men engang vil jeg unde eder den Ære, at vælge dem af disse Kjøbmænd, som I ville; thi ingen vil jeg tage i mit Hjem af disse Skibsfolk. Men det raader jeg dig, at du kun lover Thord det, som du holder godt; thi han vil ikke gjøre sig stor Samvittighed over, at lade en eller anden segne til Jorden, dersom det falder ham ind.” Siden skiltes de ad. Eyulv red til Skibet og traf Styrmanden, og fortalte Thord hans Samtale med Skjegge. Thord svarer: „Du viser dig ædelmodig; men jeg tykkes at sec af dette, at Skegge vil yppe Uenighed med mig; det er ogsaa desto mere sandsynligt, at jeg viser ham kun liden Eftergivenhed.” Eyulv sagde: „Det vilde være mit Önske, at vi besøgte Skjegge.” Thord svarer: „Jeg gaaer aldeles ikke; men eftersom Skjegge ikke vil tage nogen Kjøbmand for at sidde ved hans Side i Vinter, saa lad ham

menn af hafi komna ok frétta tíðinda.” Eyjúlfr svarar: „Föru vit til fundar við Skeggja, ok man hann vel fagna þvílíkum manni, sem þú ert.” Þórðr segir: „Heima man ek vera við skip mitt, ok bíða svá þess, er at höndum kemr.” Þá mælti Eyjúlfr: „Ek man fara at finna Skeggja, ok segja hánum skipkvámuna.” Þórðr segir: „Mantu eigi göra, sem þér líkar?” Síðan skildu þeir; fór Eyjúlfr til Reykja at finna Skeggja, ok sagði hánum skipkvámuna, ok svá, hverr stýrimaðr var. Skeggi kveðst görla þekkja¹ Þórð ok hans foreldra; kvað hann gegnan mann, „ok hefir ekki komit hingat til lands fyrri göfgari maðr nè fremri,” ok lét vel yfir hánum. Eyjúlfr bað Skeggja ríða til skips, ok kjósa þat, sem hann vildi², af kaupmönnum heim til sín³. Skeggi svarar: „Jafnan hefi ek raun af því, at þér unnit mēr⁴ sœmdar af öllum hlutum; en nú vil ek unna yðr einn tíma þeirrar virðingar, at kjósa þat af kaupmönnum, sem þér vilit; því at engan vil ek til mín taka af þessum skipverjum. En þat ræð ek þér, at þú heitir því einu Þórði, at þú efnir vel; því at⁵ lítið man hánum fyrir þykkja, at láta einnhvern til jarðar hníga, ef hánum ríss við.” Síðan skildu þeir; reið Eyjúlfr til skips ok faðn stýrimann, ok sagði Þórði tal þeirra Skeggja. Þórðr svarar: „Bezta ferr þér; én sjá þykkjumst ek í slíku, at Skeggi vill ýfast við mēr; þykki mēr ok meiri ván, at lítið tillæti veita ek hánum.” Eyjúlfr mælti: „Þat væri minn vili, at vēr findim Skeggja.” Þórðr svarar: „Hvergi man ek fara; en með því at Skeggi vill engan kaupmann til sín taka, at siti á aðra

1) þekkja udelader 551 d, men tilföttes i Følge de örrige Haandskrifter.

2) sem hann vildi udelader 551 d, 139, 157, men det er tilfötet som nödvendigt Tillæg, da Meningen ellers vilde forstyrres. 163 b har sem vildi. 1003 sem hann vildi eðr þyrfti; 564 d sem hann við þyrfti. I Stedet for þat, sem hann vildi hare Ar. 27 og 564 b þar; 165 k þar af kaupmönnum, þá er hann vill hafa.

3) þin uringtig 551 d.

4) mēr er udel. i 551 d. -- 5) at er udel. i 551, men er tilfötet i Følge 471.

hönd hánum í vetr, þá fæði hann¹ strúg sinn á aðra hönd sèr, meðan hánúum líkar.” Eyjúlfr bauð Þórði til vetrvistar með sèr heim til Óss; en bað hann vista kaupmenn sína þar um fjörðinn. Þórðr þakkaði hánúum boð sitt, en kveðst eigi vilja með hánúum vist hafa. Þórðr beiddist, at Eyjúlfr seldi hánúum á leigu landit um vetrinn; ok þat görði Eyjúlfr; en hann fór byggðum á Torfustaði; því at² hann átti þar annat bú; en Þórðr tók við búi at Ósi. Síðan lét hann flytja heim farm allan, en ræð skipinu til hlunns. Með Þórði fóru heim bræðr hans ok systir ok allir skipverjar. Sitr Þórðr um kyrrt þann vetr. Ekki lét Skeggi til sín taka; mælast þeir Þórðr ekki við, þó þeir finnist. Eigi lætr Skeggi sem hann viti um kaup þeirra, Þórðar ok Eyjúlfs, eða breytni. Þórðr hafði fjölmennt, ok var³ hinn mesti gledimaðr, ok svá váru þeir allir bræðr. Þórðr varð skjótt vinsæll af héraðsmönnum. Heldr líkaði Skeggja þat lítt; þótti líkligt, at hann myndi vilja verða höfðingi yfir Miðfirði. Ok því öfundaði hann Þórð; því at hann var harðlyndr, ok þoldi eigi, at aðrir væri látnir jafnfram hánúum. Þórðr hafði leika um vetrinn, ok váru þeir bræðr at leikum ok Bøjarmenn, ok váru þeir engir, at jafnbyði Þórði um allan fimleik ok afl. Þórðr var umsýslumaðr mikill ok hinn mesti þjóðsmiðr. Um vetrinn reisti Þórðr ferju niðr við Miðfjarðarós, ok var þar löngum um dagana; ætlaði hann, at ferjan skyldi ganga til Stranda at vári til fangs. Leið svá fram til jóla. Ok er kom at jólum, sendi Skeggi mann til Þorkels, á Sanda, ok bauð hánúum til jólaveizlu ok húsfreyju hans; bað hann ok, at sveinninn Eiðr skyldi fara með þeim. Hann var þá ungr, ok þó nökkut á legg kominn. Síðan ljuggust þau

¹) Istedetfor þá fæði hann, hvilket de fleste Haandskrifter have, have 55 d og 471 at hann fæði, som synes at hentyde til, at noget er udeladt foran disse Ord.

²) at er udeladt i 551 d; men det er tilføjet i Følge 471.

³) var udelader 551 d.

underholde sin Stolthed ved sin ene Side; saalænge det behager ham. Eyulf tilbød Thord Vinterophold hos sig paa Os, men bad, at han skulde skaffe de andre Kjöbmænd Ophold omkring Fjorden. Thord takkede ham for hans Tilbud, men sagde, at han ikke vilde have Ophold hos ham. Thord bad Eyulf, at overlade ham Gaarden til Leie om Vinteren, og det gjorde han, og tog selv til Torvestade, hvor han havde et andet Bo, men Thord overtog Boet paa Os. Derefter lod han føre hjem hele Skibsladningen, og drog Skibet op paa Land. Thords Brødre og Søster og alle Skibsfolkene foere hjem med ham. Thord forholdt sig rolig den Vinter. Skjegge lod som om Intet var skeet. Thord og han tale ikke sammen, skjönt de træffes. Skjegge lader sig ei mærke med, at han veed noget af Thords og Eyulvs Overenskomst eller Forhold. Thord holdt mange Mænd, og var en meget munter Mand, og det vare ogsaa de andre Brødre. Thord blev snart yndet af Beboerne af Herredet. Skjegge syntes ikke videre godt derom; ham tyktes det sandsynligt, at Thord ønskede at blive Hövding over Midfjorden, og derfor bar han Nag til ham, thi han var af haardt Sindelag og taalte ikke, at andre bleve holdte i ligesaa megen Ære som han. Thord holdt Lege om Vinteren, og toge Brødrene Deel i Legen og Beboerne af Gaarden Bæ. Der var ingen, som var Thords Ligemand, hverken i nogen Slags Behændighed eller Legemstyrke. Thord var meget arbeidssom og en udmærket Smed. Thord byggede den Vinter en Baad nede ved Mundingen af Midfjordsaa, og der var han som oftest om Dagen. Det var hans Agt, at denne Baad skulde gaae til Strande næste Foraar paa Fiskeri. Saaledes forløb Tiden til Jul, og henimod Jul sendte Skjegge en Mand til Thorkel paa Sande, og bød ham og hans Kone til Julegilde; han bad ogsaa, at Drengen Eid skulde komme med

dem. Eid var dengang ung og dog temmelig voxen. De gjorde dem færdige til at tage hjemmefra fra Sande Dagen för Jul, og Drengen Eid med dem. Veiret var af den Beskaffenhed, at der var Töveir med Regn, og Midfjordsaa ikke mulig at komme over. Isen paa Aaen begyndte at töe op længere oppe, men man kunde paa en Baad komme over den nede ved Fjorden. Da Thorkel stödde Baaden ud paa Aaen, kaldte Thord paa ham og sagde: „Aaen er ubefarlig, Mand!” siger han. Thorkel svarer: „Pas du dit Arbeide, jeg skal sørge for min Reise.” Thorkel stödde nu Skibet fra Land. De vare tre paa Skibet, og da de vare komne rigtig ud paa Aaen, begyndte Isen paa det stærkeste at brydes lös. Overfarten gik derfor langsomt for dem. Isen og Strömmen drev dem nu nedad Aaen, og Enden blev, at Baaden kantrede. De gik under Vandet, og det var nærved, at de druknede. Men eftersom dem var længere Liv beskaaret, fik Thorkel dem bragt op paa Kjölen af Baaden, og den drev nu ned ad Söen til, og lige over for det Sted, hvor Thord var ved sit Arbeide, og hans Broder Steingrim hos ham. Thorkel kaldte paa Thord og bad om Hjælp. Thord svarer: „Jeg monne varetage mit Arbeide, men du din Reise.” Steingrim sagde: „Gjör vel, min Bröder! og red Folkene, thi nu er deres Liv i Fare, og viis din Kunst. Thord kaster da de yderste Klæder, kaster sig siden i Vandet, og svømmer ud til Skibet; han maatte bryde Isen og stöde den fra sig snart paa denne, snart paa den anden Side. Og da han kom til Baaden, tog han först Drengen Eid, og lagde ham imellem sine Skuldre, og bandt ham fast med et Baand og svømmede til Land med ham, og bad sin Broder Steingrim at sørge for Drengen, saa at han kunde blive varm, thi han var bleven kold. Siden svømmede han ud til Skibet og tog Thorkels Kone, der var meget udmattet, og förte

heiman frá Söndum atfangadag fyrir jól, ok með þeim sveinininn Eiðr. Svá var vedri farit, at gördi á þey með regni, en Miðfjarðará úfær, ok tók at leysa ána köflum hit efra, en við fjörðinn var fært með skip. Ok er Þorkell setti fram skipit, kallaði Þórðr á hann ok mælti: „Úfær er áin, maðr!“ segir hann. Þorkell svarar: „Gættu smíðar þinnar, ek man ferðar minnar.“ Ræð Þorkell nú til árinna; váru þau þrjú á skipinu. Ok er þau komu á megin árinna, leysti sem óðast ána, ok fórst þeim seint; rak þau nú eptir ánni fyrir ísinum ok straumi; ok eigi lætti fyrr, en hvelfdi skipinu; höfðu þau kassarar, ok hëlt við drukknan. En með því, at þeim var lengra lífs auðit, kom Þorkell þeim á kjöl; rak nú skipit til sjávar, ok gegnt því, sem Þórðr var at smíðinni, ok Steingrímur bróðir hans hjá hánun. Þá kallaði Þorkell á hann Þórð til bjargar þeim. Þórðr segir: „Ek man gæta smíðar minnar, en þú ferðar þinnar.“ Steingrímur mælti: „Gör vel, bróðir minn! ok hjálpa mönnunum; því at nú liggir líf þeirra við, ok sýn mennt þína.“ Þórðr kastar þá hinum yztum klæðum; síðan kastar hann sèr til sunds, ok leggst út til skipsins, ok varð hann at¹⁾ brjóta ísinn, ok hrinda frá sèr ýmsa vega. Ok er hann kom at bátnum, tók hann fyrst sveinininn Eið, ok lagði í millum herða sèr, knýtti þar at utan einu snæri ok leggst til lands með hann, ok bað Steingrím, bróður sinn, hjálpa við sveininum, svá hánun ornaði; því at hánun var kalt orðit. Síðan leitar hann út til skipsins, ok tók konu Þorkels — ok var hún mjök dösud — ok flutti hann hana til lands. Hit þriðja sinn leggst hann til skipsins, ok flytr Þorkel til lands, ok var hann at bana kominn af kulda. Steingrímur spurði: „Því fluttir þú sveinin fyrst?“ Þórðr segir: „Því²⁾ flutta ek Eið fyrstan, at mæ-

1) at udelader 551 d.

2) því udelader 551 d.

segir svá hugr um, at mèt verði at þessum hinum unga ¹ manni mikit gagu, og hann muni gefa mèt líf; en því flutta ek Þorkel síðast, at mèt þótti hann mest mega við kuldánun; enda þótti mèt at hánun minnstr skaði." Síðan tók Þorkell klæðaskipti; en hann hresstist, ok kona hans. Eptir þat fara þau hjón til Reykja, en Þórðr bauð Eiði heim með sèr til Óss. Eiðr kveðst þat gjarna vilja þiggja, ok var þar. langan tíma. En nú er at segja frá því, at Þorkell kemr ² til Reykja, ok sagði sínar eigi slèttar. Skeggi kvað hann mikla úhamingjuför farit hafa, „en látið son minn eptir hjá þeim manni, sem mestr ofsamaðr er;" kveðst svá hugr um segja, at þar myndi koma, at mikit væri gefanda til, at Eiðr hefði þar aldri komit til Þórðar. En er jólin liðu, fór Þorkell heim, ok kom um leið til Óss, ok bað Eið með sèr fara. Eiðr svarar: „Eigi man ek með þèr fara; skaltu eigi optarr setja mèt fjörráð." „Eigi vilda ek þèr heldr bana ráða, en sjálfum mèt," segir Þorkell. Fór Þorkell heim, ok er hann ór sögunni.

Eiðr var Þórði jafnan fylgjusamr; enda var Þórðr alltíllátssamr við hann. Þórðr var löngum at ferjasmíðinni³ niðri við ósinn, ok Eiðr hjá hánun. Þat var einn dag, at Þórðr var at skipsmíðinni ok sveinninn Eiðr hjá hánun. Þórðr hafði jafnan hjá sèr saxit Gamlanaut, ok svá var enn. Eiðr tók upp saxit ok lèk sèr at. Þetta sèr Þórðr ok mælti: „Lízt þèr vel á saxit? fóstri minn!" Hann svarar: „Allvel," segir hann. Þórðr mælti: „Þá vil ek gefa þèr saxit." Eiðr mælti: „Aldri man ek geta launat þèr⁴ jafn-

¹) unga udelader 551 d; men det er tilføiet i Overeensstemmelse med de andre Haandskrifter som nødvendigt Tillæg.

²) Med dette Ord slutter 551 d.

³) Rættelse ifølge 586 og 471 for ferjasmíðinum i 139.

⁴) þèr udelader 139 og 471, men det er tilføiet overeensstemmende med de ørrige Haandskrifter.

hende i Land. Tredie Gang svømmer han ud til Skibet, og bringer Thorkel i Land; han var næsten død af Kulde. Steingrim spurgte: „Hvorfor flyttede du Drengen først?” Thord svarede: „Derfor bragte jeg Eid først, at jeg aner, at jeg vil have stort Gavn af denne unge Mand, og at han vil skjenke mig Livet; men af den Grund tog jeg Thorkel sidst, at jeg syntes, han maatte kunne bedst udholde Kulden; men ogsaa tyktes jeg, at der var mindst Skade, om han døde.” Derefter skiftede Thorkel Klæder; han kom da til Kræfter igjen og hans Kone, og siden begive de dem til Reyke, men Thord bød Eid hjem med sig til Os. Eid sagde, at det vilde han gjerne, og han blev der i lang Tid. Nu er der at fortælle, at Thorkel kommer til Reyke, og beretter om sin uheldige Reise. Skjegge siger, at en stor Ulykkesreise havde han havt, og „saa har du ladet min Søn blive tilbage hos den Mand, som er den voldsomste Mand;” han sagde, at det anede ham, at den Tid vilde komme, at man maatte ville give meget til, at Eid aldrig havde kommet til Thord. Da Julen var forbi, tager Thorkel hjem, og kom paa Veien til Os, og bad Eid at fare med ham. Eid svarer: „Ikke vil jeg med dig, og skal du ikke oftere gjøre Forsøg paa at omkomme mig.” „Ikke vilde jeg meer forvolde dig Döden end mig selv,” siger Thorkel. Thorkel foer hjem, og er ude af Sagaen.

Eid var meget fölgagtig imod Thord; ogsaa var denne meget föielig imod ham. Thord var som oftest nede ved Flodmundingen ved at bygge sin Baad, og Eid hos ham. Det begav sig en Dag, at Thord var ved at arbeide paa sin Baad, og den unge Eid hos ham. Thord havde stedse hos sig Sværdet Gamlesgave, og saa var det og denne Gang. Eid tog Sværdet op og legede med det. Dette seer Thord og sagde: „Synes du godt om Sværdet? min Fostersön!”

Han sagde: „Meget godt,” siger han. Thord sagde: „Saa vil jeg give dig Sværdet.” Eid sagde: „Aldrig vil jeg kunne lönne dig en saa stor Kostbarhed; men mit Venskab vil jeg give dig, min Fosterfader! og monne den tykkes lidet værd.” Thord svarer: „Hav Tak derfor, min Fostersön! og baade ofte og storligen vil du gjøre Gjengjeld!” Siden gik de hjem, og Eid viste alle Husets Folk Sværdet, og var meget glad over det. Kort Tid efter kom Eid til Reyke for at besøge sin Fader. Skjegge modtog ham uden Venlighed og spurgte: „Hvi tyktes du, at det Opfostringssted var bedre hos Thord, end det, jeg skaffede dig hos Thorkel?” Eid svarer: „Særdeles uligt er dette Opfostringssted i alle Henseender hiint; thi Thord er en stor Mand, og af ham kan män erholde noget Godt, men Thorkel er en ubetydelig Person og dum; han vilde dræbe mig for medelst sin Enfoldighed og Uforsigtighed, men Thord skjenkede mig Livet, og han har givet mig den störste Kostbarhed.” Skjegge sagde: „Ved Thorkels Omsorg monne det være, at du beholdt Livet, han vilde vist ei snarere din Bane end sin egen eller sin Kones; men see vil jeg den Kostbarhed, som du herömmar saaledes, for at see, om mig synes den saa meget værd.” Eid viste ham da Sværdet. Skjegge trak det udaf Skeden og syntes godt om det, og sagde: „Det er öiensynligt, at fornemme Mænd have ei et dette Sværd; som er en meget stor Kostbarhed, og jeg kan ikke troe, at han har givet dig en saa sjelden Kostbarhed.” Eid siger: „Ikke synes mig da sandsynligt, at du vil hjælpe mig i at gjengjælde den, dersom du ikke vil troe, at han har givet mig den.” Skjegge sagde: „Jeg havde önsket, at du ikke havde modtaget denne Kostbarhed.” Eid svarer: „Deri ere vi ikke enige.” Siden tager Eid hjem til Os, og Afskeden imellem Fader og Sön var ikke synderlig ven-

góðan grip; en vináttu mína vil ek gefa þér, fóstri minn! ok man hón þykkja lítill̃ verð." Þórðr svarar: „Haf þú þökk fyrir, fóstri minn! ok mæntu bæði launa opt ok stórum." Síðan fóru þeir Þórðr heim, ok sýndi Eiðr saxit öllum heimamönnum, ok þótti allvænt um. Litlum tíma síðarr kom Eiðr til Reykja at finna föður sinn. Skeggi tók hánunum ekki blítt, ok spurði: „Því þótti þér þat fóstr betra, at vera með Þórði, en þat fóstr, er ek fékk þér með Þorkeli?" Eiðr svarar: „Allúlíkt er þetta fóstr fyrir alls ¹ sakir; því at Þórðr er mikils háttar maðr, ok má af hánunum gott hljóta; en Þorkell er lítilmenni ok heimskr; hann vildi bana mēr fyrir sakir úvizku ok forsjáleysis; en Þórðr gaf mēr líf; ok hann hefir gefit mēr hinn bezta grip." Skeggi mælti: „Af umsjá Þorkels mundi þat, er þú fékkt líf; mundi hann eigi heldr vilja þér bana, en sjálfum sér eða konu sinni. En sjá vil ek þann grip, er þú lætr svá mikilliga yfir, hvárt mēr þykkir svá mikils um vert." Eiðr sýndi hánunum þá saxit. Skeggi brá saxinu, ok leizt allvel á, ok mælti: „Auðsæt er þat, at þenna grip hafa átt tignir menn, ok er þetta allmikil gersemi, ok eigi trúi ek, at hann hafi þvílíkan grip, svá fágætan, þér gefit." Þá svarar Eiðr: „Eigi þykki mēr þá líkligt, at þú munir styrkja mik til launanna, ef þú vilt eigi trúa, at hann hafi gefit mēr." Skeggi mælti: „Gjarna vilda ek, at þú hefðir þenna grip eigi þegit." Eiðr svarar: „Eigi lízt okkr þetta einninn." Eptir þetta ferr Eiðr heim til Óss, ok varð fátt af kveðjum með þeim feðgum í ² því sinni. Þórðr fagnaði vel fóstura sínum, ok spurði eptir tali þeirra feðga. Eiðr sagði allt, sem farit hafði. Þórðr svarar: „Slíks var mēr at ván; ok allmjök.

¹) 139 og 163 b hafa allar.

²) *Suæledes* 139, 471, 586 og 163 b; de andre *Haandskrifter* hafa al.

vill faðir þinn ýfast við mér. Ok svá segir mér hugr. sem fleira¹ muni til vandræða verða með okkr föður þínum ok hans frændum, en sjá megí fyrir, hvern enda eiga man, ok mantu jafnan með miklum vanda verða í milli at ganga.” Eindr svarar: „Gott væri, ef ek mætta nökkut gott at vinna² í millum ykkar.”

Ásbjörn hét maðr. Hann var son Þorsteins hvíta ok Sigríðar, systur³ Miðfjarðar-Skeggja. Hann kom út hingat til Íslands, þetta sumar, í Blönduósi í Langadal. Ok er Skeggi frètti utkvámu frænda síns, reið hann til skips, ok fagnar vel Ásbirni, frænda sínum, ok býðr hánum heim með sèr við svá marga menn, sem hann vildi. Þetta boð þiggr Ásbjörn, ok ræð skipi sínu til hlunns, ok fór síðan heim til Reykja við þriðja mann. Ásbjörn var manna mestr, ok hinn frídasti maðr ok vel látinn⁴. Hann var rammr at afli, svá varla fannst hans jafningi fyrir aflls sakir. Hann var gleðimaðr mikill. Hann gekk jafnan til laugar at skemma sèr. Ok einn dag gengu þeir Skeggi til laugar eptir vanda, ok lágu við laugina ok töludust með⁵. Þenna dag gekk Sigríðr frá Ósi til laugar með lèrept sín, ok bjóst í þann tíma heim. Hón gekk þar hjá, sem þeir lágu. Ásbjörn var drambsmaðr mikill at klæðabúnaði. Þeir sáu, hvar konan gekk. Hón var í raudum kyrtli, ok hafði⁶ blá yfirhöfn; var konan bæði fríð ok mikil, ok at öllu allvasklig. Ás-

¹) fleira mangler i 139, men er tilføiet i Følge 586 og 471.

²) Saaledes 586, 163 b, g og 471; 139 har at t' at vinna, som synes at være fremkommet ved en Sammenblanding af at vinna og til leggja; 554 h þ har á vinna, og de andre til leggja.

³) Urigtig dóttur i 139.

⁴) Røttelse i Følge alle de andre Haandskrifter for vel búinn i 139 og 163 b, som synes at være fremkommet ved feil Læsning.

⁵) Saaledes 139 og 471; de andre við.

⁶) hafði er tilføiet som nöðrendigt Tillæg i Følge 586. de andre udelade dette Ord.

skabelig den Gang. Thord modtog godt sin Fostersön, og spurgte om Eids og hans Faders Samtale. Eid sagde Alting, som det havde gaaet. Thord svarer: „Det ventede jeg, og stort Fjendskab vil din Fader vise mig, og det aner mig, at der ville flere Vanskeligheder opkomme imellem mig paa den ene Side, og din Fader og hans Frænder paa den anden Side, end man kan forudsee, hvilket Udfald de faae; og du vil altid med stor Fare være nödt til at gaac imellem.” Eid svarer: „Det var godt, dersom jeg kunde udrette noget Godt imellem eder.”

Asbjörn hed en Mand; han var en Sön af Thorstein hvide og Sigrid, Söster til Midfjords-Skjegge. Han kom hid til Island denne Sommer, og landede i Blandcos i Lange-dal. Da Skjegge spurgte sin Frændes Ankomst, red han til Skibet, og modtager vel sin Frænde Asbjörn, og byder ham at tage hjem med sig med saa mange Mænd, som han vilde. Asbjörn modtager dette Tilbud; han sætter sit Skib op og farer siden til Reyke, selv tredje. Asbjörn var meget stor af Væxt, og særdeles smuk og elegant i Fremgang. Han var saa stærk, at der neppe fandtes hans Ligemand i Styrke. Han var munter af sig. Han gik jevnlig i Bad for Fornöielses Skyld. En Dag gik han og Skjegge i Bad, som de pleiede; de laae ved Badestedet og talede sammen. Den samme Dag gik Sigrid paa Os til en varm Kilde med sine Ler-reder, og gjorde sig da færdig til at gaac hjem. Hun gik der forbi, hvor de laae. Asbjörn var meget pralende it Klædedragt. De saae, hvor Kvinden gik. Hun var iför en rød Kjortel, og havde en blaa Overkappe. Denne Kvinde var baade smuk og stor, og i alle Henseender meget anseelig. Asbjörn reiste sig op paa Albuen, og saae over Skul-

deren hen til hende. Hun standsede og saa hen til ham, og gik derpaa hjem. Asbjörn spurgte, hvad for en Kvinde det var hiin anseelige; „mig tykkes det rimeligt, at den Kvinde vilde vinde min Kjærlighed.” Skjegge svarer: „Hun hedder Sigrid, og er en Datter af Thord Hardekaresön; men det raader jeg dig, at du ikke giver dig noget af med hende.” Asbjörn spurgte, hvorfor det skulde saa være. Skjegge svarer: „Hendes Brödre ere fulde af Overmod og meget voldsomme. Troer du, at de ville skaane dig, dersom det falder dem ind, eftersom de dræbte Kong Sigurd Sleve, Kong Eiriks Sön.” Asbjörn svarer: „Jeg havde tænkt, at være selvraadig for hver Mand i dette Land.” Skjegge svarer: „Det vil vise sig, om du er dig selv nok, förend I skilles, dersom du tager dig nogen større Frihed imod dem end de synes om.” Derefter gik de hjem.

Nu er der at fortælle, at Sigrid kom hjem til Os. Hendes Broder Thord gik hende imöde, og sagde: „Hvorfor er du saa bleg, Söster? Det kommer mig for, som Asbjörn Sumpegalt har bragt dig til at skifte Farve; men mange Ting ville tildrage sig imellem os, förend han faaer dig til Ægte.” Det gik saaledes om Yinteren, at alt var roligt. Asbjörn talte aldrig om Sigrid. Man legede Boldspil paa Isen paa Midfjord imellem Os og Reyke; thi Fjorden var tidlig bleven lagt til. Dengang var der mange raske Mænd i Midfjorden. Thord og Asbjörn, Skjegges Frænde, vare de raskeste af dem, som deeltog i Legen. Skjegge tog ingen Deel i Legen, da han begyndte at blive gammel, men var dog meget rask i at bruge Vaaben. Han sad hos, og havde stor Fornöielse af Legen. Aldrig talte de sammen, han og Thord, og snarere herskede Kulde imellem dem. Det begav sig en Dag, at Thord og Asbjörn deeltog i Legen,

björn reis upp við olboga, ok leit um öxl til hennar. Hón nam staðar ok leit til hans, ok gekk síðan heim. Þá spurði Ásbjörn, hvat konu þat væri hit vaskliga¹; „þykki mēr ván, at sjá kona myndi geta ástir af mēr.” Skeggi svarar: „Hón heitir Sigríðr, ok er dóttir Þórðar Hörða-Kárasonar; en þat ræð ek þèr, at þú skiptir þèr þar engu af við hana.” Ásbjörn spurði, því þat skyldi vera. Skeggi svarar: „Þeir bræðr hennar eru fullir ofrkapps ok hinir mestu úeirðarmenn. Hyggr þú, at þeir muni þèr hlífa, ef þeim ríss við, þar sem þeir drápu Sigurð konung slefu, son Eiríks konungs?” Ásbjörn svarar: „Þat hafða ek ætlat, at vera sjálfráði² fyrir hverjum manni hèr í landi.” Skeggi segir: „Þat ferr sem reynist, hvárt þú ert einblítr, áðr þèr skilit, ef þú leitar nökkut á þá, framarr en þeim líkar.” Eptir þat gengu þeir heim.

Nú er frá því at segja, at Sigríðr kom heim til Óss; gekk Þórðr bróðir hennar í móti henni. Hann mælti: „Því ertu svá litverp, systir? ok lízt mēr, sem hann hafi fengit þèr litar, Ásbjörn veisugalti; en mart³ man verða í leikum, áðr en hann fær þín.” Svá fór fram um vetrinn, at allt var kyrrt. Aldri gat Ásbjörn Sigríðar. Knattleikar vátu í millum Reykja ok Óss á Miðfjarðarísi; því at snimma lagði fjörðinn. Þá var gott til knárna manna í Miðfirði. Þórðr var knástr at leikum, ok Ásbjörn frændi Skeggja. Ekki var Skeggi at leikum, því at hann var af hinu mesta æskuskeiði, en þó sem hraustastr til vápn; sat hann hjá, ok þótti allmikit gaman at. Aldri mæltust þeir Þórðr við, ok heldr var þar fátt í milli. Þat var einn dag, at Þórðr var at leik ok Ábjörn, ok skyldu þeir á leikast. Ok einn tíma

¹) *Saaledes 139, 471, 586 og tre andre Hlaandskrifter; de andre udelade hit vaskliga.*

²) *Saaledes 139 og 163b; de andre sjálfráðr; see ogsaa Side 25.*

³) *139 og 163b have margt.*

felldi Þórðr hann Ásbjörn allmikit fall, svá bops kvað í skrokkinum á hánum. „Ok,¹ fèll nú veisugaltinn,” sagði Þórðr. Hann svarar fá um. Ok annat sinn, er þeir tókust til, þrífr Ásbjörn til Þórðar, svá hann fèll á knè: „Ok,¹ fór þar meyjarkinninn²,” sagði Ásbjörn, „ok væri þèr varla kvæmt í leik³ með röskum mönnum.” Þórðr segir: „Svá fremi⁴ veiztu þat, veisugalti! er vit reynum vápnaskipti, hvárr þá á upp til annars at sjá, er vit skiljum þann leik.” Ásbjörn kveðst þess albúinn þá þegar, ok hljóp til vápna; gengu menn þá í millum þeirra, ok váru þeir skildir. Líðr nú af vetrinn. Reið Ásbjörn til skips síns um várit, ok bjó þat til hafs. Skeggi reið til skips með Ásbirni við marga menn; því at hánum þótti einskis ills örvænt fyrir Þórði. Sitr Þórðr heima, ok lætr eigi sem hann viti. Ásbjörn kemr at máli við Skeggja: „Svá er mál⁵ með vexti, frændi! at mèn leika kvánföng í hug, ok vil ek ráða ráði mínu.” Skeggi segir: „Hvar er kona sú, er hugr þinn horfir helst á?” Ásbjörn segir: „Ekki er því at leyna, at þat er Sigríðr, systir Þórðar at Ósi; hón er sú⁶ kvenna, at minn hugr stendr mest til at fá.” Skeggi svarar: „Ekki þykki mèn þetta líkligt, at okkr muni þetta tjá; ok úfúss er ek til, at flytja þetta mál við Þórð, at þeim úþokka, sem millum ykkar er áðr.” Ásbjörn kvað þat eina hafa í millum borit, at lítils var vert, ok kveðst eigi vilja hins bezta kyennkostar missa fyrir þat, „ef ek kann at fá.” Þar kom, at Skeggi hèt at

1) *Saaledes 139 og de bedste af de øvrige Haandskrifter.*

2) *Saaledes 471 og sex andre Haandskrifter; meyjarkyninn 139 og 157; merk-janamaðrinn 564; merkismaðrinn 1003.*

3) *Rettelse overensstemmende med de fleste Haandskrifter for leikinn i 139.*

4) *Rettelse i Overensstemmelse med 586 og 471, for framti i 139 og 128, framt 152; i de andre Haandskrifter framt.*

5) *mál udelader 139 og fem andre Haandskrifter, men det er tilføjet her som nødvendigt Tillæg overensstemmende med 471 og flere Haandskrifter.*

6) *For så hære 152, 27 og 586 svá.*

og de skulde lege sammen. Og engang kastede Thord Asbjörn til Jorden, saa det lød bums i hans Krop. „Nu faldt Sumpegalten,” sagde Thord. Han svarede intet derpaa. Og anden Gang, da de tog sammen, tog Asbjörn saa stærkt fat paa Thord, at han faldt paa Knæerne. „Der faldt Manden med Mökinden,” siger Asbjörn, „og burde du neppe deeltage i Leg med raske Folk.” Thord siger: „Det veed du först, Sumpegalt! naar vi prøve Vaabenkamp, hvem af os har at see op til den anden, naar vi holde op med den Leg.” Asbjörn sagde, at han var beredt dertil nu strax, og greb sine Vaaben. Man gik da imellem dem, og de bleve skilte ad. Nu forløber Vinteren. Om Foraaet red Asbjörn til sit Skib, og gjorde det færdigt til Bortseiling. Skjegge fulgte Asbjörn til Skibet med mange Mænd; thi han syntes at der intet Ondt var, som man jo kunde vente af Thord. Thord sidder hjemme, og lader som om han intet veed. Asbjörn siger til Skjegge: „Det forholder sig saaledes, Frænde! at jeg længes efter at faae en Kone, og jeg vil gifte mig.” Skjegge siger: „Hvor er den Kvinde, som din Hu staaer mest til?” Asbjörn svarer: „Ikke vil jeg fordölge, at det er Sigrid, Söster til Thord paa Os; hun er den Kvinde, som min Hu staaer mest til.” Skjegge svarer: „Ikke tykkes mig det sandsynligt, at dette vil lykkes os, og nödig vil jeg tale om denne Sag med Thord, formedelst den Kulde, som hersker imellem eder i Forveien.” Asbjörn mente, at deres Uenighed havde været af liden Betydning, og sagde, at han ikke for den Sags Skyld vilde gaae glip af et saa godt Parti, „dersom jeg ellers kan faae det.” Det kom saavidt, at Skjegge lovede at frie til denne Kvinde paa hans Vegne. „Mig

tykkes det rettest,” siger Skjegge, „at du ikke af den Grund opsætter din Udenlandsreise.” Skjegge red hjem, men Asbjörn reiste udenlands den Sommer. Ikke længe efter Skjegges Hjemkomst spurgtes den Tidende, at der var ankommet et Skib i Hvitaå i Borgefjorden; og da man hørte det, foer en Mængde Folk fra de nordlige Herreder, baade Midfjorden og andre Steder, for at handle med Kjöbmændene. Skjegge gjorde sig ogsaa færdig til at ride til Skibet med et stort Følge. Da Eid hørte, at hans Fader havde i Sinde at tage til Skibet, sagde han til Thord: „Tænker du vel paa at fare til Skibs, Fosterfader!” Thord siger: „Hvorfor monne jeg mindre behöve Varer end andre Bönder? og skal jeg visseligen fare.” Eid sagde: „Jeg vil ride med dig, for at höre paa Folks Tale, og gjøre mig saaledes bekjendt med Markeder.” Thord svarer: „Til Baade vil det være for vor Reise, at du følger med, min Fostersön! Jeg aner, at paa denne Reise vil jeg komme til at trænge meget til dig, dersom mine Drömme varsle noget.” Eid sagde: „Hvad drömte du, min Fosterfader?” Thord svarer: „Jeg drömte, jeg var kommen til Hvitaå i Borgefjorden, og talte med udenlandske Mænd især angaaende nogle Kjöbslutninger; i det samme kom der ind i Boden en Mængde Ulve, der indgöd mig Afsky; siden angreb de mig og vilde dræbe mig, og rev Klæderne af mig; men jeg drog Sværdet og huggede en af Ulvene over i Midten, og Hovedet af en anden; siden angreb Ulvene mig fra alle Kanter, men jeg tyktes at forsvare mig, og blev jeg meget mödig; det tyktes mig, at jeg ei kunde forudsee, hvorledes det vilde gaae mig. I det samme löb foran mig en Björneunge, og vilde værge mig, og da vaagnede jeg. Denne Dröm tyktes mig at varsle

biðja konunnar fyrir hans hönd. „Þykki mér ráð,” segir Skeggi, „at ekki bregðir þú utanför þinni fyrir þetta.” Reið Skeggi heim, en Ásbjörn fór utan þat sumar. Eigi miklu síðarr, en Skeggi kom heim, spurðist skipkváma í Hvítá í Borgarfirði. Ok er menn frétu þat, fór fjöldi manns norðan ór sveitum til kaupa við kaupmenn, bæði ór Miðfirði ok annars staðar. Skeggi bjóst ok til skips at ríða með marga menn. Ok er Eiðr spurði, at faðir hans ætlaði til skips, mælti hann við Þórð: „Ætlar þú nökkut til skips, fóstri minn?” Þórðr segir: „Því man ek síðr þurfa varning, en aðrir bæendr? ok skal ek at vísu fara.” Eiðr mælti: „Ek vil ríða með þér, ok heyra á mál manna, ok kynna mér svá kaupstefnu.” Þórðr segir: „Boeta man þat vára ferð, fóstri minn! at þú farir; segir mér svá hugr¹, at í þessarri ferð man ek þín mest þurfa, ef mínir draumar vita nökkut.” Eiðr mælti: „Hvat dreymdi þik, fóstri minn?” Þórðr segir: „Þat dreymdi mik, at ek þóttumst kominn til Hvítár í Borgarfirði, ok eiga tal við útlenda menn, eigi sízt um², kaup nökkur; ok í því komu í búðina vargar margir, ok var mér mikill viðbjóðr við þeim; síðan reðu þeir á mik³ ok vildu drepa mik, ok rifu af mér klæðin, en ek brá sverðinu, ok hjó ek í sundr einn varginn í miðju ok höfuðit af öðrum; síðan hlupu at mér vargarnir öllu megin, en ek þóttumst verjast, ok varð ek mjök móðr, ok eigi þóttumst ek vita, hversu mér myndi vegna. Í því hljóp fram fyrir mik einn bjarnhúnn, ok vildi verja mik; ok í því vaknaða ek. Nú þykki mér draumrinn tíðindavænligr.” Eiðr mælti: „Auðsæt er þat, at þetta eru mannahugir illir til þín. Nú væri þat mitt ráð, at þú riðir jafnsnemma heiman ok

1) Saaledes 139 og nogle andre Haandskrifter her og flere Steder.

2) Rettelse for við i 139 og 163 b, der er fremkommet ved feil Læsning.

3) Fra vargar udelader 139 og 163 b, men det er tilføjet i Følge 586 og de andre Haandskrifter.

faðir minn, þó at¹ þit mælist ekki við." Þórðr mælti: „Göra má ek þat, fóstri minn! fyrir böen þína." Nú bjóst Þórðr til ferðar, ok Eiðr með hánnum. Ok er Þórðr bjóst, mælti Sigríðr, systir hans: „Þat vil ek, bróðir minn! at þú kaupir mēr skikkju mjök vandaða." Þórðr svarar: „Svá skal vera, systir! en svá segir mēr hugr, at skikkjan verði fullkeypt, áðr lúki." Þeir, Þórðr ok Eiðr, riðu til skips jafnfram Skeggja; því at Eiðr bað Þórð þess. Ok er þeir komu til skips, tjölduðu þeir eina búð báðir.

Sá maðr kemr til sögunnar, er Jón hèt. Hann bjó at Hvassafelli í Norðrárdal. Hann var vel fjáðr ok engi jafnaðarmaðr ok úvinsæll. Guðrún hèt kona hans, ofláti mikill ok metnaðarfull. Bróðir hennar² hèt Auðúlfr. Glúmr hèt faðir þeirra. Hann bjó at Skarðshömrum. Þeir ætluðu at riða til skips í þann tíma, er þeir, Þórðr ok Skeggi, vǫru við skip. Ok er þeir riðu heiman, mælti Guðrún við bónda sinn, at hann skyldi kaupa henni skikkju nökkura góða; því at hón var áburðarkona. Þessu heitir bóndi. Þeir riða nú leið sína, þar til er þeir koma á Hvítárvöllu; þá var kaupstefna sem mest. Þeir, Jón ok Auðúlfr, gengu um búðir. Þeir komu í húð þess manns, er Þórir hinn auðgi hèt, ok föluðu skikkju, ef til væri. Hann segir, kvað til vera skikkju, „ok man ykk, bóndi! þykkja dýr." Jón svarar: „Lát heyra, hvat gjalda³ skal." Austmaðr mat skikkjuna. Jóni þótti of dýr. Auðúlfr vildi kaupa láta, ok bað at leggja til af sínu. Jón gekk frá. Ok er þeir komu út, eggjaði Auðúlfr at kaupa skikkjuna, „ok hèt ek því systur minni." „Því skaltu eigi ráða?" segir Jón, „ok göngum heim eptir verðinu;" ok varð þetta dvöl nökkur. Þat er sagt, at þeir, Þórðr ok

1) at udelader 139 og to andre Papirshaandskrifter.

2) hennar er udeladt i 139 og 152; men er tilføjet som nöðrendigt Tillæg i Følge 586 og flere Haandskrifter.

3) Saaledes 139; de andre Haandskrifter have gilda.

Tidender." Eid sagde: „Det er let at indsee, at dette er Folks fjendtlige Sindelag imod dig. Det vilde være mit Raad, at du red hjemmefra til samme Tid, som min Fader, skjönt I ikke tale med hinanden." Thord sagde: „Det kan jeg gjøre, min Fostersön! paa din Bön." Thord gjorde sig rejsfærdig og Eid med ham. Og da Thord beredte sig, sagde hans Söster Sigrid: „Jeg önsker, min Broder! at du kjøber mig en god Kaabe." Thord svarer: „Saaledes skal det være, Söster! men jeg aner, at den bliver fuldkommen dyr, förend det er kommet til Enden." Thord og Eid red til Skibet til samme Tid som Skjegge; thi Eid havde bedet Thord derom. Og da de kom til Skibet, satte begge deres Telt over samme Bod.

En Mand kommer ind i Sagaen, som hed Jon; han boede paa Hvassefjeld i Norderaadalen; han var en rig Mand, men ubillig og ilde lidt. Gudrun bed hans Kone; hun var pralende i Væsen og hovmodig. Hendes Broder hed Audulv. Glum hed deres Fader; han boede paa Skardshamre. De vilde ride til Skibet paa den Tid, da Thord og Eid vare der. Og da de red hjemmefra, sagde Gudrun til sin Husbond, at han skulde kjøbe en god Kaabe til hende; thi hun pleiede at klæde sig snuvt. Dette lover Bonden. De reise nu deres Vei, indtil de kom til Hvitaavalle; da var Forsamlingen paa Markedet paa det talrigste. Jon og Audulv gik fra den ene Bod til den anden. De kom i en Bod som tilhørte en Mand ved Navn Thore den rige, og spurgte om de kunde faae en Kaabe tilkjöbs. Thore sagde, at en Kaabe var der, „men den vil synes eder dyr, Bonde!" Jon svarer: „Lad höre, hvad den skal koste." Nordmanden satte Priis paa Kaaben. Jon tyktes den for dyr. Audulv vilde, at de skulde kjøbe den, og böd at give noget til af sin Pung.

Jon vilde ikke indlade sig.. Da de kom ud, tilskyndede Audulv ham at kjøbe Kaaben; „det lovede jeg min Søster.” „Hvorfor skal du ikke raade?” siger Jon, „lad os da gaae hjem efter Betalingen;” herved bleve de noget opholdte. Det er fortalt, at Thord og Eid gik fra den ene Bod til den anden, og spurgte om Varer tilkjöbs. De kom i Thore den riges Bod, og önskede at kjøbe Kaaben af ham. Thore sagde, at han kjendte Thord og hans Forældre, „og jeg vil ikke sætte nogen Priis paa den for dig: jeg vil at du skal modtage Kaaben.” Thord takkede ham, „og dette Tilbud vil jeg modtage, og lad den ligge her, imedens jeg gaaer for at hente Betalingen.” „Jeg vilde hellere,” siger Thore, „at du tog den med.” „Det kommer ikke an paa noget,” siger Thord. Han gik da tilligemed Eid for at hente Betalingen. Og da Thord var gaaet bort, kom Jon og Audulv ind i Teltet, og bad Nordmanden at overlade dem Kaaben. Han sagde, at Kaaben var da solgt; „thi du vilde ikke give saameget for den, som jeg anslog den til.” Jon sagde, at han skulde have den, og i det samme kom Thord og Eid ind i Teltet med Betalingen for Kaaben. Thord greb fat i Kaaben. Audulv trak Sværdet og vilde hugge til Thord. Jon løb ogsaa henimod Thord og vilde hugge til ham. Thord drog hurtig sit Sværd, og vendte sig imod Audulv, og huggede ham i Hovedet; han faldt strax død paa Gulvet. Da Eid saa Jons Angreb, løb han frem foran Thord og afparerede Hugget med Skjoldet, men tog Kaaben under Armen. Dette seer Thord, og svinger Sværdet imod Jon. Hugget træffer ham over Midten, og huggede ham isünder ovenfor Hofterne. Jons og Audulvs Reisefæller angrebe ham da. Thord trak sig tilbage ud af Bodden og løb op paa et Vedkast, og forsvarede sig der vel og tappert.

Eiðr, gengu um búðir, ok föluðu varning. Þeir komu í búð Þóris ríka, ok föluðu skikkjuna at Þóri. Þórir kvedst kenna Þórð ok hans foreldra, „ok vil ek eigi meta við þik¹; heldr vil ek, at þú þiggir skikkjuna.” Þórðr þakkaði hánun, „ok vil ek þetta þiggja, ok lát hær liggja, meðan ek geng eptir verðinu.” „Þat vilda ek,” segir Þórir, „at þú hefðir með þær.” „Engu man þat varða,” segir Þórðr, ok gengu þeir Eiðr at sækja verðit. Ok er Þórðr var í braut, koma þeir Jón ok Audúlfr inn í búðina, ok báðu austmanninn þá láta til skikkjuna. Hann kvað þá selda skikkjuna; „því at² þú vildir eigi þvílíkt við gefa, sem ek mat.” Jón kvedst þá hafa skyldu. Ok í því komu þeir, Þórðr ok Eiðr, í búðina með skikkjuverðit. Þórðr greip til skikkjunnar. Audúlfr brá sverði, ok vildi höggva til Þórðar. Jón hljóp ok at hánun Þórði, ok vildi höggva til hans. Þórðr brá skjótt sverðinu, ok snerist at Audúlfi, ok hjó í höfuðit; fell hann þegar dauðr á gólfít. Eiðr hljóp fyrir hann Þórð, er hann sá tilræðit Jóns, ok brá fyrir hann skildinum, en tók skikkjuna undir hönd sér. Þetta sér Þórðr, ok slæmir til-Jóns³ með sverðinu, ok kom á hann miðjan, ok tók í sundr fyrir ofan mjadmirnar. Förunautar þeirra Jóns sóttu þá at hánun. Þórðr hopaði út ór búðinni, ok hljóp á einn raptabulung⁴, ok varðist þaðan vel ok sköruliga. Drifu þá til héraðsmenn ok Borgfirðingar, ok vildu hefna þeirra Audúlfs. Eiðr ferr þá at finna föður sinn, ok biðr hann at veita Þórði lið með sínum mönnum. Skeggi segir: „Hvat hefir Þórðr at hafzt þess, at hann er eigi

1) við þik er udel. í 139 og flere andre Haandskrifter, men er her tilføjet i Følge Membranen 586.

2) at er udeladt i 139, og flere Papirshaandskrifter.

3) Rettelse i Overeensstemmelse med de bedste Haandskrifter for hans i 139 og nogle Papirshaandskrifter.

4) Saaledes 139; 471 har bolung; de øvrige Haandskrifter budlung.

einhlitr?" Eiðr segir: „Hann hefir vegit tvá menn." „Hverir eru þeir?" segir Skeggi. „Auðúlfr ok Jón," segir Eiðr. „Hvat varð¹ til?" segir Skeggi. Eiðr segir: „Þeir vildu ræna hann skikkju þeirri, er hann hafði keypt, ok annarr þeirra vildi drepa hann, áðr en ek hlífða hánum; ok láttu eigi þá fæð, sem á millum ykkar hefir verit, svá ríkt ganga, at þú virðir meira, en þat, at hann er ór því hæradi, sem þú ert; hann er ok minn lífgjafi ok fóstri." Þá svaradi Skeggi engu. Eiðr gekk þá á braut ok þar til, sem þeir sóttu at Þórði, ok brá saxinu. Ok er Þórðr sá Eið, fóstra sinn, mælti hann: „Hafðu þik ekki í hættu fyrir mik." En er Eiðr var út genginn ór tjaldi föður síns, þá stóð Skeggi upp ok mælti: „Rýta man gölltrinn², ef gríssinn er drepinn." Tók hann þá Sköfnung, ok gekk þangat til, sem þeir sóttu at Þórði; hafði hann varizt svá drengiliga, at þeir höfðu engu sári á hann komit; en hann hafði sært marga menn. Ok er Skeggi kom til, gekk hann svá hart at, at þeir brukku frá, er áðr höfðu sótt at Þórði. Síðan kom Skeggi á sættum með þeim; skyldi hann einn göra um öll málin. Hann lauk þegar upp gördinni. Skyldi Þórðr greiða tvau hundruð silfrs fyrir víg Jóns, en Auðúlfr falla úheilagr fyrir fjörráð ok tilræði við Þórð. Þeir menn, sem sárir höfðu orðit fyrir Þórði, skyldu hafa sár sín bótalaus fyrir fjörráð ok atsókn; ok með þessu skildu þeir. Reið Skeggi heim, þá er hann var búinn. Þórðr reið jafnfram norðr, ok Eiðr með hánum, ok töludust þeir, Skeggi ok Þórðr, ekki við á allri þessarri leið. Þeir ríða þar til, er þeir koma at Miðfjarðará. Þá mælti Skeggi: „Hèr munu vèr af baki stíga; því at ek á við þik, Þórðr! erendi;" ok svá gördu þeir. Þá mælti Skeggi: „Ásbjörn, frændi minn, bað mik vekja

1) Saaledes 139, 586, 152, 128, 165 h; þar have 471 og 554 h β.

2) 471 og 586 have galtiū.

Herredets Beboere og Borgfjordingerne stimlede derhen og vilde hevne Jon og Audulv. Eid gaaer da for at søge sin Fader, og beder ham at yde Thord Hjælp med sine Folk. Skjegge spurgte: „Hvad har Thord gjort, saa at han ikke er sig selv nok: „Eid siger: „Han har dræbt to Mænd.” „Hvilke ere de?” siger Skjegge. „Audulv og Jon,” siger Eid. „Hvad var Aarsagen?” siger Skjegge. Eid svarer: „De vilde frarane ham en Kaabe, som han havde kjøbt, og den ene af dem vilde have dræbt ham, havde jeg ikke forsvaret ham. Lad nu ikke den Kulde, som der har hersket imellem eder, gaae saavidt, at du tager mere Hensyn dertil, end til det, at han er fra det samme Herred, som du; han er ogsaa mit Livs Frelser og min Fosterfader.” Skegge svarede intet. Eid gik da bort og derhen, hvor de angreb Thord, og trak Sværdet. Og da Thord saa sin Fostersøn Eid, sagde han: „Udsæt dig ikke for Fare for min Skyld.” Men da Eid var gaaet ud af sin Faders Telt, stod Skjegge op og sagde: „Grynte vil Galten, dersom Grisen bliver dræbt.” Han tog da sit Sværd Sköfnung og gik derhen, hvor de sloges med Thord. Denne havde forsvaret sig saa tappert, at de intet Saar havde kunnet bibringe ham; men han havde saaret mange Mænd. Da Skjegge kom til, angreb han dem saa heftig, at de, som havde angrebet Thord, maatte vige tilbage. Siden bragte Skjegge Forlig i Stand imellem dem; han skulde ene afsige Kjendelse i Sagen; hvilket han ogsaa strax gjorde. Thord skulde udrede to Hundreder Sölv for Jons Drab; men Audulv skulde falde retlös for Anslag imod Thords Liv og Angreb paa ham. De Mænd, som vare blevne saarede af Thord, skulde ingen Böder erholde for deres Saar formedelst Anslag imod hans Liv og Overfald; og saaledes skiltes de ad. Skjegge red hjem da han var færdig. Til samme Tid red

ogsaa Thord nordpaa og Eid med ham. Skjegge og Thord talte ikke et Ord med hinanden den hele Vei. De ride fremad, indtil de komme til Midfjordsaaen. Da sagde Skjegge: „Her skulle vi stige af vore Heste; thi jeg har noget at tale med dig, Thord!” Da de havde gjort det, sagde Skjegge: „Min Frænde, Asbjörn, bad mig at frie paa hans Vegne; han vil, at jeg skal frie til din Söster Sigrid, for ham; og nu vil jeg vide, hvorledes du vil svare derpaa.” Thord svarer: „Lidet Venskab er der imellem mig og Asbjörn; du har heller ikke viist dig som nogen Ven af mig hidtil; og jeg anede ikke, at du vilde söge her Svogerskab paa dine Frænders Vegne. Vel veed jeg, at Asbjörn er af höi Byrd og rig, og selv en tapper Mand; men ikke veed jeg, hvorledes mine Brödre eller hun vil synes om denne Trolovelse.” Skjegge svarer: „Derfor talte jeg til dig om denne Sag, men ikke med dine Brödre, fordi jeg veed, at de ville föolge dine Raad, baade i dette og alt andet.” Thord svarer: „Det er sandsynligt, at de ville föolge min Villie; men ikke bortgifter jeg hende til nogen, med mindre hendes Samtykke er dertil; men mig tykkes det sandsynligt, at hun ikke vil bryde imod det, som jeg raader til.” Da siger Eid: „Jeg vilde, min Fosterfader! at du skulde give min Fader et gunstigt Svar paa Frieriet, og tog meget Hensyn til hans Anbefaling.” Thord siger: „Saaledes skal det ogsaa være; thi stor Bistand ydede Skjegge mig paa denne Reise, og det skal jeg nu ogsaa paaskjönné; thi jeg vil indlade mig paa Frieriet formedelst din Anbefaling, Skjegge! Hun skal sidde i Fæste tre Vintre; og dersom Ashjörn ikke kommer til Island för de tre Vintre ere förlöbne, saa er denne Aftale uden Gyldighed; kommer han för hertil Landet, saa har han Ret til Giftermaalet med

bónorð fyrir hans hönd, ok vill hann láta biðja Sigríðar, systur þinnar; ok vil¹ ek nú vita, hversu þú vilt þessum málum svara." Þórðr segir: „Litla vináttu á ek við Ásbjörn; hefir þú ok mër verit engi vin hær til; ok ekki kom mër þat í hug, at þú myndir hingat leita tengða fyrir frændr þína; en veit ek, at Ásbjörn er stórborinn maðr ok ríkr, ok mikilmenni af sjálfum sèr; en eigi veit ek, hversu bræðrum mínum eða henni er þetta kaup gefit." Skeggi svarar: „Því kveð ek þik at málinu, heldr en bræðr þína, at ek veit, at þeir vilja þínum ráðum hlíta², bæði um þetta ok allt annat." Þórðr svarar: „Líkligr þykki mër þeir til vera³ at göra eptir mínum vilja; en ekki gef ek hana nökkurum manni, utan hennar samþykki sè til; en ván þykki mër, at ekki brjóti hón þat á bak⁴, er ek ræð." Þá segir Eiðr: „Þat vilda ek, fóstri minn! at vel svarir⁵ þú föður mínum um bónorðit, ok virðir mikils hans flutning." Þórðr segir: „Svá skal vera; því at mikla liðsemd veitti Skeggi mër í þessarri ferð, ok þat man ek nú láta á sjá; því at ek mah göra kost á um bónorðit fyrir þinn flutning, Skeggi! Hón skal sitja í festum þrjá vetr; ok ef Ásbjörn kemr eigi út innan þeirra þriggja vetra, þá eru laus þessi mál; kemr hann fyrr til lands, þá er hann kominn til ráðahags með⁶ Sigríði." Þessu jatar Skeggi. Rettir Þórðr þá fram höndina, ok tekr Skeggi handsöl; váru þegar váttar at heitorði. Þá mælti Skeggi: „Nú⁷ hefir þær vel farit, Þórðr! en hagskipti var þat, er systir

1) Fra vill udelader 139; men det tilføies i Følge 471 og de øvrige Haandskrifter.

2) Rettelse i Følge 586, 471 og største Delen af de øvrige Haandskrifter for hhda i 139.

3) Tilføiet i Følge 471.

4) hæg have 139, 163 b, 163 g, 554 h β.

5) Saaledes 139 og 471; de øvrige svaraðir.

6) Saaledes 139 og tre andre Haandskrifter; de øvrige við.

7) Nu er tilføiet i Følge 586 og 471 som nødvendigt Tillæg.

þín fækk skikkjuna, heldr en kona Jóns; þykki mér ok meiri ván, at Borgfirðingar megí minni til reka, hverr yðarr fundr varð; man ek lengja nafn þitt ok kalla þik Þórð hreðu¹." Þórðr sagði: „Vel líkar mér þat, þó þeir hafi nökkurar menjar² minnar þarkvámu, ok svá þykki mér ok engi forþokki á nafni þessu; en svá segir mér hugr um, at sjaldan muni hreðulaust í þessu héraði." Eptir þetta riðu þeir heim. Ok er Þórðr kom heim, var hán um vel fagnat. Hann var spurðr tíðinda. Hann sagði af hit ljósasta. Síðan kallaði hann systkin sín til tals við sik, ok sagði þeim heitorðit. Sigríðr svarar: „Bráðráðit þykki mér þú, bróðir! gört hafa um heitorðit mitt, er ek var ekki at frètt áðr." Þórðr segir: „Þat kaup skal ekki framarr, en þú vilt samþykkja." „Þess var mér ván at þér; vil ek ok þinni forsjá hlíta³ hér um." „Þórðr bað hana hafa þökk fyrir andsvörin⁴; síðan fækk hann henni skikkjuna, ok sagði henni um viðskipti þeirra Jóns ok Auðúlfs, ok kvað visu:

Tvá lèt ek fáfnis fitjar
falla þar til jarðar
ýta, leifnis lautar
lind fögr vita! kindar;
áðr vildu þeir öldu
eittr þvengs bana veita
bands⁵ með benja vöndum;
brúðr⁶ mér var⁷ kærust⁸.

1) Saaledes alle Haandskrifterne overalt (af hroðl), undtagen 564 d, et Papirs-haandskrift, temmelig daarligt, og 1003; hvilket uden Tvivl er rigtigere i Stedet for det nu almindeligere hræða. See ogsaa Tillægget.

2) menjar er udcladt i 139.

3) Rettelse overeensstemmende med 586 og 471, istedet for hlyða i 139.

4) Feilskrævet ásaurn i 139 (for ávaurn; ánsuorl i 471).

5) branx 586 og 471; brandr 163 g, 554 h ß.

6) blid mæx 1003.

7) við⁹ 139, 554 h ß, viðr 586, w² 471.

8) Hele den sidste Deel af Verset er foreansk, og synes uden Mening

Sigrid.” Dette samtykker Skegge. Thord rækkede da Haanden frem, og Skjegge modtager hans Haandslagsløfte. Vidner bleve derpaa tagne paa Trolovelsen. Da sagde Skjegge: „Nu har du viist dig fra en fordeelagtig Side, Thord! men et Held var det, at din Söster fik hellere Kaaben, end Jons Kone; mig tykkes og stor Sandsynlighed for, at Borgfjordingerne ville erindre, hvilket Udfald eders Möde fik. Nu vil jeg forlænge dit Navn og kalde dig Thord Hrede.” Thord sagde: „Godt synes jeg om, at de have nogen Erindring om min Didkomst; og saa har jeg intet imod dette Navn; men jeg aner, at der sjelden vil blive roligt i dette Herred.” Derefter red de hjem; og da Thord kom hjem, blev han vel modtaget. Han blev spurgt om Tidender. Han fortalte Alting, som det gik. Siden kaldte han sine Södskende til Samtale og fortalte dem om Sigrids Trolovelse. Hun svarer: „Jeg synes, at du har været noget rask i at afslutte mit Fæstemaal, eftersom jeg ikke blev spurgt derom i Forveien.” Thord svarer: „Dette Forbund skal ikke have videre Gyl-dighed, end du selv vil samtykke.” „Det havde jeg ventet af dig, og med din Forsorg vil jeg være fornöiet heri.” Thord sagde, hun skulde have Tak for Svaret. Siden gav han hende Kaaben og fortalte hende sin Kamp med Jon og Audulv, og kvad en Vise:

Jeg til Jorden lod falde
tvende af Guldets
Kastere, fagre
Havlysets Bærerske!

(Den sidste Deel af Verset er forvansket og uden Mening.)

„Sligt var at vente,” siger hun. Derefter holder Thord sig rolig hjemme, og var Eid stedse hos ham.

Denne samme Sommer kom et Skib til Blandeos i Langedal. Med dette Skib kom til Landet Orm, en Söstersön til Skjegge og Broder til Asbjörn. Da Skjegge spørger sin Frændes Ankomst til Island, rider han til Skibet og byder Orm hjem med sig til Vinterophold. Orm tog hjem med ham. Orm var større og stærkere end andre Mænd, udrustet med store Legemkræfter og særdeles rask, og fuld af Overmod, og tyktes, at ingen var hans Ligemand. Han var meget krigerisk og anmassende. Det traf sig en Dag, da Orm gik i varmt Kildebad, at Sigrid fra Os var der og en anden Kvinde tilligemed hende. Han syntes meget godt om hende, og spurgte, hvad for en Kvinde hun var. Man sagde ham, hvad hun hed, og hendes Slægt. Han traf Skjegge og sagde: „Det forholder sig saaledes, at jeg ønsker, at du skal frie til Sigrid paa Os for mig.” Skjegge svarer: „Det vil jeg ikke gjøre til denne Kvinde; men til hver anden Kvinde, som du ønsker, vil jeg frie for dig.” Orm svarer: „Enten vil jeg, at du skal frie til Sigrid, eller ingen.” Skjegge svarer: „Hvorfor skulde jeg frie til din Bröder Asbjörns Fæstemö?” Orm svarer: „Det bryder jeg mig ikke om, skjönt du er hans Fæstemö; vil du ikke frie til hende paa mine Vegne, da vil det blive uroligt i Herredet; thi da skal jeg forføre hende, men det ville hendes Brödre forbyde, men det vil jeg ikke bekymre mig om, og da vil du blive nödt til, at blande dig i Sagen.” Da sagde Skjegge: „Ikke vil Sigrid lade sig forføre af dig; og du har en stor Daarskab i Sinde, at faae hende paa en saa uhæderlig Maade, og monne dette bringe dig Döden; thi et større Læs har Thord ladet

„Slíks var at ván,” segir hón. Hér eptir sitr Þórðr heima um kyrrt, ok var Eiðr jafnan með hánum.

Þetta sama sumar kom skip í Blönduós í Langadal. Þar kom út Ormr, systurson Skeggja ok bróðir Ásbjarnar. En er Skeggi frètti útkvámu frænda síns, ríðr hann til skips, ok býðr Ormi heim með sér til vetrvistar, ok fór Ormr heim með hánum ¹. Ormr ² var svá háttadr², at hann var hverjum manni meiri ok sterkari, rammr at afli ok hinn vaskligasti, ok fullr af ofrkappi, ok þótti engi sinn jafningi. Hann var hinn mesti vígamaðr, ok fullr upp újafnaðar. Þat var einn dag, at Ormr gekk til laugar, at Sigríðr frá Ósi var þar fyrir, ok ein kona með henni. Hánú fannst mikit til hennar, ok spurði eptir, hvat kona ³ hón væri. Hánú var sagt, hvat hón hèt, ok svá ætt hennar. Hann kom at máli við Skeggja ok mælti: „Svá er mál ⁴ með vexti, at ek vilda, at þú bæðir Sigríðar frá Ósi til handa mēr.” Skeggi svarar: „Þat man ek eigi göra við þessa konu; en biðja vil ek hveðrar annarrar konu, sem þú vilt, til handa þèr.” Ormr svarar: „Annathvært vil ek, at þú biðir Sigríðar, elligar engrar.” Skeggi segir: „Því mynda ek biðja festarkonu Ásbjarnar, bróður þíns?” Ormr segir: „Þat hirði ek aldri, þó hón sè hans festarkona; viltu eigi biðja hennar fyrir mína hönd, þá man verða róstumikit í héraði; því at þá skal ek fífla hana, ok munu bræðr hennar þat banna, en ek man ekki þat hirða; mantu þá verða til at hfutast.” Þá sagði Skeggi: „Eigi man Sigríðr fyrir þèr fíflast láta; ok ætlar þú þèr mikla dul, at fá hennar svá úsæmiliga; ok man þèr þetta draga til skammæðar; því at velta hefir

¹) með hánú er tilfóiet í Fölge 471 og 586

²) Saatedes 139, 586, 471, 163 b, g, 554 h ß.

³) konu 586; Sammenlign. Side 15.

⁴) mál udelader 139, 471. 586, 152, 27; men det er her tilfóiet som nødvendigt Tillæg.

Þórðr látið þyngra hlass, þar þeir bræðr drápu Sigurð konung slefu Gunnhildarson.” Ormr segir: „Verðr þat sem má; á þetta skal hætta, ef þú vilt eigi biðja konunnar mēr til handa.” Skeggi segir: „Heldr vil ek fara með þessum orðum, en vandræði standi af; ok mantu þó illa við una, hversu sem sýrat verðr.” Eiðr varð þessa varr, er hann var á kynnisvist¹ at Reykjum með föður sínum. Þeir feðgar göra Þórði orð, at hann komi til Reykja. Þórðr fór til Reykja, ok bræðr hans með hánum. Skeggi heilsar Þórði glaðliga. Hann tók því vel, ok frètti, hvat undir orðsendingu hans væri. Skeggi segir, at Ormr, frændi hans, vildi fá Sigríðar, systur hans. Þórðr segir: „Undarlig² málaleitan er slíkt af þinni hendi; því at³ mēr lízt Ormr, frændi þinn, meira eiga varit í fors ok úvizku, en hamingju; er ok eigi úlíkligt, at þat reyni af bragði; eða veit hann eigi áðr, at konan er föstnuð bróður hans?” Skeggi mælti: „Ormr er eigi heima, ok er riðinn út í Langadal til skips. Eiðr mælti: „Þat vilda ek, fóstri minn! at þú görðir á nökkurn kost⁴ fyrir flutning föður míns.” „Svá skal vera, sem þú biðr,” segir Þórðr, „at á skal göra kostinn fyrir bænastaðinn þinn ok flutning Skeggja; en engan mynda ek á göra, ef Ormr hefði sjálfr bedit konunnar. Þau andsvör vil ek, Skeggi! gefa þínu máli, at þat er fyrst, at ek vil engu því bregða við Ásbjörn, sem ek hefi hánum lofat; ek vil, at Ormr fari utan í sumar, ok veri utan tvá vetr, en eigi⁵ ván ráða, ef Ásbjörn kemr eigi til.” Skeggja þótti allvel svarat, ok höfðu hér við vátta. Reið Þórðr heim til Óss ok Eiðr með

1) ýmist á vist 139.

2) Feilskrevet i 139 annarlig.

3) at tilföet i Fölge 586.

4) Gísning i Fölge 157 for lit i 139 og 163 b, der synes at nedstamme fra tidligere Tider. De fleste Haandskrifter udelade det.

5) Urigtig eiga i 139, 152, 471, 271, 63 b, 564b.

vælde, da han og hans Brødre dræbte Kong Sigurd Gunnhilds-søn Sleve." Orm svarer: „Det gaaer som det vil, dette skal jeg vove, dersom du ikke vil frie til hende paa mine Vegne." Skjegge siger: „Hellere vil jeg paatage mig dette Hverv, end at nogen Ulykke skal forvoldes; og dog vil du blive misfornøiet, hvorledes end Svaret lyder." Eid blev dette vaer da han var paa Reyke i Besøg hos sin Fader. Han og hans Fader sende Thord Bud, at han skulde komme til Reyke. Thord foer til Reyke, og hans Brødre med ham. Skjegge hilser paa Thord med Venlighed. Denne optog vel hans Hilsen, og spurgte, hvilken var Hensigten med hans Budskab. Skjegge sagde, at hans Frænde Orm ønskede at faae hans Søster Sigrid til Ægte. Thord svarer: „Underlig er slig Fremgangsmaade fra din Side; thi jeg synes, at din Frænde Orm er mere udrustet med Heflighed og Daarskab, end Lykke, og det er ikke usandsynligt, at det prøves snart; eller veed han ikke i Forveien, at Kvinden er fæstet til hans Broder?" Skjegge sagde: „Orm er ikke hjemme; han er reden ud til Langedal til sit Skib." Eid sagde: „Jeg ønskede, min Fosterfader! at du gjorde noget Vilkaar derpaa formedelst min Faders Anbefaling." „Saa skal det være som du beder," siger Thord, „jeg skal gjøre Vilkaar derpaa, men intet vilde jeg have gjort, dersom Orm selv havde friet til Kvinden. Det Svar vil jeg, Skjegge! give paa din Begjering: for det første, at jeg vil ingen Forandring gjøre i det, som jeg har lovet Asbjörn; jeg vil, at Orm skal fare udenlands i Sommer, og blive udenlands i to Vintre, men skal kunne vente at faae dette Parti, dersom Asbjörn ikke kommer tilbage." Skjegge syntes, at Svaret var meget gunstigt, og der bleve tagne Vidner paa deres Aftale. Thord red hjem til Os og Eid med ham.

Lidet bröd Sigrid sig om dette. Nu lider Tiden frem indtil Orm kom hjem og havde gjort sit Skib færdigt. Orm spurgte Skjegge, hvilket Udfald Frieriet havde faaet. Skjegge fortalte Alting, som det havde gaaet. Orm syntes, at Skjegge havde gaaet til Værks uden Kraft. Skegge sagde, at han skulde optage det, som han vilde. Orm sagde, at han ingen Tak skulde have af sig for Udførelsen af hans Hverv, og blev meget vred, og sagde, at han aldrig vilde bryde sig om, hvad Thord syntes godt om eller ikke; „hun skal da være min Frille.” Skjegge sagde, han var en meget ufornuftig Mand, da han taledes saaledes. Ikke havde Orm været hjemme mange Nætter, förend han red til Os og begyndte at samtale med Sigrid. Hun bad ham ikke at gjøre det, og sagde, at Thord vilde synes ilde derom; „og du vil snart see Følgerne, dersom du ikke holder op.” Orm sagde, at han i ingen Henseende var uforberedt mod Thord, hvad som de skulde prøve. Hun sagde: „Det er ogsaa det Sandsynligste, at du prøver det, dersom du gjør det til en Vane, at komme hid. Du kan ogsaa være forvisset om, at jeg intet bekymrer mig om, hvad der angaaer dig, saalænge jeg ikke hörer noget fra din Broder Asbjörn.” De ophörte da med deres Samtale. Thord var nede ved Flodmundingen ved at bygge et Færgeskib, som han havde i Sinde at lade gaac til Strande, for at hente Fisk, og vilde tage sely med. Orm kom tre Dage efter hinanden til Os, og da sagde Thord til ham: „Jeg vil, Orm! at du ikke skal komme hid til min Fortrydelse og min Sösters Vanære.” Orm svarede uhöfligt, og sagde, at han havde været selvraadig i sin Færd for hver Mand, og mente, at det fremdeles ogsaa skulde være saaledes. Thord sagde, at de ikke skulde være begge i Live, dersom han kom den fjerde Dag. Orm holdt op

hánum. Lítið gaf Sigríðr sèr um þetta. Líðr nú þar til, er Ormr kemr heim, ok hafði búið skip sitt. Ormr spurði Skeggja at um örendislok kvánbænanna¹. Skeggi sagði allt, sem farit hafði. Ormi þótti Skeggi hafa laust fylgt. Skeggi bað hann þá virðing á leggja, sem hann vildi. Ormr bað hann hafa af sèr enga þökk fyrir málalokin, ok varð reiðr mjök; kveðst aldri hirða, hvárt Þórði líkaði vel eða illa; „skal hón þá vera friðla mín.“ Skeggi kvað hann furðu úvitran mann, er hann talaði slíkt. Eigi hafði Ormr heima verit, svá at nóttum skipti, áðr hann reið til Óss, ok settist á tal með² Sigríði. Hón bað hann eigi þat göra; kvað Þórði mundu þykkja verr; „ok mantu sinna skjótt missmíði á, ef þú görir eigi at.“ Ormr kvaðst hvergi varbúinn við Þórði, hvat sem þeir skyldi reyna. Hón sagði þat ok líkast, „at þat reynir þú, ef þú venr hingat kvámur þínar; máttu til þess ætla, at ek man mèn engu af skipta um þat, er til þín heyrir, meðan ek spyr ekki til Ásbjarnar, bróður þíns.“ Skildu þau talit. Þórðr var at ferjasmíð niðri við ósinn, ok ætlaði at halda henni³ til Stranda eptir skreið, ok fara sjálfr með. Ormr kom þrjá daga í samt til Óss. Ok þá talaði Þórðr við Orm: „Þat vil ek, Ormr! at þú hafir eigi hingat kvámur þínar til úþykktar⁴ við mik, en úsæmdar við systur mína.“ Ormr svarar um heldr illa, ok kveðst sjálfráði⁵ verit hafa ferðar sinnar fyrir hverjum manni⁶, ok kveðst hyggja, at svá skyldi enn vera. Þórðr kvað þá eigi báða uppi skyldu, ef hann kæmi hinn fjórða daginn. Ormr lét af kvámum nökkurar nætr. Þórðr bjó

1) 139, 163 b og 471 have um kvánbænirnar.

2) Saaledes 139 og flere Haandskrifter; 471 og 586 have við. See Side 15, 29, 35 3, heim urigtig i 139 og 163 b.

4) 139 og 163 b óþekktar.

5) Rettet i Følge 471 og 163 b, for stalfæde i 139. See Side 14.

6) manni udelader 139.

ferjuna. Ok er hann var búinn, var þat einn morgin, at veðr var gott; þá ætlaði Þórðr at sigla út ór ánni. Heimakona gekk inn at Ósi, ok kvað gott veðr at þvá lèrept sín. Sigríðr var vön at þvá lèrept sín í læk þeim, er fellr hjá garði at Ósi. Hón fór með lèreptin ok konan með henni. Penna morgin hefir Ormr njósni af, at Þórðr man brátt sigla. Hann lætr taka sèr hest. Ekki veit Skeggi til þessa. Síðan tók hann vápn sín. Hann reið út til Óss, ok þangat í hvamminn, sem Sigríðr var. Hann stè af hestinum ok batt hann; síðan leggr hann af sèr vápnin, ok gengr til hennuar, Sigríðar, ok setr hana niðr, ok leggr höfuð í knè henni, ok leggr hennar hendr í höfuð sèr. Hón spurði, því hann görði slíkt; „því at þetta er á móti mínum vilja; eða mantu eigi ályktarorð bróður míns? ok man hann þat efna; sjá þú svá fyrir þínum hluta.“ Hann segir: „Ekki hirði ek um grýlur yðrar.“ Ok er Ormr kom í hvamminn, brá hón við, heimakona, ok hljóp ofan til ferjunnar, ok sagði Þórði, at Ormr var kominn í hvamminn til Sigríðar. Þórðr brá skjótt við, ok¹ tók sverð sitt ok skjöld. Hann hljóp upp í hvamminn. Ormr lá í knjám Sigríði. Þórðr hljóp at Ormi ok mælti: „Statt þú upp ok ver þik; er þat nú eigi verra, en krjúpa at konum, ok hörfa við mèt.“ Ormr brá við, ok seildist til sverðs síns, ok í því hjó Þórðr til Orms ok í sundr hinn hægra handlegginn. Í því brá Ormr sverðinu; ok í viðbragði hans brotnaði fótleggr hans. Þá hjó Þórðr höfuð af Ormi, ok gekk síðan heim til Óss, ok lýsti vígi Orms á hönd sèr. Sigríðr bað Þórð, bróður sinn, forða sèr. Hann brosti at orðum hennar ok sagði; „Hvergi man ek fara; því at ek kann engar leiðir; man ek senda mann til Reykja at segja Skeggja vígit Orms.“ Hón segir;

1) ok udelader 139 og 163b; men det er tilføjet i Følge 471, 586 og andre Haandskrifter.

med at komme der i nogle Nætter. Thord gjorde sit Skib færdigt; og da han var færdig, traf det sig en Morgen, at Veiret var godt. Den Dag agtede Thord at seile ud af Aæn. En Tjenestepige paa Os gik ud, og sagde, at det var godt Veir til at vadske sine Lerreder. Sigrid pleiede at vadske sine Lerreder i en stor Bæk, som falder forbi Hjemmemarksgjærdet paa Os. Hun gik med sine Lerreder og Tjenestepigen med hende. Orm faaer denne Morgen Nys om, at Thord vil snart seile. Han lader sig da tage en Hest — Skjegge veed intet derom —; siden tager han sine Vaaben og red ud til Os, og kom i den lille Dal, hvor Sigrid var. Han steg af Hesten og bandt den fast; siden lægger han sine Vaaben fra sig, og gaaer hen til Sigrid, og sætter hende ned, lægger sit Hoved i hendes Skjöd, og hendes Hænder paa sit Hoved. Hun spurgte, hvorfor han gjorde sligt; „thi dette er imod min Villie; eller erindrer du ikke min Broders sidste Ord? det vil han holde; belav dig derpaa.” Han svarer: „Ikke bryder jeg mig om eders Skræmselsbilleder.” Da Orm kom hen i Dalen, løb Tjenestepigen strax ned til Skibet, og underrettede Thord om, at Orm var kommen i Dalen til Sigrid. Thord tog hurtig sit Sværd og Skjold og løb op i Dalen. Orm laa paa Sigrids Skjöd. Thord løb henimod Orm og sagde: „Staa op og forsvar dig; det er nu langt bedre end at krybe til Kvinderne og ludske for mig.” Orm gjorde en hurtig Bevægelse og strakte Armen ud efter sit Sværd, og i det samme huggede Thord til Orm og huggede den høire Arm isönder, idet han trak Sværdet; og i denne sin Bevægelse brak Orm Benet. Thord huggede da Hovedet af ham, og gik derpaa hjem til Os og forkyndte, at han var Orms Banemand. Sigrid bad Thord at undflye. Han smilte til hendes Ord, og sagde: „Intetsteds vil jeg tage

hen; thi jeg kjender ingen 'Veie. Jeg vil skikke en Mand til Reyke for at underrette Skjegge om Orms Drab." Hun svarer: „En underlig Mand er du, Broder! thi Skjegge vil snart komme her med stort Følge, for at hevne sin Frænde; og skjönt du er en stor Helt, har du dog ikke Styrke til at kjæmpe med ham." Thord sagde, at derom bröd han sig ikke. Siden traf han sin Faarchyrde, og bad ham, at han skulde fare til Reyke og underrette Skjegge om Drabet. Han sagde, det gjorde han nödig, men han vilde dog gaac, dersom Thord önskede. „Sig ogsaa, at Skjegge skal lade före sin Fjante bort." Drengen foer ligesom Thord bad, og berettede til Skjegge hans Frænde Orms Drab. Skjegge blev meget vred. Drengen sagde: „Thord bad mig sige dig, at du skulde lade din Fjante bringe bort." Skjegge samler nu Folk og rider ud til Os; men Thord var hjemme selv tiende og bereder sig til Forsvar, da han seer Skjegge komme. Der vare begge hans Brödre. De vare alle vel bevæbnede. Thord sagde, at han nu i ingen Henseende vilde give efter for Skjegge, hvad de end skulde prøve. Der fortælles, at denne Morgen havde Eid faret op i Linakredal for at see til sine Stodheste; disse havde Thord givet ham; og da han hörte, at Orm var dræht, skyndte han sig hjem til Os, og vilde see at komme der för, end hans Fader, hvilket ogsaa lykkedes ham. Da han kom hjem, saa han deres Forberedelser; han tog sine Vaaben og gik i Flok med sin Fosterfader Thord. Thord sagde: „Jeg önskede ikke, min Fostersön! at du skulde være paa dette Möde; thi ikke skaaner jeg din Fader mere end hver anden, dersom han gjør Angreb." Eid siger: „Hos dig skal jeg blive, min Fosterfader! hvad der end skeer; thi en og samme Skjebne skal ramme os; det tænkte jeg, dengang du skjenkede mig Livet, at jeg skulde forene mit Liv med dit."

„Undarligir maðr ertu, bróðir! því at Skeggi man skjótt hær koma, ok hefna frænda síns, með fjölmenni, ok hefir þú ekki megn at standa í stríði við hann, þó at þú sèr garpr mikill.” Þórðr kveðst ekki at því fara. Síðan fann hann sauðamann sinn, ok bað hann fara til Reykja, ok segja Skeggja vígit. Hann kveðst þessa úfúss, en læzt þó fara mundu, ef Þórðr vildi. „Seg ok þat með, at Skeggi láti færa í braut afglapa sinn.” Sveinninn fór, sem hann bað, ok sagði Skeggja vígit Orms, frænda síns. Skeggi varð reiðr mjök. Sveinninn mælti: „Þat bað Þórðr mik segja þèr, at þú skyldir láta flytja í brautu afglapa þinn.” Skeggi safnar nú mönnum at sèr, ok ríðr út til Óss. En Þórðr var heima við hinn tíunda mann, ok býst til varnar, þegar hann sèr ferð Skeggja. Þar váru þeir¹ bræðr báðir. Allir váru þeir vel vápnaðir. Kveðst Þórðr nú hvergi mundu vægja fyrir Skeggja; kvað nú vel, at þeir reyndi með sèr. Þat er at segja, at þenna morgin hafði Eiðr farit til stóðhrossa sinna í Línakradal; þau hafði Þórðr gefit hánun. Ok er hann frétti vígit Orms, skundaði hann heim til Óss, og vildi koma fyrr, en faðir hans; ok þat gekk hánun. En er hann kom heim, sá hann viðrbúnað þeirra, og tók vápn sín, ok gekk í lið með Þórði, fósra sínum. Þórðr mælti: „Eigi vilda ek, fósri minn! at þú værir at þessum fundi; því at ek man nú ekki hlífa föður þínum, heldr en öðrum manni, ef hann sækir at.” Eiðr segir: „Hjá þèr man ek vera, fóstri minn! hvat sem í görist; því at eitt skal yfir okkr ganga; var mèt þat þá í hug, er þú gaft mèt líf, at ek skylda mitt líf leggja við þitt líf. Þórðr segir: „Þá mantu mèt bezt gefast, er mèt liggr mest á.” Ok þá er þeir höfðu við talast, kom Skeggi við marga menn. Skeggi

¹) þeir er udekladt í 139 og 163b, men det er tilføjet her i Følge 471 og de øvrige Haandskrifter.

var hinn reiðasti. Ok er hann sèr Eið, son sinn, í tíði Þórðar, stöðvaði hann flokk sinn. Þórðr kastaði orðum á Skeggja, ok bað hann at sækja; „því at nú er ek alþúinn at höggva uxann, þó feitr sè; því at nú er helzt gamall orðinn.“ Þá segir Skeggi: „Eigi man ek at sækja; því at ek vil eigi berjast við Eið; en opt mantu til glæpa stefna.“ Þórðr segir: „Meirr ætla ek þèr til koma hræðslu, en huggæði, ef þú sækir nú eigi at.“ Skeggi svaraði engu, ok reið frá ok heim. Ormr var heygðr í Miðfjarðarnesi.

Nú verðr at nefna fleiri menn til sögunnar. Þorvaldr hèt maðr, góðr bóndi. Hann bjó í Langadal á þeim bæ, er heitir í Engihlíð. Hann var læknir góðr. Hann átti tvá sonu; hèt annarr Einarr, en annarr Bjarni. Indriði hèt maðr, ok fælagi Orms. Hann var mikill maðr, ok vígr hverjum manni betr, ok hinn bezti drengr. Hann var kominn út í Kolbeinsárósi. Hann var þá búinn til siglingar, er þetta var tíðinda. Össurr hèt maðr. Hann bjó í Skagafirði á þeim bæ, er á Grund² heitir. Hann var Arngrímsson. Jórunn hèt móðir hans, ok var systir Miðfjarðar-Skeggja. Össurr var höfðingi mikill; því at hann hafði goðorð um hinn efra hlut Skagafjarðar, ok út til móts við Hjaltasonu. Hann var údældarmaðr³, ok ekki var hann vinsæll, meiri ok sterkari, en flestir menn, útrúr ok undirhyggjufullr. Þórhallr hèt maðr. Hann bjó á Miklabæ⁴ í Óslandshlíð. Ólöf hèt kona hans. Hón var væn kona, ok hinn mesti skörungr.

1) *Saaledes 471, 139, 163 b og g; de örrige Kolbeinsdalsarósi.*

2) *Saaledes alle Haandskrifterne paa dette Sted; men overalt, hvor han nævnes senere i Sagaen, siges at han har boet paa Pverá; hvad der er det Rigtigste, lader sig ikke afpjøre, da han ikke omtales i andre Sagaer.*

3) *139 og 163 b have vðeild²_m (= údeildarmaðr); 471 og 163 g odæll m; 27, 554, h, þ, 564 b og d have víðeill²_m.*

4) *Saaledes alle Haandskrifterne paa dette Sted; men senere i Sagaen kaldes den Gaard, hvor Thorhall boede, som oftest Ósland, men som i denne Udgave overalt er forandret til Miklibær i Følge dette Sted.*

Thord sagde: „Du vil yde mig störst Hjælp, naar jeg har den mest Behov.” Og da de havde talt sammen, kom Skjegge med mange Mænd; han var meget vred. Og da han seer sin Sön Eid iblandt Thords Folk, standsede han sine Folk. Thord tiltalte Skjegge, og sagde, at han skulde angribe dem; „thi nu er jeg aldeles beredt til at lugge Oxen, skjönt den er fed; thi nu er den bleven temmelig gammel.” Skjegge siger: „Ikke vil jeg begynde Angreb; thi jeg slaas ikke med Eid; men mange Ulykker vil du foraarsage.” Thord svarer: „Dersom du ikke gjør Angreb, saa troer jeg, at Frygt bevæger dig snarere dertil end Godhertethed.” Skjegge svarede intet og red bort og hjem. Orm blev begravet paa Midfjordsnæs.

Nu skulle flere Mænd nævnes i Fortællingen. En Mand hed Thorvald; han var en velhavende Mand; han boede paa Gaarden Enghlid i Langedalen. Han var en god Læge. Han havde to Sønner; den ene hed Einar, den anden Bjarne. Der var en Mand, ved Navn Indride, Orms Fostbroder. Han var en tapper Mand og særdeles god Fægter, og en ædelmodig Mand. Han var kommen til Island og havde landet med sit Skib i Munden af Kolbensaa. Dengang dette begav sig, var han seilfærdig. Össur hed en Mand. Han boede paa den Gaard i Skagefjorden, der hed Grund. Hans Fader hed Arngrim, men hans Moder Jorun, Söster til Midfjords-Skjegge. Össur var en stor Hövding; thi han var Gode over den överste Deel af Skagefjorden, og hans Distrikt grændsede til Hjaltesönnernes. Han var anmassende og ilde lidt, tappere og stærkere end de fleste, utro og underfundig. Thorhall hed en Mand; han boede paa Miklebæ i Oslandshlid. Olöv hed hans Kone. Hun var en smuk Kvinde og af kraftig Karakter. Thorhall var meget rig; ingen Helt blev han anseet for; han var snarere feig, og i alle Henseender en

ubetydelig Person. Han var meget broutende og den störste Praler, og tyktes at vide Raad i Alting. Hans Kone Olöv var en Datter af Hrolleif, den samme, som först tog Hrolleifsdal i Besiddelse. Denne Dal gaaer op fra Slettehlid. Hun stod over sin Mand i alle Henseender. Hun var hleven gift med ham for Pengenes Skyld; hun var ung, men Thorhall en aldrende Mand. Hun var en god Læge. Paa Kalvstade i Hjaltedal boede en Mand ved Navn Kalv, en anseet Bonde.

Nu skal Fortællingen begyndes dermed, at da Skjegge havde ladet begrave sin Frænde Orm, skikker han en Mand nordpaa til Orms Fostbroder Indride, for at underrette ham om Drabet, og beder ham at gjøre sig færdig til at reise nordfra, dersom han vil forsöge at hevne sin Fostbroder; thi de havde tilsvoret hinanden Fostbroderskab, förend de reiste til Island. Indride gjorde sig strax færdig og tog sine Vaaben. Han bar Hjelm og et rödt Skjold, og et stort Spyd med Hager i Haanden, og om sig spændte han et skarpt Sværd. To Nordmænd fulgte ham og to Islændere. Indride red fra Skibet, da han var færdig. Nu er der at fortælle, at da Thord og Skjegge skiltes ad paa Os, sagde Eid til Thord: „Det var min Villie, min Fosterfader! at du skulde ride bort fra dette Herred for det förste, men jeg skal drage Omsorg for dit Bo imedens du er borte.” Thord svarer: „Du skal raade; men ikke er jeg meget villig til at römme min Bopæl.” „Det maa nu være saaledes denne Gang,” siger Eid; „thi ikke kjender jeg min Faders Iver, dersom du faaer Lov til at sidde saa nær ved ham for det förste.” Siden gjorde Thord sig færdig til at tage hjemmefra. Han tog sine Vaaben, Skjold, Hjelm, Sværd og Spyd. Hans Brödre tilböd sig at följe ham. „Ikke vil jeg det,” sagde Thord; „thi jeg vil ikke indvikle

Þórhallr var vellaudigr¹ at fê; engi var hann kempa kallaðr ok heldr hræddr, ok at öllu hit mesta lítilmenni. Hann var hœlinn ok hinn mesti skrumari, ok þóttist flest ráð kunna. Ólöf húsfreyja hans var Hrolleifsdóttir, þess er nam Hrolleifsdal upp af Slèttahlíð. Hón var fyrir þeim um alla hluti. Hafði hón verit gefin hánnum til fjár. Hón var ung, en Þórhallr við aldr. Hón var læknir góðr. Kálfr hèt bóndi einn í Hjaltadal. Hann bjó á Kálfsstöðum. Hann var mikil-hæfr bóndi.

Nú er þar til at taka at Ósi, er Skeggi hefir heygja látið Orm, frænda sinn. Hann sendir mann norðr til Indriða, fêlaga Orms, at segja hánnum vígit; biðr hann búast norðan, ef hann vill nökkut leita til hefnda eptir fêlaga sinn; því at hann hafði svarizt í fóstbræðralag við Orm, áðr þeir fóru til Íslands. Indriði brá við skjótt ok tók vápn sín. Hann hafði hjálm ok skjöld rauðan, mikit krókaspjót í hendi, gyrdr bitrligu sverði. Hánnum fylgðu tveir austmenn ok aðrir tveir íslenzkir menn. Indriði reið frá skipi, þá er hann var búinn. Nú er þar til at taka, er þeir Þórðr ok Skeggi skildu at Ósi, at Eiðr talaði með² Þórð: „Þat vilda ek, fóstri minn! at þú riðir af héraðinu fyrst, en ek man annast um bú þitt, meðan þú ert á braut.“ Þórðr segir: „Þú skalt ráða; en ekki er mër mikit um at flýja bólstað minn.“ „Svá hlýtr nú at vera at sinni,“ sagði Eiðr; „því at eigi kenni ek kapp föður míns, ef þér dugir at sitja samtýnis við hann við³ svá búit.“ Síðan bjóst Þórðr heiman. Hann tók vápn sín: skjöld ok hjálm, sverð ok spjót. Bræðr hans budust til ferðar með hánnum. „Eigi vil ek þat,“ sagði Þórðr; „því at ek vil ykkir í engi vandræði leiða með mër; en

1) *Saaledes 139 og fem andre Haandskrifter; de øvrige vel audigr.*

2) *Saaledes 139, 163b og 564b; de andre Haandskrifter have við. 'See Side 15, 25, 35.*

3) við er udeladt i 139, 471, 27, 165, k, men er tilf. som nødrenüigt Tillæg.

hafit áðr í engum vígaferlum staðit með mër; ok haldit kyrru fyrir með fóstura mínum, þar til fleira verðr til tíðinda.” Síðan sté hann á bak, ok bað alla heimamenn vel lifa. Síðan reið hann upp á háls til Línakradals ok einn maðr með hánnum til leiðsagnar. Hann lættir eigi fyrr leið, en hann kemr út í Langadal, til Engihlíðar, sið um kveldit. Hann hafði grímu yfir hjálminum ok duldist. Synir Þorvalds þóttust kenna hann, ok sögðu föður sínum. „Ok ef hann er, man¹ tíðindum gegna, er hann ferr huldu höfði um héraðit.” Bóndi spurði hinn mikla mann at nafni. Hann sagðist Þórðr heita. „Ok ertu Þórðr hreða?” Hann segir: „Kalla máttu svá, ef þú vilt; sá er maðrinn.” Bóndi segir: „Hverju gegnir um ferðir þínir?” Þórðr segir vígit Orms ok allan tilganginn, ok kvað vísu:

Fátt kann ek fleygi hrotta,
fegring um vák, segja;
áðr vildi sá öldu
úsæma gná ljósa.
Því varð ek bráðr, at brúði
blakkrennir nam spenna
vágs; en² vildi eigi
várr unna blik³ dára.

Þorvaldr sagði: „Mikil tíðindi segir þú: víg Orms, frænda Skeggja, ok munu margir frændr eptirsjár veita með Skeggja.” Þórðr kvað vísu:

Veit ek, at eptir ýti
ormreitar munu leita

¹) Rettit i Fölge 471 for at þar munðe i 139 og 163 b.

²) Rettelse i Fölge 471, i Stedet for vogr svá i 139 og flere Haandskrifter.

³) Gísning for de fleste Haandskrifters bjargs, som ingen Mening giver; 471, 554 h ß, og 163 g hare i Stedet for den sidste Verslinie var unna þess forja.

eder i nogen Ulemper med mig, da I ikke have taget nogen Deel i Manddrab med mig; forholder eder derfor rolige med min Fostersön, indtil der begiver sig noget af större Betydenhed.” Siden besteg han sin Hest, og sagde Farvel til alle sine Folk. Han red op paa Bjergaasen til Linakredal, og en Mand med ham som Veiviser. Han standsede ikke för, end han kom til Engehlid i Langedal silde om Aftenen. Han havde en Maske over Hjelmen og vilde ikke kjendes. Thorvalds Söner tyktes at kjende ham, og fortalte det til deres Fader. „Og dersom det er ham, betyder det vist noget, da han reiser igjennem Herredet og vil være ukjendt.” Bonden spurgte den store Mand om hans Navn. Han sagde, at han hed Thord. „Er du Thord Hrede?” Han siger: „Saaledes kan du nævne mig, dersom du vil; den er Manden.” Bonden spørger: „Hvorledes forholder det sig med din Reise?” Thord fortæller ham Orms Drab, og hvorledes Alt var gaaet til, og kvad en Vise:

Spyd-kaster! kun lidt jeg fortæller:
 en Slange jeg fædded’;
 forinden Guldets Gudinde
 den vanære vilde.
 Hidsig jeg blev da Möen
 af Havhestens Styrer blev favnet.
 Ikke Guldets Asynje
 vilde Slangen bedaare.

Thorvald sagde: „Store Tidender fortæller du: at Orm, Skjegges Frænde, er dræbt, og der ville mange Frænder understøtte Skjegge.” Thord kvad en Vise:

Jed veed, at Frænderne monne
 Guldets Bærer forfølge,

at de med Blodets Vaand
mig ville stræbe at hugge.
Men om end blanken Eg
den mægtige Skjegge mon svinge,
ei dog jeg veed, om for Een
jeg flygter fra Vaabenkampen.

Thorvald svarer: „Ikke er det heller vist. Men hvor har du nu i Sinde at ride hen: „Jeg har i Sinde at ride for det første nordpaa, til et Skib, som staaer oppe ved Mundingen af Kolbensaa, hvad som da vil skee.” Thorvald tilbød ham sin Søn Einar til Følgesmand; thi Thord var ubekjendt med Veien. Han skulde følge ham nordpaa over Vatnsskard (Vandpasset), til det Sted hvor Veiene skiltes. Thord takkede ham, og trak en Guld-ring af sin Haand og gav ham. Thorvald takkede ham for Gaven og bad ham at tye til sig, dersom han vilde. „Det aner mig, at du vil blive prøvet paa denne Reise i Vaabendygtighed og Tapperhed; du maa kunne vente, at Orms Frænde Össur vil stræbe dig efter Livet, naar han faaer det at vide; thi han er en stor Høvding og voldsom i Færd.” Thord sagde, at det vilde møde ham, som Skjebnen havde bestemt; „og da have min Slægts Følgeaander intet at betyde, dersom ikke nogle af Orms Frænder ville miste Livet ved min Haand, förend jeg ligger som Lig. Men ædelmodig viser du dig, Bonde! og hav Tak derfor; dit Ven-skab vil jeg före mig til Nytte, dersom jeg behöver.” Derefter red Thord bort og Einar med ham, og skiltes Thord og Thorvald som gode Venner. De ride op ad Langedal og nordpaa ad Vatnsskard. Og da de vare komne nordover Påsset, bleve de uenige om Veien. Thord vilde ride over Grindarhole, og han fik sin Villie igjennem. De red til Arnarstape og hedede der. Thord sagde, at han var sövnig, og at Ufreds-

frændr, ok vilja vendi¹
 vápnðöggvar mik höggva.
 Eigi veitk², þó ítra
 egg reiði fram Skeggi
 ríkr, hvárt ek renn frá leiki,
 renarelds³ fyrir einum.

Þorvaldr segir: „Eigi er þat ok víst; eða hvert ætlar þú nú at ríða?“ Þórðr svarar: „Norðr ætla ek fyrst til skips, er uppi stendr í Kolbeinsárósi, hvat sem þá leggst fyrir.“ Þorvaldr bauð hánum Einar, son sinn, til fylgðar; því at Þórði váru leiðir úkunnigar; skyldi hann fylgja hánum norðr ór Vatnsskarði, þar til sem leiðir skildust. Þórðr þakkaði hánum, ok dró fingurgull af hendi sær og gaf Þorvaldi. Bóndi þakkaði hánum gjöfina, ok bað hann sín vitja, ef hánum líkaði. „Segir mér svá hugr, at þú munir í þessarri ferð verða reyndr um vápnfimi ok karlmennsku; mantu svá eiga við at sjá, at Össurr, frændi Orms, man sitja um líf þitt, þá hann frëttir; því at hann er höfðingi mikill ok údældarmaðr.“ Þórðr kvað þat fram koma um sinn hag, sem lagit yrði; „ok er ekki mark at mínum ættarfylgjum, ef eigi týna nökkurir frændr Orms fyrir mér lífi, áðr en⁴ ek lýk nüsum; en vel ferr þær, bóndi! ok haf þökk fyrir; man ek þiggja þína vináttu, ef ek þarf til at taka.“ Síðan reið Þórðr á braut, ok Einarr með hánum; skildu þeir Þorvaldr með vináttu. Þeir ríða upp⁵ eptir Langadal ok norðr Vatnsskarð. Ok er þeir kvámu norðr ór skarðinu, skildi þá á⁶ um leiðir; vildi Þórðr ríða um Grindarhóla,

1) *Gisning for vendis og vændis i Haandskrifterne; vilian vendis 139.*

2) *Gisning for Haandskrifternes veit.*

3) *I Følge 471 og største Delen af Haandskrifterne; 139 har rinarelds.*

4) *en udeluder 139; men det er tilføjet her i Følge 471 og syv andre Haandskrifter.*

5) *Rettelse i Følge 471 og flere Haandskrifter for nú i 139.*

6) *139 og 163b have at.*

ok hann ræð. Þeir riðu til Arnarstapa, ok áðu þar. Þórðr kvað sèr svefnhöfugt, ok kvað sækja at sèr úfriðarfylgjur.

Nú er þar til at taka, er Indriði frèttir víg Orms, fèlaga síns. Hann reið fra skipi, ok með hánum fjórir menn: tveir norrœnir; hèt annarr Sigurðr, en annarr Þorgrímr; þeir vátu hinir vígligustu menn. Aðrir tveir vátu íslenzkir menn; hèt annarr Bárðr, en annarr Þorfinnr, miklir menn ok sterkir. Þeir vátu vel vápnaðir. Þeir riðu, sem leið liggr, upp eptir Skagafirði til Vatnsskarðs þenna hinn sama dag, sem Þórðr reið um skarðit. Nú sjá þeir Þórðr reið fimmm manna með vápnum. Þórðr spurði förunaut sinn, hverja hann kenndi¹ þar ríða. Hann sagði: „Eigi kann ek mann at kenna, ef þat er eigi Indriði stýrimaðr, fóstbróðir Orms, með rauðan skjöld ok allmikil krókaspjót í hendi.” Þórðr svarar: „Vera má svá, at Indriði vili hafa minn fund. Eða hvers liðs á ek þar ván, sem þú ert?” Hann sagði: „Eigi er ek vígamaðr, ok eigi má ek mannsblóð sjá; ok er þat² illt at vita, ef þú skalt látast fyrir þeim.” Þórðr kvað eigi víst, „hverr skipstjórnarmaðr man vera í kveld at skipi Indriða.” Eptir þetta býst Þórðr til varnar; en mein kvað Þórðr þat, at fèlagi hans var huglauss, ok kvað vísu:

Eigi skalk fyrir ýtum flýja
undalogs at þessum fundi
— gegnir skulu þat fyrðar fregna
flæðabáls³ — á þessum hálsi;
heldr ætla ek hjálmi faldinn
hrottasöng at fremja löngum,
eikikráks þótt at mèt sœki
ýtar sex at vápnamessu.

¹) hverja hann kenndi er optaget i Følge 471 for hvort hin kenndi þá i 139.

²) þat udelader 139 og 163 b. — ³) urigtig flæðabals i 139 og 471.

aander forfulgte ham. Nu er der at fortælle, at Indride spørger sin Fostbroder Orms Drab. Han red fra Skibet og fire Mænd med ham; to Nordmænd, den ene hed Sigurd, men den anden Thorgrim; de vare særdeles vaabendytige Mænd. De andre to vare Islændere; den ene hed Bard, men den anden Thorfinn; de vare baade store og stærke. De vare vel bevæbnede. De red ad den almindelige Vei fra Skagefjord op til Vatnsskard den samme Dag, som Thord red over Passet. Thord og hans Reisefælle see nu fem Mænd ridende med Vaaben. Thord spurgte sin Reisefælle, om han kjendte dem, som red der. Han sagde: „Ikke kan jeg kjende noget Menneske, dersom det ikke er Indride Styrmand, Orms Fostbroder, med et rødt Skjold og et stort Hagespyd i Haanden.” Thord svarer: „Vel kan det være, at Indride vil mødes med mig. Men hvilken Hjælp kan jeg vente af dig?” Han sagde: „Ingen Stridsmand er jeg, og ikke taaler jeg at see Menneskeblod, og ilde er det, dersom du skal miste Livet for dem.” Thord sagde, at det var ikke afgjort, „hvo der i Aften bliver Styrmand til Indrides Skib.” Derefter belaver Thord sig til Forsvar, men sagde, at det var Skade, at hans Reisefælle var modløs, og kvad en Vise:

Ei for Sölysets Kastere
 Monne jeg Flugten tage
 paa denne Aas — det skulle
 gjæve Mænd spørge;
 men hjelmbeklædt jeg længe
 Sværdsangen vil lade lyde,
 skjönt sex Skibsförere angribe
 mig i Vaabenmessen.

Da de traf sammen, spurgte Indride, hvad der opholdt Orm. Thord sagde, at Orm havde kjøbt sig Bopæl paa Midfjordsnæs. Siden fortalte han ham Drabet, „og hevne ham nu; thi ikke vil der gives dig en bedre Leilighed end nu.” Indride sagde, at det skulde ogsaa være saaledes. Siden angribe de ham alle. Nordmanden Sigurd kaster et Spyd henimod Thord. Spydet traf Skjoldet, men løb derfra ned i Jorden. Han bukkede sig idet han stødte til, og da Thord saa det, huggede han til ham, og overhuggede ham over Midten. Idet samme huggede Thorfinn til Thord og traf Skjoldet og skar en Deel bort af dette. Thord huggede Thorfinn i Laaret ovenfor Knæet, saa at Benet gik af. Thord sagde, at Indride skulde gjøre et stærkere Angreb, „dersom du vil hevne din Fostbroder.” Indride løber da henimod Thord og angriber ham med Iver. De kjæmpede længe, men Udfaldet blev, at Indride faldt for Thord, efter at have faaet mange Saar. Thord løb da hen imod Indrides Fæller; og deres Kamp havde ikke varet længe, førend Thord havde dræbt dem begge, hvorefter han sætter sig ned, og forbinder sine Saar; thi han havde faaet mange og store. Han gaaer hen til Indride og spurgte, om han stod til at læge. Han svarer: „Det tykkes mig sandsynligt, dersom Læger komme til.” Thord trak da Indride op af Blodet, og sætter ham op paa hans Hest. Derefter tager Thord sin egen Hest og rider vesterpaa til Bolstadehlid, hvor han fortæller Tidenderne. Derpaa red han med Indride til Engehlid. Thorvald tager vel imod Thord, og tilbyder ham al den Tjeneste, som han vil modtage, og spørger om Tidender. Han fortæller ham Kampen ved Arnarstape og de fem Mænds Fald. „Men derfor er jeg kommen her, at jeg vilde, at du skulde læge Indride, thi der findes ikke en tappere Mand.” Thorvald

Ok er þeir fundust, frétli Indriði, hvar Orm dveldi. Þórðr segir, ok kvað Orm¹ hafa keypta sér staðfestu á Miðfjarðar-nesi. Síðan sagði hann hánum vígit, „ok hefndu hans nú; því at ekki mantu í betra færi komast við mik en nú.” Indriði kvað svá vera skyldu. Síðan sækja þeir allir at hánum. Sigurðr austmaðr leggr til Þórðar með spjóti, ok kom í skjöldinn, ok renndi út af ok niðr í völinn. Hann laut eptir laginu. Ok er Þórðr sá þat, hjó hann til hans; kom þat á Sigurð miðjan, ok tók í sundr fyrir ofan mjaðmirnar. Í þessu hjó Þorfinnr til Þórðar², ok kom í skjöldinn, ok sneið af mikinn mána af skildinum. Þórðr hjó á fótinn Þorfinni fyrir ofan knè, ok tók af fótinn. Þórðr bað Indriða betr at sækja, „ef þú vilt hefna fèlaga þíns.” Indriði hleypr at Þórði, ok veitir hánum mikla atsókn. Þeir sóttust lengi; en svá lauk, at Indriði fèll fyrir Þórði, ok flakti allr í sundr af sárum. Þá hljóp Þórðr at förunautum Indriða, ok var eigi langt þeirra vápnaviðskipti, áðr Þórðr drap þá báða. Eptir þetta settist Þórðr niðr ok batt sár sín; því at hann hafði fengit mörg sár ok stór. Hann gengr at Indriða, ok spurði, ef hann myndi vera grœðandi. Hann segir: „Þess þykki mèr ván, ef læknað koma til.” Þá tók Þórðr til Indriða, ok kippti hánum ór blóði, ok lætr hann á bak hesti sínum. Eptir þat tekr Þórðr hest sinn, ok riðr vestr í Bólstaðarhlíð, ok segir þar tíðindin. Síðan reið hann með Indriða í Engihlíð. Þorvaldr fagnar vel Þórði, ok býðr hánum allan þann greiða, sem hann vill þiggja, ok spyr tíðinda. Hann segir bardagann at Arnarstapa ok fimm manna lát³. „En því er ek hær kominn, at ek vilda, at þú grœddir Indriða; því at aldri fær vaskara mann.” Þorvaldr

1) Fra en mein kvað Þórðr þat er optaget af 471, da dette Stykke er skrevet med en sildigere Haand i 139 og meget forvansket.

2) Fra hans udelader 139 og 163 b; men det er optaget overeensstemmende med 471 og flere Haandskrifter. — 3) lát udelader 139.

kvað þat skylt vera. Tók hann við Indriða, ok bjó hánum kerlaug ok fægði sár hans, ok hafði hann engi banvænlig sár. Þorvaldr býðr Þórði lækning. Hann kveðst eigi þat vilja; „man ek norðr leita á landit, hvat sem fyrir verðr.” Indriði tók til orða: „Nú er svá komit, sem þær megit vita, at ek hefi leitað til hefnda við Þórð eptir Orm; en því skipti svá til¹, at fèllu fyrir Þórði fjórir mínir fèlagar, en ek sárr til úlúfis; ok fór þat, sem ván var, með okkr Þórði; því at hann er engum manni líkr um vápnfimi. Nú er ráð mitt, Þórðr! at þú riðir norðr til skips míns, ok bíð mín þar. Ólöf heitir húsfreyja á Miklabœ. Hón er kvennskörungur ok hinnr bezti læknir; beið hana viðtöku, þar til sem ek kem norðr, ok lækningar. Össurr heitir bóndi, er býr at Þverá í Skagaflrði. Hann er frændi Orms, er þú vágt. Hann man sitja um líf þitt.” Þórðr bað hann hafa þökk fyrir tillögin; „en fara man ek ferða minna fyrir Össuri, sem ek hefi ætlat.” Eptir þetta reið Þórðr norðr yfir Skarð², til Skagafjarðar ok allt til skips. Hann kom til Miklabæjar síð um kveldit, ok fann bónda, ok spurði bóndi hann at nafni. Þórðr nefndi sik. Þórhallr segir: „Heyrt hefi ek þín getið opt. Hvat heldr þik til hærkvámu?” Hann sagði hánum fundinn þeirra Indriða ok vígin, ok kvað vísu:

Háða ek víst í víðu
 Vatnsskarði sókn harða;
 þar lét ek fjóra fjörvi
 fleinssýnendr³ týna;
 en Indriði unninn
 ítr varð í byr rítar;

¹) til er udeladt i 139 og 165k; men er optaget her overensstemmende med de øvrige Haandskrifter.

²) Skarð Rettelse for Skaurð i 139.

³) Rettelse i Følge 471 og fem andre Haandskrifter istedenfor fleins syne tíðr i 139 og 163; 157 og de øvrige Haandskrifter have fleinsynendr.

sagde, at det var ikke mere end Pligt. Han tog da imod Indride, og tilberedte ham et Bad i et Kar og rensede hans Saar, hvoraf dog ingen vare dødelige. Thorvald tilbyder Thord at helbrede ham; men det vilde han ikke. „Jeg vil søge nordpaa, hvad der end möder mig.” Indride sagde: „Nu har jeg, som I vide, forsögt at hevne Orms Drab paa Thord, men det gik saaledes, at mine fire Fæller faldt for Thord, men jeg selv blev farlig saaret, og Udfaldet af min Kamp med Thord blev, som der var at vente; thi han overgaaer alle i Vaabendygtighed. Det er nu mit Raad, Thord! at du skal ride nordpaa til mit Skib, og vente der paa mig. Hustruen paa Miklebæ hedder Olöv, hun er en storsindet Kvinde og en fortrinlig Læge; bed hende at tage imod dig, indtil jeg kommer, og at læge dine Saar. Össur hedder en Mand; han boer paa Thveraa i Skagefjord. Han er Orms Frænde, og vil stræbe dig efter Livet.” Thord sagde, han skulde have Tak for sine Raad; „men for Össur vil jeg reise min Vei, som jeg har bestemt.” Derefter red Thord nordpaa over Bjergpasset til Skagefjorden, og lige til Skibet. Han kom til Miklebæ silde om Aftenen, og traf Husbonden. Bonden spurgte om hans Navn. Thord nævnte sig. Thorhall siger: „Ofte har jeg hört dig omtale. Hvad foraarsager, at du kommer hid?” Han fortalte ham om sit Möde med Indride, og kvad en Vise:

Visselig i viden Vatnspas
 en svar Kamp jeg kjæmped;
 Livet jeg der lod tabe
 Sværdsvingere fire;
 men Indride den fagre,
 i Striden blev vunden;

Ham, som Snækken kan styre.

Jeg skjenkede Livet.

Thorhall sagde, at han var en stor Helt, „og det synes mig, at du er haardt saaret.” Thord sagde, at hans Saar ikke vare af megen Betydenhed, men nogle Skrammer havde han. I det samme kom Hustruen ud, og sagde: „Hvem er denne hiin store Mand, som her er kommen?” Thord sagde sit Navn. Hun siger, at hun ofte har hørt ham omtale, og bad ham staae af Hesten og blive der Natten over. Thord sagde, at hun skulde have Tak for sit Tilbud. Thorhall sagde: „Farligt tykkes det mig at modtage denne Mand, der er indviklet i svare Drabssager, og selv er han haardt saaret og behøver Lægedom; ogsaa ere mægtige Mænd, der ville forfølge ham og hevne Orm; det tykkes mig, at den, der yder ham nogen Hjælp, hverken vil sørge for sit Gods eller Liv.” Da siger Hustruen: „Ikke ere vi heri af een Mening; mig tykkes, at den vil erholde den bedste Lod, som yder ham nogen Hjælp; jeg vil, Thord! tilbyde dig, at blive her saalænge, som du vil, og at jeg skal forbinde dine Saar, og helbrede dig, dersom det kan lykkes.” Thord takkede hende og siger, at dette Tilbud vil han modtage, dersom Husbonden samtykkede deri. Thorhall sagde, at det gik nu, som det pleiede, „at du vil raade; love skal jeg Thord, at være ham tro i alle Henseender; reen Mund kan jeg holde om Thords Ophold her.” Thord steg da af Hesten, og Hustruen fulgte ham til et afsides Fadebuur, men Husbonden tog Sadelen af hans Hest. Hustruen dækkede Bord for Thord, og han satte sig til at spise; derefter tilberedte hun ham et varmt Bad i et Kar og rensede hans Saar, der vare baade mange og store. Thord var paa Miklebæ i Lön-dom indtil alle hans Saar vare lægte. Da sagde Thord til Thorhall og hans Kone: „Saavidt er det kommet, at jeg

þeim gaf ek líf, er leifa
láddýri kann stýra.

Þórhallr kvað hann mikinn afbragðsmann; „ok lízt mēr svá, sem þú munir vera sárr mjök.” Þórðr kvað ekki mikit bragð at því; en læzt þó hafa skeinur nökkurar. Í þessu kom húsfreyja út. Hón mælti: „Hverr er þessi hinn mikli maðr, er hēr er kominn?” Þórðr segir til sín. Hón kveðst heyrt hafa hans getið jafnan, ok bað hann af baki stíga, ok dveljast þar náttlangt. Þórðr bað húsfreyju hafa þókk fyrir. Þórhallr mælti: „Vandhæfi þykki mēr á viðtöku þessa manns; ratað í mikil vandræði í vígaserlum, en maðrinn mjök sárr, ok þarf lækningar; eru ok miklir menn til eptirsóknar ok hefnda eptir Orin; þykki mēr svá, sem sá muni hvártki sjá fyrir fē eða fjörvi, sem hánun veitir nökkura hjálp.” Þá segir húsfreyja: „Eigi lízt okkr þetta einn veg; þykki mēr, sem sá muni betr hafa, er hánun veitir nökkura hjálp; vil ek bjóða þér, Þórðr! at vera hēr svá lengi, sem þú vilt, ok at binda sár þín, ok græða þik, ef þess verðr auðit.” Þórðr þakkaði henni, ok kveðst þetta þiggja mundu, ef bóndi samþykkir. Þórhallr sagði nú enn fara, „sem vant er, at þú mant vilja ráða; man ek heita Þórði, at vera hánun trúr í öllum hlutum; má ek halda tungu minni um hērvist Þórðar.” Síðan stē Þórðr af baki ok fylgði húsfreyja hánun í eitt útibúr, en bóndi tók af hesti hans. Húsfreyja setti borð fyrir Þórð, ok fór hann til matar. Eptir þat bjó hón hánun kerlaug ok fægði sár hans; hafði hann mörg sár ok stór. Þórðr var á Miklabœ á laun, þar til sem hann var heill orðinn allra sára sinna. Þá talaði Þórðr með¹ Þórhall bónda ok húsfreyju: „Svá er nú komit, at ek er heill orðinn sára minna, ok vil ek ekki lengr fara huldu höfði, eða vera hēr lengr, en ykkir ljónun

1) *Saaledes 139 og 163b; de andre Haandskrifter, vid. See Side 15, 25, 29.*

líkar vel.” Húsfreyja segir: „Þat er minn villi, at þú sèr hær, þar til sem einnhvern veg slítr ór málum þessum.” Þórhallr segir: „Þat vil ek, at Þórðr sè hær í vetr; en þó er mær sagt, at Össurr at Þverá muni ætla at sjá eptir hefndum við þik.” Þórðr kveðst eigi þat hirða; má þat eigi víst vita, hvárr hellum hleðr at höfði öðrum.” Einn dag reið Þórðr til skips; var þat lagit út undir Elínarhólm¹. Ok í þann tíma kom Indriði til skips. Höfðu hásetar búit skipit, meðan Indriði var í Engihlíð. Indriði bauð Þórði at fara utan með sèr; en ekki kveðst hann mega hann austr halda fyrir frændum Orms, er bæði váru margir ok ríkir; „en sættz hefi ek um víg öll fyrir þína hönd, þau sem urðu á fundi okkrum; hefi ek bætt þau mínum penningum.” Þórðr þakkaði hánnum allt þetta, ok dró gullhring af hendi sèr ok gaf hánnum; en ekki læzt hann mundu utan fara at sinni. Eptir þetta skildu þeir með vináttu; ok fór Indriði utan, ok er hann ór sögunni. Þórðr reið á Miklabæ. Þórhallr tók allvel Þórði, ok kvað þat vel, at hann fór² eigi utan; „hefir þú hær dvalizt um hrið, ok líkar mær vel við þik; veit ek ok, at húsfreyja vill, at þú sèr hær þeim stundum, sem þú vilt; er ek ok maðr barnlauss; ok er gott, at göra slíka menn sèr at vinum, ok styrkja þá með penningum, þótt í nökkut falli; vantar mik hvártki hug nè vit til ráðagörða, ef Össurr slæst á fjandskap við þik.” Þórðr tók vel undir þetta. Þá segir húsfreyja: „Eigi vilda ek, Þórðr! at þú tryðir mjök á vísdóm Þórhalls nè brautargengi; en vel ætla-ek, at þú reynir um sinnsakir, ef þú þarft til at taka³, um garpskap Þórhalls.” Þórðr dvelst með Þórhalli um vetrinn.

1) Elenuhólm 439 og 474.

2) ferir 139.

3) Urígtig tala í 139.

er helbredet for mine Saar, og vil jeg ikke længer holde mig skjult, eller opholde mig længer her, end I Ægtefolk ønske." Hustruen svarer: „Det er min Villie at du bliver her, indtil denne Sag er paa en eller anden Maade afgjort." Thorhall sagde: „Det vil jeg, at Thord bliver her i Vinter; men dog er det blevet mig fortalt, at Össur paa Tveraa monne have i Sinde, at udöve Hevn paa dig." Thord sagde, at det bröd han sig ikke om; „det er ikke vist, hvo af os lægger Stenen over den andens Hoved. En Dag red Thord til Skibet; det var blevet fört ud til Elinarholm. Paa samme Tid kom Indride til Skibet. Skibsfolkene havde gjort Skibet seilfærdigt imedens Indride var i Engehlid. Indride tilböd Thord at reise udenlands med sig, men sagde, at han formedelst Orms Frænder, som baade vare mange og mægtige, ikke kunde holde ham i Norge; „men Forlig har jeg sluttet paa dine Vegne; om alle de Drab, som skete paa vort Möde, og har givet Böder for dem af mine Penge." Thord takkede ham for alt dette, og trak en Guldring af sin Haand og gav ham, men sagde, at han ikke vilde reise udenlands denne Gang. Derefter skiltes de ad med Venskab. Indride reiste udenlands, og er ude af Sagaen. Thord red til Miklebæ. Thorhall tog meget vel imod ham, og sagde, at det var godt, at han ikke var reist udenlands; „du har opholdt dig her nogen Tid, og du behager mig; jeg veed ogsaa, at min Kone vil, at du skal opholde dig her saa lang en Tid, du vil. Jeg er ogsaa uden Börn, og det er godt at gjøre sig slige Mænd til Venner, og understötte dem med Penge, dersom noget tilstöder dem. Der mangler mig hverken Mod eller Forstand til gode Raad, dersom Össur begynder Fjendtligheder imod dig." Thord svarede venligt. Da siger Husfruen: „Ikke ønskede jeg, Thord! at du skulde stole paa Thorhalls Visdom eller Bistand; men

det mener jeg er godt, at du prøver det for en Gangs Skyld, dersom du trænger til Thorhalls Tapperhed." Thord opholder sig hos Thorhall om Vinteren.

Ketil hed en Bonde; han boede indenfor Osland. Han havde givet Thord en god Hest, som hed Svidgrim, efter hvilken Svidgrimshöie have faaet Navn. Bonden Kalv paa Kalvstade bød Thord og Thorhall til Julegilde, hvilken Indbydelse Thord modtog. Men förend de red hjemmefra, sagde Husfruen til Thord: „Jeg önskede, at du skal fare forsigtig; thi Össur paa Tveraa lurar paa dit Liv; han har gjort det Löfte at hevne sin Frænde Orm." Da sagde Thorhall: „Stole maa du derpaa, Hustru! at vi ikke ere fortabte, hverken med Hensyn til Raad eller Tapperhed, om det end kommer til en Pröve, skjönt der er nogen Forskjel paa Styrke, ikke saa liden endda." Hustruen sagde: „Gid din Selvroes aldrig maa trives! Jeg raader dig, Thord! ikke at forlade dig paa Thorhalls Manddom." Thord svarer: „Vel vil han prøves." Siden ride de til Kalvstade, hvor de bleve vel modtagne; der var et godt Gilde i Julen. Nu er det at fortælle om Össur paa Tveraa, at han lader speide efter, naar Thord tager fra Julegildet. Han samler Folk og rider selv nittende Natten för sidste Dag i Julen hjemmefra ud til Hjalte dal, og standser i Nærheden af Gaarden Vidvig, i en lille Dal, som kaldes Gardshvam. Tidlig om Morgen en efter Jul beder Thord sine Folk gjøre sig færdige til Hjemreise, og sagde, at mange Ting havde baarets ham fore om Natten. Kalv spurgte Bonden, hvad han havde drömt. „Det drönte jeg," siger Thord, „at mig tyktes, at vi Kammerater red op ad Hjalte dal, og da vi kom i Nærheden af Vidvig, da sprang op imod os nitten Ulve. En af dem var den störste af dem alle; han löb henimod mig med gabende Mund og overfaldt mig; mig tyktes, at de bed mine Mænd

Ketill hét bóndi. Hann bjó inn frá Óslandi. Hann hafði gefit Þórði hest góðan, er Sviðgrímr hét; við hann eru kenndir Sviðgrímshólar. Kálfr bóndi á Kálfstöðum bauð þeim, Þórði og Þórhalli, til jólaveizlu. Þat þekktist Þórðr. En áðr þeir riðu heiman, mælti húsfreyja við Þórð: „Þat vilda ek, at þú færir varliga; því at Össurr at Þverá sitr um líf þitt; hann hefir heitazt, at hefna Orms, frænda síns.“ Þá sagði Þórhallr: „Ætla þú til þess, húsfreyja! at vèr erum eigi uppgefnir, hvártki í ráðagörðum nè harðfengi, þó at reyna þurfi, þó nökkurr liðsmunr sè, eigi alllitill.“ Húsfreyja sagði: „Þrifist aldri þitt hól. Ræð ek þér¹⁾“ Þórðr! at þú treystir ekki á harðfengi Þórhalls.“ Þórðr segir: „Vel man gefast.“ Síðan ríða þeir á Kálfstaði, ok er þeim þar vel fagnat; var þar veizla góð um jólin. Nú er at segja frá Össuri at Þverá, at hann heldr njósnum til um ferð Þórðar, þá hann ferr frá jólaveizlunni. Safnar hann at sèr mönnum, ok ríðr heiman við hinn nítjándan mann um náttina fyrir affaradag jólauna út til Hjaltadals, ok nam staðar nær Viðvík, þar sem heitir Garðshvammr, skammt frá bænum í Viðvík. Snimma um morgininn eptir jól bað Þórðr menn búast til heimferðar, ok kvað mart hafa fyrir sik²⁾ borit um náttina. Kálfr, bóndi spurði, hvat hann hafði dreymt. „Þat dreymdi mik,“ segir hann, „at mèr þótti vèr fèlagar ríða upp eptir Hjaltadal; ok er vèr komum nær Viðvík, þá hlupu upp fyrir oss átján vargar; einn var miklu mestr, ok hljóp at mèr með gapanda munninn, ok ræið³⁾ á mik ok mína menn; þótti mèr þeir bíta menn mína til bana. Ek þóttumst drepa marga vargana, ok hinn mesta varginn þóttumst ek særa; ok þá vaknaða ek.“ Kálfr bóndi kvað vera úfrið-

1) Þér er udeladt i 139, men her tilføiet i Følge 27, 163 g, 564 b, 564 d, 554 h β.

2) sik er udeladt i 139, men tilføiet i Følge samtlige de ørrige Haandskrifter.

3) Rettelse for ræðu i 139.

vænligt, „ok eru þetta mannahugir,” ok bauð hánum at sitja þar um daginn, ok láta njósna ofan til Viðvíkr. Þórðr vildi þat eigi. „Þá vil ek,” sagði Kálfr, „fá þér menn fleiri, at fylla flokk þinn.” Þórðr segir: „Eigi skal þat spyrjast, at Þórðr hreða hræðist eina saman drauma, ok fyrir þat auki hann fjölmenni, at hanu þori eigi fyrir þeim sökum um hérað at fara.” Peir ríða nú frá Kálfstöðum sjau saman, Þórðr ok Þórhallr ok heimamenn þeirra fimm. Kálfr bóndi fækk til fylgðar við Þórð húskarl sinn, er Hallr hèt, sterkr maðr. Eyvindr hèt bóndi, er bjó í Ási í Hjaltadal. Hann hafði verit á Kálfstöðum um jólin. Hann hafði gefit Þórði spjót gullrekit, ok heitið hánum sínu liði, hvar seni Þórðr þyrfti manna við. Eyvindr fór með Þórði. Peir fóru ofan eptir dalnum, ok eigi langt, áðr maðr kom í mót þeim, er Kálfr hafði gört á njósn, ok sagði þeim, at eigi færri menn myndi sitja fyrir þeim, en átján, niðr í Garðshvammi. Þórhallr spurði, hverir þeir væri. Hann kvað Össur frá Þverá vera formanninn. Þórðr sagði þá kost á at reyna hvatleik manna ok vápnfimi. Þórhallr segir: „Þat er ekki ráð, at halda til fundar við þá við slíkan liðsmun; ok man ek gefa til annat ráð.” „Hvert er þat?” segir Þórðr. Þórhallr segir: „Vèr skulum snúa hær yfir í tunguna, ok svá í Kolbeinsdal ok svá heim, at ekki verði þeir varir við oss.” Þórðr segir: „Lítill þykki mæð liðsmunr, þó þeir sè átján, en vèr níu; veit ek opt mönnum vel hafa vegnat við slíkan liðsmun; ok eigi myndi Hörða-Kári láta eltast, frændi minn, þó nokkuru meiri liðsmunr væri; man ek eigi minna hafa af hánum eða öðrum göfgum frændum mínum, en renna eigi at öllu úreyndu. Nú vil ek fara ok finna Össur, hversu sem gengr; en þú, Þórhallr! skalt ekki vera á þessum fundi; vil ek ekki launa svá húsfreyju þinni ykkarn velgörning, at hafa þik í nökkurum lífsháska.” Þórhallr bað hann ráða;

til Döde. Jeg tyktes, at dræbe mange af Ulvene, og den største Ulv tyktes jeg at saare; og da vaagnede jeg.” Bonden Kalv sagde, at det varslede Ufred, „og betyder dette Folks Sindelag,” og tilbød ham, at blive der den Dag, og lade speide ned til Vidvig. Thord vilde det ikke. „Da vil jeg,” sagde Kalv, „give dig flere Mænd med, for at forøge dit Følge.” Thord siger: „Ikke skal det spørges, at Thord Hrede frygter for blotte Drømme og forøger sit Følge fordi han af den Grund ikke tør ride igjennem Herredet.” De ride syv i Tallet fra Kalvstade: Thord og Thorhall og fem af deres Hjemmefolk. Bonden Kalv gav Thord til Følgeskab sin Tjenestekarl, som hed Hall, en stærk Mand. Eyvind hed en Bonde, som boede paa As i Hjalteidal; han havde været paa Kalvstade i Julen. Han havde givet Thord et Spyd, beslaaet med Guld, og lovet ham sin Bistand, hvorsomhelst Thord behövede Folk. Eyvind fulgte med Thord. De foere ned ad Dalen, og vare ikke komne langt, förend en Mand, hvem Kalv havde sendt for at speide, kom dem i Möde, og fortalte dem, at Mænd sad i Baghold for dem, ikke færre end atten. Thorhall spurgte, hvem det var. Han sagde, at Össur fra Tveraa var Anförer. Thord sagde, at der gaves da Leilighed til at prøve Folks Raskhed og Vaabendygtighed. Thorhall sagde: „Det er ikke raadeligt, at fare hen mod dem, saa stor en Forskjel paa Styrke der er, og monne jeg give et andet Raad.” Thord siger: „Hvilket er det?” Thorhall svarer: „Vi skulle dreie af over paa Aasen, og derpaa ned i Kolbeinsdalen, og siden hjem, saaledes at de ikke blive os vaer.” Thord svarer: „Liden Forskjel tykkes mig der at være paa Styrke, skjönt de ere atten, men vi ni. Jeg veed, at Mange have seiret over en slig Overmagt; og ikke vilde min Frænde Hardekare have flygtet, skjönt der havde været en noget større Forskjel paa Styrke; mindre monne jeg

ikke slægte ham eller mine andre fornemme Slægtninge paa, end at jeg ikke flygter uden at have gjort noget Forsøg. Nu vil jeg fare og mødes med Össur, hvorledes det end gaaer; men du, Thorhall! skal ikke være tilstede ved dette Möde; jeg vil ikke lönne din Hustru eder Velgjerninger paa den Maade, at udsætte dig for nogen Livsfare." Thorhall sagde han skulde raade; „men mine Uvenner ville sige, at jeg forlader dig paa en uhæderlig Maade." Thord bad Eyvind ogsaa ride hjem. Han sagde: „Hde vilde jeg holde Staldbroderskab med en gjæv Mand, dersom jeg skulde løbe fra dig, naar du mest behöver Folk; aldrig skal det og skee, at mig hænder den Skam." Siden fare de fremad, indtil de see Össurs Baghold. Thord sagde: „Vi skulle gaae ud af Veien op paa Skrænten nærvæd os; der have vi en god Forsvarsborg." De gjøre saa, og bryde der Stene op. Og da Össur og hans Folk see det, løbe de op ad Skrænten. Thord spurgte: „Hvem ere disse, hvis Færd er saa fjendtlig?" Össur sagde sit Navn, „er vel Thord Hrede der paa Höien?" Han svarede: „Den er Manden; og er det nu bedst for dig at hevne din Frænde Orm, dersom nogen Kraft er i Eder, thi I have Overmagt nok." Össur bad sine Folk at angribe dem. Der begyndte nu en haard Kamp. Thord blev snart Banemand til en Mand. Han og hans Folk kastede Stene ned paa Össur og hans Følgere, men de værgede dem med Skjoldene. Nogle Mænd faldt da af Össurs Folk, medens Stenene strakte til. Derpaa løb Thord og hans Ledsagere ned af Bakken; da begyndte Mandfaldet. En Mand ved Navn Örn huggede til Thord, og traf ham i Laaret medens Thord vendte Ansigtet bort; thi en Mand, som hed Havthor, en Frænde af Össur, angreb ham forfra. Og da Thord fik Stødet, vendte han sig om, og huggede til ham med den ene Haand med Sværdet, og traf ham over Midten og huggede ham sönder midtover.

„en mæla munu þat úvinir mínir, at ek skiljumst údrengiliga við þik.“ Þórðr bað ok Eyvind heim ríða. Hann sagði: „Illu helda ek þá félagsskap við góðan dreng, ef ek skylda þá renna frá þér, er þú þyrftir helzt manna við; skal þat ok aldri verða, at mik hendi þá skömm.“ Síðan fara þeir þar til er þeir sáu fyrirsát Össurar. Þórðr mælti: „Vér skulum snúa hér upp á brekkuna hjá oss; þar er vígi gott.“ Þeir göra svá, ok brjóta þar upp grjót. Ok er þeir Össurr sjá þat, hlaupa þeir upp at brekkunni. Þórðr spurði: „Hverir eru þessir, er svá láta úfriðliga?“ Össurr nefndi sik; „eða er Þórðr hreða þar á hólnum?“ Hann svaraði: „Sá er maðrinn; ok er þér nú ráð, at hefna Orms, frænda þíns, ef nökkur er dáð með yðr; því at nógan hafi þér liðsmun.“ Össurr bað sína menn at sækja. Tókst þar harðr bardagi. Þórðr varð skjótt mannsbani. Báru þeir Þórðr grjót á þá Össur, en þeir hlífðu sér með skjöldum. Létust þá nökkurir menn af Össuri meðan grjótið vannst. Síðan hlupu þeir Þórðr ofan af brekkunni; tókst þá mannfallit. Sá maðr hjó til Þórðar, er Örn hét, ok kom í lærit, er hann horfði undan; því at sá maðr sótti at hánnum framan, er Hafþórr hét, frændi Össurar. Ok er Þórðr fékk lagit, brást hann undan, ok hjó til hins annarri hendi með sverðinu, ok kom á hann miðjan, ok tók í sundr í miðju. Hann hjó annat högg til Hafþórs, ok kom á öxlina; klanf hann niðr frá síðunni höndina, ok fèll hann dauðr til jarðar. Nú hefir Þórðr drepit þrjá menn. Þetta sér Össurr, ok biðr þá sína menn at sækja. Hann sækir nú at Þórði, ok með hánnum fimm menn, en aðrir sóttu at mönnum Þórðar. En svá lýkr þessum fundi, at Þórðr varð sex manna bani, en særði Össur, svá at hann var úvígr. Níu menn létust af Össuri, en fimm af Þórði. Eptir fundinn gekk Þórðr at Össuri, ok kippti hánnum ór blóði, ok skaut yfir hann skildi.

svá eigi rífi hann hrafnar; því at hann mátti sér enga hjálp veita. Allir flúðu undan menn Össurar. Eigi váru menn Þórðar færir til eptirferðar; því at engi komst úsárr af fundi þessum. Þórðr bauð Össuri at láta græða hann. „Eigi þarftu at bjóða mér lækning,” segir Össurr; „því at jafnskjótt skal ek drepa þik, sem ek komumst í færi við þik.” Þórðr kveðst ekki at því fara, ok sendi Þórhall yfir í Ás, til Þorgríms, er þar bjó, at hann sækti Össur ok græddi hann. Hann görði svá, ok flutti hann heim; lá hann lengi í sárum, ok varð heill um síðir. Dysjar váru görvar at líkum þeirra manna, er þar fellu. Eptir fundinn í Garðshvammi fór Þórðr heim með Þórhalli; hafði hann fengit mörg sár, en engi banvæn. Ólöf spurði Þórð at fundinum. Hann kvað vísu:

Fellu í fleina sköllum¹
 fimmtán viðir mána²
 lenda, leifnis grundar,
 lungs báru, en sjau sárir.
 Þar vá ek sex — en særða
 sigrhnuggna þar duggu³;
 Össurr hèt sá —, ýta
 eldbands⁴ þrumu sanda.

„Þetta eru mikil tíðindi,” sagði hón. Húsfreyja græddi Þórð. Líðr af vetrinn, svá ekki bar til tíðinda.

Um várit reið Þórðr upp í hérað; því at bóndi sá, er Þorgrímr hèt, hafði sent hánum orð, at smíða skála

¹) Rettelsete for Haandskrifternes sköllu.

²) Rettelsete for mána i 139 og flere andre Haandskrifter.

³) Rettelsete i Fölge 471 og 27, for dugir i 139 og tre andre Haandskrifter, og duggu og digna i de Örrige.

⁴) Saaledes 139, elds brands i 471 og 554 h β, og eldbrands i de Örrige.

Næste Gang huggede han til Havthor; Hugget traf Skulderen og skilte Armen fra Siden; han faldt død til Jorden. Nu har Thord dræbt tre Mænd. Da Össur seer dette, beder han sine Mænd, at gaae frem. Han tilligemed fem Mænd angribe nu Thord, men de andre angribe Thords Ledsagere. Men Udfaldet af Mødet blev, at Thord havde dræbt sex Mænd, og saaret Össur, saa at han var udygtig til Kamp. Af Össurs Folk bleve ni dræbte, fem af Thords. Da Kampen var til Ende, gik Thord hen til Össur, og trak ham op af Blodet, og lagde et Skjold over ham, for at Ravnene ikke skulde sönderrive ham; thi han kunde ingen Hjælp yde sig selv. Alle Össurs Folk flygtede; ikke var Thords Folk i Stand til at forfølge dem; thi der var ingen, som kom usaaret bort fra dette Möde. Thord tilbød Össur at lade ham helbrede. „Ikke behöver du at tilbyde mig at lade mig helbrede,” siger Össur, „thi lige saasnart skal jeg dræbe dig som der gives mig Leilighed.” Thord sagde, at det bröd han sig ikke om, og sendte Thorhall over til As, til Thorgrim, som boede der, med Bud, at han skulde hente Össur, og læge ham. Han gjorde saa og førte ham hjem til sig. Össur laa længe i sine Saar, men blev omsider helbredet. Høie bleve opkastede over Ligene af de Mænd, som faldt der. Efter Mødet i Gardshvam, foer Thord hjem med Thorhall; han havde faaet mange Saar, men ingen dödbringende. Olöv spurgte Thord om Mødet. Han kvad en Vise:

Under Sværdenes Larmen
af Havildens Bærere
femten bleve dræbte;
syv saarede bleve.
Sex jeg der fælded' af Slyngerne
af Strandbæltets Ild;
en Usling, for Seier modlös,
— Össur han hed — jeg saared'.

„Deite ere store Tidender,” sagde hun. Hustruen lægede Thords Saar. Vinteren forløber, uden at noget mærkværdigt tildrog sig.

Om Vaaren red Thord op i Herredet; thi en Bonde, ved Navn Thorgrim, havde sendt ham Bud om at opbygge hans Beboelseshuus, thi Thord var den mest udmærkede Bygmester. Thorgrim boede paa Flatatunge; det er høit oppe i Skagefjorden. Thord var beskæftiget ved Bygningsarbeidet om Sommeren. Og da Bygningen var næsten fuldført, kom et Skib fra Havet til Gasc i Öefjorden. Thord siger til Bonden, at han vil ride til Skibet og kjøbe det Tømmer, som han tyktes at mest behövedes. Bonden siger, at han skal raade, og medgiver ham tre Tjenestekarle for at före Tømmeret hjem. Siden fare de nord paa, og opholde dem paa Markedet saalænge de behöve, og medtage nord fra Tømmer paa mange Heste. Thord rider i Fölgeskab med dem. Han var fuldt bevæbnet; han havde Hjelm og Skjold, Sværd i Beltet og Spydet, det gode. De red ad Hörgaadalshede, ned ad Norderaadalen og over Aaen oven for Gaarden Egilsaa og derefter ned ad Aabredderne. Da see de tolv Mænd springe op foran dem med Vaaben. Det var Össur paa Thveraa. Thord sprang strax af Hesten og holdt Skjoldet foran sig. Hans Reisefæller vise strax megen Kjækhed; de stige af deres Heste og drage Vaabnene. Thord bad dem om ikke at udsætte dem for nogen Livsfare. De sagde, at den skulde aldrig trives, som stod hos, medens han trængte til Folk. Da sagde Thord til Össur: „Ikke er du endnu hört op med Baghold for mig; mig tykkes at vort Möde maatte fæstet sig i dit Minde; ikke monne Udfaldet blive bedre for dig nu end sidst.” Össur svarede: „Det sagde jeg dig, at aldrig skulde jeg være i Fred med dig, dersom jeg da beholdt Livet, og det skal jeg holde; lader os nu angribe ham, og före os til Nytte vor större Styrke.”

sinn; því at Þórðr var manna hagrastr. Þorgrímr bjó í Flatatungu. Þat er ofarlíga í Skagafirði. Þórðr er at skálasmiðinni um sumarit. Ok er mjök var algörr skálinn, kom skip af hafi at Gásun í Eyjafirði. Þórðr segir bónda, at hann vill ríða til skips, ok kaupa þá við, er hánnum þótti mest þurfa. Bóndi biðr hann ráða, ok fær hánnum þrjá húskarla, at flytja heim viðinn. Síðan fara þeir norðr, ok eru í kaupstefnu þá stund, er þeir þurfa, ok bera norðan við á mörgum hestum. Þórðr ríðr jafnfram þeim. Hann hafði alvæpni: hjálm ok skjöld, gyrdr sverði, ok spjót hit góða. Þeir ríðu Hörgárdalsheiði, ok ofan eptir Norðrárdal, svá yfir á fyrir framan Egilsá ok ofan eptir eyrunum. Þá sjá þeir tólf menn spretta upp fyrir sér með vápuum. Þar var kominn Össurr frá Þverá. Þórðr hleypr þegar af baki, ok setr fyrir sik skjöldinn. Förunautar hans verða við hit vaskligasta, ok stíga af baki, ok bregða vápuum sínum. Þórðr það þá hafa sik í engri hættu. Þeir báðu þann aldri þrífast, er stæði hjá, en hann þyrfti inanna við. Þá mælti Þórðr við Össur: „Eigi ertu enn horfinn í fyrirsátunum við mik; þætti mér, sem þér myndi minnissamr fundr okkarr; mantu nú eigi fara betrum förum¹ en næst, áðr vit skiljum.” Össurr svaraði: „Þat sagða ek þér, at ek skylda þér aldri trúr, ef ek lifnaða; ok þat skal ek efna. Sækjum nú at hánnum, ok njótum nú liðsmunar.” Þórðr segir: „Eigi er ek enn uppgefinn; þykki mér eigi víst, hvat þér myndit á vinna, þótt ek væra einn, en nú hálfu síðr, er þessir menn fylgja mér.” Síðan rann Þórðr fram at Össuri, ok lagði spjótinu í gegnum þann mann, sem fremstr stóð. Þórðr mælti: „Fell þar nú einn, ok er eigi öðrum at firr.” Þeir sækja nú at Þórði, Össurr ok með hánnum sex menn, en förunautar Össurar fjórir sóttu þrjá félaga Þórðar; lýkr þar

¹) *Saaledes 471; betri förum 139.*

svá, at þar falla hváirtveggja. En frá þeim, Þórði ok Össuri, er þat at segja, at Þórðr drepr fjóra menn af Össuri, en særði hann mörgum sárum. Nú er þar til at taka, er smalamaðr Þorgríms bónda sèr fundinn af hálsinum, ok þykkist vita, hverir mennirnir munu vera; veit ok, at Þórðr þarf nianna við. Hleypr hann heim í Flatatungu, ok sagði bónda fundinn, ok biðr hann skunda at veita lið Þórði. Bóndi bregðr við skjótt, ok ríðr upp á eyrnar við hinn tíunda mann. Ok er er Össurr sèr mannaferðina, skundar hann til hests síns, ok kemst á bak við illan leik, ok ríðr undan sem mest getr hann, uns hann kemr heim til Þverár, ok unír illa við sína ferð; látið menn sína, en er sjálfr sárr mjök. Þeir menn létust af Þórði; váru þeir þar dysjaðir í hólunum, sem fundrinn var. Þorgrímr bóndi spurði Þórð at tíðindum. Hann kvað vísu:

Tólf vildu mēr moldar
meiðendr bana seiða
veita vafðra brauta;
vann ek þeim skaða sannan.
Sendak sjau¹ með skunda
sækendr vápnalækjar
ells² til ítrar hallar
Óðins með brynglóðu.

Þórðr var nú í Flatatungu, ok lauk við skálasmiðina; var þat furðusterkt hús. Stóð sá skáli allt til þess, er Egill biskup var at Hólum. Ok er Þórðr vill á braut fara, fylgir Þorgrímr bóndi hánum við hinn tíunda mann, ok ríða ofan eptir Skagafirði. Ok er Össurr sá ferð þeirra, þóttist hann eigi hafa mannafla, at ríða eptir þeim. Ríða þeir leið sína,

1) Rettet i Følge 471 og de øvrige Huandskrifter for sex i 139.

2) Saaledes for Rimets Skyld for els (af el Byge).

Thord siger: Ikke har jeg endnu opgivet alt; mig tykkes det ikke vist, hvad I vilde kunne udrette, om jeg end var ene; men nu dobbelt uvist, da disse Mænd følge mig." Siden løb han frem mod Össur, og gjennemborede den Mand, som stod forrest, med Spydet. Thord sagde: „Der faldt nu en, og derved er Sandsynligheden ikke mindre for, at det gaaer en anden ligesaa." Össur med sex andre angribe nu Thord, men fire af Össurs Folk angribe Thords tre Ledsagere; Udfaldet af de sidstes Kamp bliver, at de falde allesammen. Men om Thord og Össur er der at fortælle, at Thord dræber fire af Össurs Folk, og gav ham selv mange Saar. Nu maa der fortælles, at Bonden Thorgrims Faarehyrde seer Kampen fra Aasen af og tykkes at vide, hvem Mændene ere; han veed ogsaa, at Thord behøver Folk. Han løber hjem til Flatatunge, og fortæller Bonden om Sammentræffet, og beder ham at ile med at yde Thord Hjælp. Bonden gjør sig hurtig færdig, og rider selv tiende op paa Aabredden. Og da Össur seer de kommende Mænd, skynder han sig til sin Hest og bestiger den med Nöd og neppe, og rider bort saa stærkt han kan, indtil han kommer hjem til Thveraa, og er ilde tilfreds med sin Reise; sine Folk havde han mistet, men er selv haardt saaret. Thords tre Ledsagere faldt, og bleve de begravede der paa Bakkerne, hvor Mødet fandt Sted. Bonden Thorgrim spurgte Thord om Tidender; han kvad en Vise:

Tolv af Muldormens Skattes
 Krystere havde i Hu mig
 Bane at bringe;
 sand Skade jeg dem tilføied'.
 I Fart jeg sendte
 syv af Blodkampens Sögere
 med blanken Sværd
 til Odins skjønne Hal.

Thord opholdt sig nu i Flatatunge, og endte Bygningsarbeidet; det var et saare stærkt Huus, og det stod lige til den Tid, da Egil var Biskop paa Holum. Og da Thord vil bort, følger Bonden Thorgrim ham, selv tiende; de ride nedad Skagefjorden; og da Össur seer deres Færd, tyktes han ikke at have Styrke nok for at ride efter dem. De ride ad deres Vei, indtil de komme til Miklebæ i Oslandsliden. Thorhall modtager Thord vel, men Hustruen bedre. Bonden Thorgrim red hjem, og han og Thord skiltes ad i meget Venskab. Thord bliver nu meget berömt over en stor Deel af Landet. Dette spørger Midfjords-Skjegge, og lader, som om han ikke veed, hvad der foregaaer imellem hans Frænde Össur og Thord. Thord sidder i Ro næsten til Jul. Det var en Morgen för Julen, at Thord vilde fare hen at see sin Hest Svidgrim. Den stod med fire Hopper. Thorball bad Thord vente og fare tre Nætter senere, „thi jeg förer mit Hö fra Höstakkerne.” Thord sagde han skulde raade; „men ikke kommer det mig uventet, om vi komme til at möde Mænd.” Thorhall sagde, at alt var ikke tabt, skjönt der var nogen Forskjel paa Styrke. Thord smilte til hans Ord og sagde: „Saa monne det være, dersom du staaer ved min ene Side.” Konen sagde: „Gid aldrig din Selvroes maa trives; mig tyktes, at Thord havde liden Nytte af dig paa det Möde, du var med paa; og er den Kone ilde gift, som har dig til Mand; thi du er baade pralende og feig.” Thord siger: „Ikke er det saa at forstaae; Thorhall er ingen Angrebsmand, og forsigtig, men er vistnok den djærveste Kæmpe, dersom det kommer til en Pröve.” Thorhall siger: „Ikke behöver du, Hustrue, at være saa haard i din Tale; thi jeg har ikke i Sinde, at vige Pladsen for een, dersom vi ere lige godt bevæbnede.” De lod nu deres Samtale falde. En Landstryger var tilstede ved deres Samtale. Han löb afsted og kommer om Aftenen til Thveraa.

uns þeir koma á Miklabæ í Óslandshlíð; tekr Þórhallr vel við Þórði, en húsfreyja betr. Þorgrímr bóndi reið heim, ok skildu þeir Þórðr góðir vinir. Þórðr verðr nú frægr mjök víða um landit. Þetta frèttir Miðfjarðar-Skeggi, ok lætr, sem hann viti eigi, hvat fram ferr með Össuri, frænda hans, ok Þórði. Sitr Þórðr um¹ kyrrt framan mjök til jóla. Þat var einn morgin fyrir jól, at Þórðr vildi fara at sjá hest sinn, Sviðgrím. Hann stóð með fjórum hrossum. Þórhallr bað Þórð. bíða ok fara þrimr náttum síðarr; „því at ek vilda² færa hey mín ór stakkgörðum.“ Þórðr bað hann ráða; „en ekki kemr mēr á úvart, at vér munum mönnum eiga at mæta.“ Þórhallr kvað þá eigi uppgefna, þótt nökkurr liðsmunr³ sè. Þórðr brosti at orðum hans, ok mælti: „Svá man vera, ef þú stendr á aðra hönd mēr.“ Húsfreyja mælti: „Aldri þrífist þitt hól; þóttu mēr, sem Þórði yrði lítið lið at þèr á þeim fundi, sem þú vart á; ok er sú kona illa gefin, er þik á; því at þú ert bæði hœlinn ok huglauss.“ Þórðr segir: „Ekki er þat svá at skilja. Þórhallr er engi áblaupamaðr ok forsjáll, en man vera hinn vápnðjarfasti, ef reyna skal.“ Þórhallr segir: „Ekki þarftu, húsfreyja! at vera svá harðorð; því at ekki ætla ek mēr á hæl at hopa fyrir einshverjum, ef vit erum jafnbúnir til.“ Skildu þau nú talit. Við tal þeirra var staddr einn umrenningr⁴. Hann kastar fótum undir sik, ok kemr um kveldit til Þverár. Össurr spurði hann tíðinda, eða hvaðan hann væri at kominn. Hann kveðst engi kunna tíðindi at segja; „en á Miklabæ í Óslandshlíð var ek í nátt.“ Össurr segir: „Hvat hafðist Þórðr hreða

1) um er udeladt i 139, 163b og 128.

2) 139, 471, 163b og 163g tilføier aðr, men som ikke synes at passe hertil, og er derfor udeladt.

3) liðsmunr udelader 139 og 152; men det er tilføiet som nødvendigt Tillæg, overensstemmende med 471, 27 og flere Haandskrifter.

4) umhleypingsdrengr i 139 og 163b, men som synes at være af sildigere Oprindelse.

at, kappinn?" Sveinninn segir: „Víst máttu þat til segja, at hann sè kappi, svá sneypiliga sem þú hefir fyrir hánum farit; en ekki sá ek¹ hann göra, utan hann hnauð höggró² á sverði sínu. En þat heyrða ek Þórhall segja, at þeir myndi færa hey ór gördum innan þriggja nátta. Össurr segir: „Hversu margmennir mundu þeir vera?" Sveinninn svarar: „Eigi fleiri, en Þórðr ok Eyvindr ok Þórhallr." „Vel segir þú, sveinn!" segir Össurr. Síðan kvaddi hann til ferðar með sèr³ tólf menn, ok reið út í Óslandsblíð. Penna sama morgin ríða þeir Þórðr heiman ok Eyvindr ok Þórhallr. Þórðr bað Eyvind hafa vápn sín; kvað því ekki of aukit. Hann gördi svá. Þeir ríða út í Sviðgrímshóla. Þá mælti Þórðr: „Þat vil ek, Þórhallr! at þú sèr hær eptir; en vit Eyvindr skulum leita hrossanna upp á hálsinn." Þórhallr bað hann ráða. Þeir gengu upp í hlíðina. Snjór var í hlíðinni ok harðfenni víða⁴. Össurr kemr at garðinum, ok þeir tólf saman, ok slá hring um Þórhall, ok brugðu vápnum sínum, ok báðu mannfýluna segja til Þórðar. Þórhallr varð ógurliga hræddr, ok heyktist niðr undir garðinn, ok kvað Þórð genginn upp í hlíðina við annan mann. Össurr mælti: „Illt er, at eiga þræl at einkavin," ok laust hann öxarhamarshögg, svá hann lá í svíma. Síðan runnu þeir upp í hlíðina. Þá mælti Þórðr við Eyvind: „Menn koma neðan í hlíðina, ok kenni ek þá görla; þar er Össurr kominn, ok vill enn hafa minn fund. Nú skulu vit við leitast at komast á Skeggjahamar, ok þaðan í Sviðgrímshóla; þar er vígi gott." Eyvindr svarar: „Vel megu vit komast á hamarinn." Þeir hlaupa nú á hamarinn. Í því koma þeir Össurr at. Þórðr gengr á framanverðan hamarinn. Skafi var lagðr af hamr-

1) ek udelader 139.

2) Feilskreiet hugró i 139 og 471.

3) 139 tilföier út.

4) I Stedet for víða har 139 niðr.

Össur spurgte ham om Tidender, eller hvor han kom fra. Han sagde, at han ingen Tidender kunde fortælle, „men paa Miklebæ i Öslandslid var jeg i Nat.” Össur spurgte: „Hvad tog Helten Thord Hrede sig for?” Drengen svarer: „Visseligen kan du sige det, at han er en Helt, saa skammelig du er blevet behandlet af ham; men jeg saae ham Intet bestille, undtagen at han nettede Hjaltepladen paa sit Sværd. Men Thorhall hørte jeg sige, at de monne före Hö fra deres Höstakker inden tre Nætter.” Össur spurgte: „Hvor mange Mænd monne de blive?” Drengen svarer: „Ikke flere end Thord, Eyvind og Thorhall.” „Vel fortæller du, Dreng!” siger Össur. Derpaa tilkaldte han tolv Mænd til Fölgeskab og red ud til Oslandslid. Denne samme Morgen ride de hjemmefra, Thord, Eyvind og Thorhall. Thord bad Eyvind medtage sine Vaaben, og meente at det vilde ikke være overflödigt for dem. Han gjorde saa. De ride ud til Svidgrimshole. Da sagde Thord: „Det er mit Önske, Thorhall! at du bliver her tilbage, men Eyvind og jeg skulle opsöge Hestene! Thorhall sagde, han skulde raade. De gik da op ad Skrænten. Snee var der i Skrænten, og paa mange Steder var der faste Sneedynger. Össur kommer til Högjerdet med sine tolv Ledsagere, og de slaae strax en Kreds om Thorhall, droge deres Vaaben, og opfordrede ham til at följe dem hen til Thord. Thorhall blev yderlig forskrækket, og segnede ned ved Siden af Gjerdet, og sagde, at Thord var gaaet op ad Skrænten med en Ledsager. Össur sagde: „Ilde er det, at have Træl for sin Eneven,” og slog ham med Öxehammeren, saa at han besvimed. Derpaa löb de op ad Skrænten. Da sagde Thord til Eyvind: „Mænd komme fra neden op ad Skrænten og kjender jeg dem grant; det er Össur, som er der, og vil end engang mödes med mig. Nu skulle vi see til, om vi kunne naae til Skeggjahamarr (Skjeggesklint) og derfra til Svidgrimshole.

der er et godt Forsvarssted. Eyvind svarer: „Vel kunne vi naac til Klinten.” De løb til Klinten. I det samme komme Össur og hans Ledsagere til. Thord gik yderst ud paa Klinten. Glat Snee var der paa Klinten, og heelt ned til Foden af samme, og det var overordentlig steilt. Det var forbundet med den störste Livsfare at gaae der ned. Siden satte de Spydene imellem Benene og lode dem saaledes glide nedad. De kom da til Svidgrimshole. Össur og hans Ledsagere kom nu snart til. Thord sagde: „Megen Iver viser du for at faae mit Liv, Össur! ikke vilde det være ilde, at det gik ud over dig selv; vi skulle heller ikke begge komme bort fra dette Möde.” Össur sagde, at det havde han ogsaa havt i Sinde, at Thord skulde ikke længer undslippe. De angribe nu Thord og Eyvind. Thord kastede et Spyd henimod Össur og i det samme løb en af dennes Mænd frem foran ham, og Spydet flöi igjennem ham. En Mand huggede til Thord, men han satte Skjoldet imod, og Hugget traf dette, og Thord blev ikke saaret. Thord huggede til denne Mand og gav ham Banesaar. Han huggede strax til en anden; det traf Halsen og Sværdet løb ned i Brystet; han faldt död paa Jorden. Den tredie gjennemborede han med Sværdet. Eyvind dræbte den fjerde. Össur angreb dem nu med megen Heflighed; da faldt endnu to af hans Mænd. Eyvind fik da flere Saar; han blev da mat formedelst Blodtab, han satte sig ned og var overmaade mödig. De andre sex angreb nu Thord, han forsvarede sig saaledes, at de intet Saar fik ham bibragt. Thord sagde da til Össur: „Vanskeligt falder Angrebet Eder sex; og hvad monne jeg mindre ville, end hedde Formand for disse Folk, og bruge dem alene til Skjold idag; nu skulde du snarere gjøre et Angreb og hevne din Frænde Orm og al den Vanære, som jeg har tilföiet dig.” Össur bliver nu meget vred ved altsammen, baade ved Thords krænkende Ord, og for-

inum niðr á jöfnu ok ákaflega brattr; var þar hin mesta mannhætta ofan at fara. Síðan settu þeir spjótin í milli fóta sér, ok riðu svá ofan af hamrinum allt á jöfnu; komust þeir nú á Sviðgrímshóla. Bar þá Össur nú skjótt at. Þórðr mælti: „Mikit kapp leggur þú á at hafa líf mitt, Össurr! væri þat ok eigi illa, at þú fyndir sjálfan þik fyrir; skulu vit ok eigi báðir af þessum fundi með fjörvi braut komast.“ Össurr kveðst þat ok ætlat hafa, at Þórðr skyldi eigi lengr undan draga. Sækja þeir nú at þeim, Þórði ok Eyvindi. Þórðr skaut spjóti til Össurar; ok í því hljóp einn hans maðr fram fyrir hann, ok flaug¹ spjótið í gegnum hann. Einn maðr hjó til Þórðar. Hann brá við skildinum, ok kom þar í höggit, ok varð hann ekki sárr. Þórðr hjó til þessa manns, ok veitti hánú banasár. Hann hjó þegar annan; þat högg kom á hálsinn ok renndi niðr í brjóstið; fèll hann dauðr á jörð. Hinn þriðja lagði hann í gegnum með sverðinu. Eyvindr drap hinn fjórða. Sótti Össurr nú at í ákafa; fèllu þá enn tveir menn hans. Þá bárust ok sár á Eyvind; mæddi hann þá blóðrás, ok settist hann þá niðr, ok var ákaflega móðr. Sóttu þeir þá sex at Þórði; varðist hann svá, at þeir komu engu sári á hann. Þórðr mælti þá til Össurar: „Illa sækist yðr sex. Hvat ek vilda síðr, en þykkjast vera formaðr þessarra manna, en hafa þá at skildi einum í dag; ok er nú hitt ráð, at sækja at ok hefna Orms, frænda þíns, ok allra þeirra svaðilferða, er þú hefir fyrir mér farit².“ Össurr verðr nú reiðr mjök við allt saman: skapraunarorð Þórðar, ok þá heipt, sem hann hafði á hánú; hleypr nú at hánú, ok höggr tveim höndum til hans. Þat kom í skjöldinn, ok renndi niðr í skjöldinn, svá af tók mána mik-

1) Fló 139.

2) For svaðilferða, er þú hefir fyrir mér farit, som er optaget i Følge 471, har 139 og 1636 er þú hefir ofrlíða af mér farit. For svaðilferða har 554 h þ sneypu-ferða, 163 g hrakningsferða og de Övrige svivirðinga.

inn. Í því hjó Þórðr til Össurar, ok kom þat högg undir hina vinstri höndina, ok renndi niðr með bryggnum, svá hann leysti frá ok rifin; hljóp sverðit þar á bol; fèll hann þegar dauðr niðr. En þeir förunautar Össurar, sem eptir lifðu, runnu undan, ok sögðu víg Össurar. Þórðr lèt flytja Eyvind heim, ok var hann mjök sárr, ok lá lengi í sárum, ok varð heill. Haugr var orpinn eptir Össur. Þórðr sagði víg Össurar á Miklabæ, ok kvað vísu:

Enn hefik¹ sex, hin svinna,
 — sveillr móðr af því — þella!
 goldit gálgavaldi,
 gullbaugs, jöru² drauga.
 Grund! lètk Össur öndu,
 armssýnar, þar týna;
 lundr var hann lóns hinn sjaundi
 láðfells³ veginn, þella!

Ílla líkaði Ólöfu við Þórhall, er hann hafði sagt til Þórðar; ok var við sjálft búit, at hón myndi skilja við hann fyrir þessum sökum. Þórðr átti jafnan hlut at með þeim, at betr færi, ok kvað várkunn, at hann leysti líf sitt, ok kvað einskis ills örvænt fyrir Össuri. Líðr nú svá fram-um jólin, at ekki bar til tíðinda. Sitr Þórðr nú um kyrrt.

Par er frá at segja, at Miðfjarðar-Skeggi frètti norðan fall Össurar frænda síns; þykkir Þórðr nær sèr höggvit hafa, ok fylltist upp við hann' mikillar reiði; berr þat þó upp fyrir engum manni; því at hann vildi eigi, at Eiðr, son hans,

1) Rettet i Følge flere Haandskrifter for heñ eg i 139, 471 og tre andre Haandskrifter.

2) Gissning for Haandskrifternes Jörðu.

3) Saaledes 471 og 554 h β; 139 og de fleste øvrige Haandskrifter have læð-fellr; maaskee burde det læses læðs ells (ells = elds).

medelst det Had, som han bar til ham; han löher da henimod ham og hugger til ham med begge Hænder. Sværdet traf i Skjoldet og der gik et stort Stykke deraf. I det samme huggede Thord til Össur; det Hug traf Össur paa den venstre Side; Sværdet löb ned langs Rygraden og lösnede den fra Ribbenene, og siden ind i Hulheden; Össur faldt da strax död ned. Össurs Folk, som vare i Live, flygtede bort, og fortalte Össurs Drab. Thord lod Eyvind före hjem; han havde mange Saar, hvorfor han længe blev sengeliggende, men blev helbredet tilsidst. En Höi blev opkastet over Össur. Thord fortalte Össurs Drab paa Miklebæ og kvad en Vise:

Endnu Krigere sex,
 du klögtige Guldets Stamme!
 har til Odin jeg sendt;
 thi Hjertet svulmer i Barmen.
 Der jeg, Armbaandsbærerske!
 Össur lod Livet tabe;
 Havildskvisten, Kvinde!
 den syvende var af de dræbte.

Olöv var meget misfornöiet med Thorhall, fordi han havde fortalt, hvor Thord var; og det var nærvædt, at hun af den Aarsag skilte sig fra ham. Thord sögte jevnlig at udjevne deres Trætter, og sagde at det var til at undskylde, at han havde frelst sit Liv, og der var intet, som man jo havde kunnet vente af Össur. Nu forløber Julen saaledes, at der begav sig intet mærkværdigt. Thord forholder sig rolig.

Nu er der at fortælle, at Midfjords-Skjegge spørger sin Frænde Össurs Drab; ham tykkes, at Thord har hugget ham nær, og bliver meget vred paa ham; dog yttre han sig ikke derom til nogen, fordi at han ikke vilde at hans Sön Eid og Thords Brödre skulde faae nogen Anelse om hans Planer, förend de udförtes. Han lader hemmeligen sætte tolv

af sine Heste ind, og agter at ride hen for at dræbe Thord strax efter Julen. Han farer da hemmeligen hjemmefra, selv tolvte. Han rider nord over Vatnspasset, ned over Hegrenæs og ud ad Böigden om Natten, og de komme noget för Dag gry til Miklebæ. Det var klart Maaneskin. De banke paa Dören. En Mand gik til Dören, og spurgte, hvem der vare komne. Skjegge sagde ham sit Navn og spurgte om Thord Hrede var der. Manden svarer: „Hvad vil du ham?“ Han sagde: „Spörg ham, om han vil taale Hug af Sköfnung ude eller inde.“ Da Fortællingen kom ind, hvilket hans Ærinde var, staaer Thord op og tager sine Vaaben. Da sagde Hustruen Olöv: „Staaer nu op, Mænd! og væbner Eder og værger en brav Mand; thi mange raske Mænd ere her tilstede, og lader nu Skjegges Tog herhen faae et slet Udfald.“ Da svarede Thorhall: „Det forbyder jeg alle mine Hjemmefolk, at gjøre Skjegge Modstand, og gjøre Gaarden Skam hos en Udenherreds-hövding.“ Hustruen svarer: „Længst vidste jeg, at du er udygtig til Kamp og feig til Manddomsgjerning.“ Thord sagde: „Husbond skal over Huus raade, Hustru!“ hvorpaa han gik ud i Dören. Skjegge opfordrede ham til at gaac ud, og give sig Plads til at hugge til ham. Thord kvad da en Vise:

Vilkaar herpaa jeg gjør dig,
da du egger mig, Skjegge!
henunder Krigersværdet,
det eghvasse, ud at ile,
dersom Odins Ilds Hestes
Styrere mig ville före,
den stærke, didhen, hvor Össur
fro jeg fældede forhen.

„Og monne jeg gaac ud paa den Betingelse,” siger Thord,
„at jeg følger dig derhen, hvor jeg dræbte din Frænde

ok bræðr Þórðar hefði nökkurn grun af hans ráðagörðum, fyrr en fram kæmi. Hann lætr setja inn tólf hesta sína á laun, ok ætlar at ríða at Þórði þegar eptir jólin. Ríðr hann nú leyniliga heiman frá Reykjum við hinn tólfta mann. Hann reið norðr Vatnsskarð, ofan um Hegranes, svá út með byggð um náttina, ok koma nökkuru fyrir dag til Mikla-bæjar. Tunglsljós var mikit. Þeir drepa högg á dyrr. Maðr gekk til hurðar. Hann spurði, hverir komnir væri. Skeggi sagði til sín, ok spurði, hvárt Þórðr hreda væri þar. Maðrinn svarar: „Hvat viltu hánun?“ Hann sagði: „Spyr þú hann, hvárt hann vill úti eða inni þola högg undir Sköfnungi.“ Ok er inn kom sögnin, hver hans örendi váru stendr Þórðr upp, ok tók vápn sín. Þá mælti Ólöf hús-freyja: „Standi menn upp ok vápnist, ok verit góðan dreng; því at hér er mart röskra manna fyrir, ok látið illa verða för Skeggja hingat.“ Þá svaraði Þórhallr¹: „Þat fyrirbýð ek heimamönnum mínum öllum, at veita Skeggja mótgang, ok göri sik eigi at hífýlaskümm við utanhæraðshöfðingja.“ Hús-freyja segir: „Löngu vissa ek, at þú vart únýtr til vápns, enda dádlauss til drengskapar.“ Þórðr mælti: „Bóndi á hífýlum at ráða, húsfreyja!“ ok gekk út í dyrrnar. Skeggi bað hann út ganga ok gefa sèr högrúm. Þórðr kvað þá vísu:

Kost görik þèr á þessu,
þar er þú eggjar mik, Skeggi!
at ek skunda út undir
eggfránan hjör seggja,
ef færa mik fura
festendr þangat hesta
yggs, er Össur vágum
afrenndan fegins hendi.

1) Þórhallstötr í 139 og 471 synes at være af yngre Oprindelse.

„Ok man ek ganga út með þeim skilmála,” segir Þórðr. „at ek fylgja þér þangat, sem ek drap Össur, frænda þinn; má þér þá minnissámara verða, hvílíkt ættarhögg ek hefi höggvit þér.” Skeggi mælti: „Ekki munu bityrði¹ þín nú veita þér lið; en viðrkvæmiligt þykki mér, at þar fram komi hefndin.” Síðan fór Þórðr með þeim þar til, sem Össurr var dysjaðr; hurfu þeir nú um hauginn. Þórðr kvað þá vísu:

Nú er þér ráð at rjóða,
ríkr, egg á mér, Skeggi!
ef² stýrir, hvárt ek heyri.
heldr þá tekr at kvelda³;
ok minnst svá manna
morðeggjandi tveggja,
þeirra er þundar sessa
þér nána vá ek mána.

Skeggi brá þá sverðinu, Sköfnungi, ok mælti: „Hér skal ekki öðrum at hlíta, at vega at Þórði, en mér⁴.” Þórðr brá sverði ok mælti: „Engi ván er þér, Skeggi! at ek standa kyrr fyrir höggum þínum, meðan ek er úbundinn.” Í þessu hleypu at þeim átján menn, allir með brugðnum sverðum. Þar var kominn Eidr, Eyjúlfr ok Steingrímur, bræðr Þórðar. Eidr spurði, hvárt Þórðr lifði. Þórðr sagði sér eigi nær dauða. Allir hlupu þeir af baki. Baud Eidr föður sínum tvá kosti, hvárn hann vildi heldr: selja Þórði grið, svá hann mætti ríða heim til Óss, ok sitja í friði, ella myndi hann veita fóstura sínum lið⁵ ok herjast með hánun. Skeggi segir:

1) *Sauledes* 139, 471 og 163b; *fem* *Haandskrifter* hære bitayrði, 554hβ og 163g høre sklmþyrði, 564d har niðyrði, 157 heiptyrði og 1003 brúkyrði.

2) þú *tilföier* 139 og 471.

3) 139, 27, 152, 128 og 163b hære kveldast.

4) en mér er udeladt i 139. — 5) lið udelader 139.

Össur; det vil da blive endnu fastere i din Erindring, hvilket Skaar jeg har hugget i din Æt." Skjegge sagde: „Ikke ville dine haanende Ord yde dig Hjælp nu, men vedbørligt tykkes det mig, at Hevnen bliver der udövet." Siden foer Thord med dem til det Sted, hvor Össur var blevet begravet. De gik nu omkring Höien. Thord kvad da en Vise:

Nu i mit Blod Eg at væde
 jeg dig raader, mægtige Skjegge!
 hvis for mit Liv du raader,
 naar det lakker mod Aften,
 og mindes saa de tvende
 mordeggende Kjæmper,
 de i Striden vante,
 dig nærbeslægtede, som jeg dræbte.

Skjegge drog da Sværdet Sköfnung og sagde: „Her skal det ikke tilkomme nogen anden at dræbe Thord end mig." Thord drog sit Sværd og sagde: „Ikke kan du vente, Skjegge, at jeg skal staae rolig under dine Hug, medens jeg ikke er bunden. I dette Öieblik sprængte henimod dem atten Mænd, alle med dragne Sværd. Der vare da komne Eid samt Eyulv og Steingrim, Thords Brødre. Eid spurgte om Thord endnu var i Live. Thord svarede, at sig var ikke Döden nær. Alle sprang de nu af Hestene. Eid satte nu sin Fader to Vilkaar at vælge imellem, enten at give Thord Fred, saa at han kunde ride hjem til Os og sidde der i Ro; ellers erklærede han at ville hjælpe sin Fosterfader og kæmpe sammen med ham. Skjegge svarer: „For længe siden havde jeg dræbt Thord, naar jeg havde seet Leilighed dertil, dersom jeg ikke havde seet, at du, Eid, har skattet höiere at du er opfostret af Thord, end dit Slægtskab med mig." Eid sagde, at alt det fortjente Thord. „Thord har ikke udövet andre Drab, end i Nöd-

værge, med Undtagelse af Orms Drab, og dette var dog at undskylde.” Skjegge svarede: „Det er rimeligt, Eid, at du vil komme til at raade, thi ikke monne jeg kæmpe mod dig. Efter dette rider Skjegge til Miklebæ om Natten, og gaaer ind med draget Sværd, og til Thorhalls Leie, og opfordrede Hustruen til at staae op, og sagde, at altfor længe havde hun ansæet det sømmeligt, at have saadan Usling til Mand. Hun gjorde saa. Hun bad ham skaane Thorhall. Han svarede, at det Menneskedrog havde levet alt for længe. Derefter greb han ham i Haaret, og rykkede ham ud paa Sengekanten og huggede Hovedet af ham og sagde: „Meget bedre er det, at væde Sköfnung i dit Blod, end i Thords; thi stor Skade var det, om han døde, men aldeles ingen Skade i din Död; og nu har jeg indfriet min Gjæld til Sköfnung, for at jeg drog den ud af Skeden.” Skjegge rider nu bort, og hjem til Reyke og er ilde tilfreds med sin Reise. Thord og Eid kom til Miklebæ til samme Tid, som Skjegge red bort. Olöv fortalte dem om Thorhalls Drab. Eid sagde, at noget mindre havde man ikke kunnet vente. „Dertil var min Fader altfor vred da vi skiltes.” Olöv böd dem at opholde dem der saalænge som de vilde. Eid sagde, hendes Tilbud var ædelmodigt. De opholdt dem der en Uge og udhvilede deres Heste. Derefter gjorde de dem færdige til Bortreise. Thord gik da til Olöv og sagde: „Bede vil jeg dig om, ikke at gifte dig med nogen Mand inden tvende Vintre, dersom du hörer, at jeg er i Live, thi du er den af alle Kvinder, som helst vilde kunne vinde min Kjærlighed.” Hun svarer saaledes: „Dette vil jeg love dig, thi jeg venter mig ikke noget ærefuldere Giftermaal, end dette.” De ride nu vester paa til Midfjord og hjem til Os. Eyvind fulgte med Thord, og tog en til at forestaae sit Bo, thi han vilde ikke skilles fra Thord, medens han ikke havde opnaaet Forlig i sine Drabssager. Nu forløber Vinteren, og Alt er roligt.

„Löngu hefða ek drepit Þórð, ef færi hefða ek til sæt, ef eigi fynda ek, at þú mætir meira, Eiðr! fóstrneyti Þórðar, en frændsemi við mik.” Eiðr kvað Þórð þess alls makligan. „Hefir Þórðr þau ein víg vegit, er hann átti hendr sínar at verja, utan vígit Orms; ok var þó várkunn á.” Skeggi svaraði: „Þat er líkast, Eiðr! at þú munir verða at ráða; því at eigi man ek berjast við þik.” Eptir þetta ríðr Skeggi á Miklabœ um náttina, ok gengr inn með brugðnu sverði, ok at hvílu Þórhalls, ok bað húsfreyju upp standa, kvað hana helzti¹ lengi hafa sæmt við klækismann þann. Hón görði svá. Hón bað Þórhalli gríða. Hann kvað mannfýlu þá helzt til lengi lifat hafa. Síðan tók hann í hár hánnum ok kippti hánnum fram á stokkinn, ok hjó af hánnum höfuðit, ok mælti: „Miklu er þetta nærr, at slíðra Sköfnung í þínu blóði, en Þórðar; því at at hánnum er mikill skaði, ef hann lètist, en at þèr er engi með öllu, ok launaða ek nú Sköfnungi þat, at hánnum var brugðit.” Skeggi ríðr nú á braut ok heim til Reykja ok unir illa við sína ferð. Þeir Þórðr ok Eiðr komu á Miklabœ í þann tíma, er Skeggi reið í braut. Ólöf sagði þeim víg Þórhalls. Eiðr kvað eigi minna at ván²; miklu var faðir minn reiðari, er vit skildum.” Ólöf bað þá svá lengi sitja þar, sem þeir vildi. Eiðr kvað henni vel fara, ok várú þar viku ok hvíldu hesta sína. Bjuggust þeir þá í braut. Þórðr gekk at Ólöfu ok mælti: „Þess vil ek biðja þik, at þú giptist engum manni innan tveggja vetra, ef þú spyrr mik á lífi; því þú ert sú³ kvenna, at helzt myndi ástir af mèr geta.” Hón svarar svá: „Þessu vil ek heita þèr; því at ek vænti mèr eigi framarr gjaforðs, en þvílíks.” Ríða þeir nú vestr til Miðfjarðar ok heim til

¹) *Saaledes 471 og tre andre Haandskrifter; 139 har heldr, og de Övrige helzt of.*

²) *For minna at ván har 139 mundu at veí og 163b mundu at verr.*

³) *471, 152 og to Papirshaandskrifter hare sva. See Side 16.*

Óss. Eyvindr fór með Þórði, en setti mann fyrir bú sitt; því at hann vildi eigi við¹ Þórð skilja, meðan hann var eigi sáttur um vígaferli sín. Nú líðr af vetrinn, ok er allt kyrrt.

Þat er nú sagt, at skip kom af hafi í Blönduósi; þar var á Ásbjörn stýrimaðr, frændi Skeggja. Skeggi ríðr til skips, ok býðr Áshirni heim með sèr. Fóru þeir til Reykja átján saman. Var Ásbjörn ekki kátr um vetrinn. Þórðr hreða sat heima at Ósi, ok hafði inart röska manna með sèr; var Eiðr þar við tíunda mann. Litla hríð hafði Áshjörn verit á Reykjum, er hann sagði Skeggja, hverja ætlan hann hefði á við Þórð um málaferli; kveðst þungt þykkja, at hafa bótalaust víg Orms, bróður síns, en hafa nógan afla til hefnda. Skeggi kvað vandhæfi á málinu; „því at Eiðr stendr jafnan með Þórði, ok skil ek eigi, hvat drjúgast verðr um skipti vár Óssmanna.“ Hættu þeir nú talinu. Þetta sama sumar kom skip í Hvítá í Borgarfirði. Riðu menn til kaupa norðan ór sveitum, bæði ór Miðfirði ok annarstaðar. Þórðr hreða reið til skips við tólfta mann, ok allir vel vápnaðir. Þar váru bræðr hans háðir, Eyjúlfr ok Steingrímr. Fór þat orð af, at hann ætlaði at ríða upp eptir Borgarfirði at örendum sínum, ok sunnan Arnarvatnsheiði. Þetta frèttir Skeggi, ok býst heiman við hinn átjándan mann á laun, svá Eiðr varð ekki varr við, ok ætlar at sitja fyrir Þórði, er hann ríðr sunnan. Þar var Áshjörn í ferð. Ríða þeir norðr yfir háls í Víðidal, fyrir framan byggð alla, ok svá suðr á heiði, þar sem skiljast götur, ok ofan hallar af í² Víðidal. Sá maðr fór með Skeggja, er Þorbjörn hét ok kallaðr vesalingr. Hann bjó á landi Skeggja, ok hafði gürzt arfsalsmaðr hans. Hann átti auð fjár, ok tímdi hvártki at hafa sjálfr, nè láta aðra hafa, ok því var hann vesalingr kallaðr.

¹) með 139.

²) 139 udelader feilagtigen i.

Der fortælles nu, at et Skib kom over Havet til Blandaos. Dermed var Styrmand Asbjörn, Skjegges Frænde. Skjegge rider til Skibs, og byder Asbjörn hjem med sig. De toge til Reyke atten i Tal. Asbjörn var ikke glad om Vinteren. Thord Hrede sad hjemme paa Os og havde mange raske Mænd hos sig. Eid var der selv tiende. Kort Tid havde Asbjörn været paa Reyke, da han fortalte Skjegge, hvad hans Hensigt var mod Thord i Henseende til deres Mellemværende; han sagde det var tungt, ingen Bod at faae for hans Broder, Orms Drab, medens man dog havde Styrke nok til Hævn. Skjegge sagde, det var en vanskelig Sag, „eftersom Eid altid gjør fælleds Sag med Thord, og indseer jeg ikke, hvad bedst vil føre til Maalet i Henseende til vort Forhold til dem paa Os. De slutte nu Samtalen. Denne samme Sommer kom et Skib til Hvitaa i Borgarfjorden. Man red til Marked fra Nord-Egnene, baade fra Midfjord og andre Steder. Thord Hrede red til Skibs selv tolvte, de vare fortrinligen bevæbnede. I hans Følge vare hans Brødre, Eyolv og Bteingrim. Det Rygte gik, at han havde i Sinde at ride op langs Borgarfjorden i sine Erender, og paa Veien syd fra at tage over Arnarvatnshede. Dette spørger Skjegge og gjør sig færdig til at reise fra sit Hjem, selv attende, hemmeligen, saa at Eid ikke blev det vaer, og har i Sinde at sidde i Baghold for Thord, naar han rider syd fra. Asbjörn var med paa Toget. De ride nord paa over Aasen til Videdalen sønden for Böigden, og derefter syd paa ind paa Heden, der hvor Veiene skilles og det skraaner ned mod Videdalen. Med Skjegge fulgte en Mand, der hed Thorbjörn og blev kaldt den Usle; han boede paa Skjegges Grund og var hans Arvsalgsmand (Fledföring). Han var meget rig, og saa gnieragtig, at han hverken nænnede selv at bruge hvad han eiede, eller at overlade Noget

til andre, og derfor blev han kaldt den Usle; han havde faa Folk hos sig foruden sin Kone. Eid var reden ud paa Midfjordsnæs for at see til en Mands Bo, der hed Thorbjörn, og blev kaldt Stakkel. Han var Thord Hredes Arvsalgsmand, i hvis Følge han havde været. Han ciede alle slags Græsgangs-Kreaturer. Han boede nordlig paa Midfjordsnæsset, hvor hans Kreaturer i Skoven gik paa Græsgang uden nogensinde at behöve Foder. Thord maatte tage saa mange af hans Kreaturer som han vilde. Der opholdt Eid sig nogle Nætter, og red derefter hjem til Os, og erfarer nu hvad der var paa Færde. Han samler nu Folk og rider, selv femtende, syd paa ind paa Heden efter sin Fader.

Nu er der at fortælle, at Thord opholder sig paa Markedet saalænge han behövede. Han rider derefter op ad Borgarfjorden, og derefter nord paa til Heden, lige indtil de see Bagholdet. Thord sagde: „Hvilke Folk kjende I her?“ Eyolv svarede: „Ikke veed jeg det nöie, men meest ligt tykkes mig det Skjegge.“ Thord sagde: „Længe vedblive de Frænder med Baghold for mig. Men, uagtet der er stor Forskjel paa Styrke, saa skulle de dog finde Modstand.“ De rede nu videre hen til dem med dragne Sværd. Skjegge sprang da op, og sagde: „Lader os nu angribe dem, Frænde Asbjörn, og lad dem nu fornemme, at vi have Overmagt, og lader os nu hævne din Broder, Orm.“ „Saa skal det være,“ sagde Asbjörn. Thord svarer: Ikke er endnu Kaalen söbet, skjönt den er kommen i Ösen. De angribe nu Thord og hans Folk. Thord kastede et Spyd imod Skjegge og sigtede paa hans Midte. Den Mand löb da frem foran Skjegge, som hed Halldor, en nær Frænde til Skjegge. Spydet traf hans Midte og gik igjennem ham, og derefter i den Mands Bryst, der stod bag ved ham, og faldt de begge döde til Jorden. Den tredje huggede han med Sværdet paa Halsen, saa at Hovedet fög af. Angrebet bliver nu paa

Fátt hafði hann manna hjá sér utan konu sína. Eiðr var riðinn út á Miðfjarðarnes, at annast um bú þess manns, er Þorbjörn hét ok kallaðr auningi. Hann var arfsalsmaðr Þórðar hreðu, ok hafði hann farit ¹ með Þórði. Hann átti allra handa ganganda fè²; bjó hann á utanverðu Miðfjarðarnesi; gekk sjálfala fè hans þar í skógunum. Hafði Þórðr þat af hans penningum, sem hann vildi. Eiðr var þar nökkurar nætur, ok reið síðan heim til Óss, ok frèttir nú, hvat um var at vera. Safnar hann nú at sér mönnum, ok ríðr við fimmtánda mann suðr á heiði eptir föður sínum. Nú er þar til at taka, at Þórðr hreða er í kaupstefnu þvílíka stund, sem hann þurfti, ok ríðr hann síðan upp eptir Borgarfirði, ok svá norðr á heiði allt þar til, er þeir sjá fyrirsátina ³. Þórðr mælti: „Hverja menn kenni þær hér?“ Eyjúlfr segir: „Eigi veit ek þat görla; en Skeggja þætti mér líkast.“ Þórðr mælti: „Lengi halda þeir frændr á fyrirsátunum við mik; en þó liðsmunr sè mikill, þá skulu þeir þó fá viðnám.“ Ríða þeir nú fram at þeim með brugðnum sverðum. Skeggi stökkur þá upp ok mælti: „Sækjum nú at þeim, Ásbjörn frændi! ok látum þá nú kenna liðsmunar, ok hefn nú Orms, bróður þíns.“ „Svá skal vera,“ segir Ásbjörn. Þórðr svarar: „Eigi er enn sopit kálit, þó í ausuna sè komit.“ Sækja þeir nú at Þórði ok hans mönnum. Þórðr skaut spjóti til Skeggja, ok stefndi á hann miðjan. Sá maðr hljóp fyrir Skeggja, er Halldórrr hét, náfrændi Skeggja; kom spjótið á hann miðjan ok í gegnum hann, ok svá í brjóst á þeim manni. er stóð á baki hánum, ok fèllu þeir báðir dauðir. Hinn þriðja hljó hann með sverðinu á hálsinn, svá af fauk höfuðit.

1) veritð i 139 og 163 b er formodentlig opstaaet ved feil Læsning.

2) Hjar 139, 554 h β og 163 g.

3) fyrirsetuna 139 og 163 b.

Verðr nú sókn hin harðasta. Berjast þeir, Þórðr ok Skeggi, lengi dags, svá engi skakkar með þeim. Þeir, Eyjúlfr ok Ásbjörn, sóttust í ákafa; mátti þar eigi fyrir¹ sjá, hvárr drjúgari myndi verða; veitti hvárr öðrum stór sár. Steingrímur barðist alldjarfliga, ok varð fjögurra manna bani. Skiptist nú svá til, at Steingrímur er í móti Skeggja, en Þórðr berst við menn þeirra með sínum mönnum; drap hann nú enn fimm menn. Þeir nafnar sóttust í ákafa, Þorbjörn aumingi ok Þorbjörn vesalingr, ok lauk svá, at² þeir fëllu báðir dauðir. Í þessu hleypti Eiðr þar at þeim, ok þeir fimmtán saman. Eiðr hljóp þegar af baki, ok gekk í milli, ok skildi þá. Skeggi var hinn reiðasti, ok reið heim til Reykja, ok þeir Ásbjörn, ok undu illa við sína ferð. Ásbjörn lá lengi í sárum, ok varð þó heill. Þórðr ok Eiðr riðu heim til Óss af fundinum. Prettán menn fëllu af Skeggja á fundinum, en sjau af Þórði; sitja nú hvárrtveggja um kyrrt. Líðr nú á vetrinn. Þat var einn dag, at Eiðr reið til Reykja við hinn tíunda mann. Faðir hans tók vel við hánum. Eiðr kvaðst vilja leita um sættir. Skeggi kvað langt tóm at því; „ok vert hær í vetr.“ Eiðr kvað svá vera skyldu. Fátt var með þeim, Eiði ok Ásbirni, um vetrinn. Jafnan hafði Eiðr grun á um tal þeirra, Skeggja ok Ásbjarnar, at þeir sæti um líf Þórðar, fóstura síns. Hann sendi Þórði orð, at hann væri varr um sik.

Þat var einn tíma um vetrinn, at Eiðr varð varr við, at faðir hans reið heiman á laun ok upp í hærð; þóttist hann vita, at hann ætlaði til stórræða nökkurra; því reið hann eptir hánum við hinn tíunda mann. Fundust þeir uppi við Króksmela. Skeggi spurði Eið, hvert hann ætlaði. Eiðr segir: „Ek vilda fylla flokk þinn, faðir minn!“ „Vel man

1) fyrir udelader 139 og flere Haandskrifter.

2) at er udeladt i 139, men det er tilføjet som nødvendigt Tillæg.

det haardeste. Thord og Skjegge slaaes en lang Tid af Dagen, saa at Fordelen er paa ingen af Siderne. Eyolv og Asbjörn angrebe hinanden med Ivrighed; man kunde ikke sec, hvem af dem vilde overvinde den anden; de tilföiede hinanden store Saar. Steingrim sloges med megen Djærvhed, og blev Banemand til fire Mænd. Kampen vexlede nu saaledes, at Steingrim staaer imod Skjegge, men Thord slaaes med Skjegges Folk med sine Mænd; han dræbte nu endnu fem Mænd; Navnebrödrene Thorbjörn den Usle og Thorbjörn Stakkel kæmpede meget hæftigt mod hinanden, og deres Kamp endte saaledes, at de faldt begge döde til Jorden. I dette Öieblik sprængte Eid hen til dem, med sine fjorten Mænd. Eid sprang strax af Hesten, og gik imellem dem og skilte dem fra hinanden. Skjegge var yderligt vred: han og Asbjörn med Fæller red hjem til Reyke og vare lidet tilfredse med deres Foretagende. Asbjörn laac længe til Sengs formedelst sine Saar, men blev dog helbredet. Thord og Eid red hjem til Os efter Kampmödet. Tretten Mand faldt i Kampen paa Skjegges Side, men syv paa Thords Side. Begge Partier forholdt dem nu roligt. Det lakker nu ad Vinterens Ende. Det var en Dag, at Eid rider til Reyke, selv tiende. Hans Fader modtog ham vel. Eid sagde han vilde söge at mægle Forlig. Skjegge sagde, dertil var der Tid nok, „og bliv nu her i Vinter.“ Eid sagde, det skulde saa være. Imellem Eid og Asbjörn var Forholdet koldt om Vinteren. Altid havde Eid Mistanke om Skjegges og Asbjörns Samtaler, at de sad hans Fosterfader Thord efter Livet. Han sendte Thord Bud, at han skulde tage sig vare.

Det var en Gang om Vinteren, at Eid blev vaer, at hans Fader red hemmeligen hjemme fra op i Herredet. Han troede at vide, at Reisen gjaldt et stort Foretagende; thi red han efter ham, selv tiende. De traf hin-

anden oppe ved Kroksmele. Skjegge spurgte Eid, hvorhen han agtede. Eid svarede: „Jeg vilde foröge Tallet af dine Ledsagere, min Fader.“ „Smukt er det for dig, Frænde. Men jeg vil ride hjem igjen, thi jeg er syg.“ „Det maa saa være,“ sagde Eid, „men jeg vil ride til Torfustad, thi jeg har Erinde did.“ Derpaa skilles de. Denne samme Dag havde Asbjörn begivet sig til den varme Kilde, og sex Mænd med ham. Nu er der at fortælle om Thord Hrede. Han vaagner denne samme Morgen og sagde til sine Brödre: „Saaledes have mine Drömme gaaet, som monne Midfjords-Skjegge og Asbjörn sidde mig efter Livet. Nu monne jeg fare hjemmefra i Dag, og berede en eller anden Snare, dersom Leilighed gives dertil, thi jeg vil ikke længer have dem begge, Asbjörn og Skjegge, over mit Hovede. Vi skulle nu fare syv tilsammen, mine Brödre, Eyvind og tre andre Mænd.“ Siden tage de deres Vaaben og ride til Reyke. Paa denne Tid gik Asbjörn fra Kilden og saae de ridende Mænd. Asbjörn sagde til sine Mænd: „Der farer Thord Hrede, og deres Færd tyder paa Ufred, og monne han ville söge mig. Vi skulle begive os op paa Höien og vente der.“ De gjöre nu saa. Thord kommer nu til, og Kampen begynder strax; der var den störste Hidsighed paa begge Sider, thi der var ingen Forskjel paa Styrke. Thord blev hurtig Banemand til en Mand. Der faldt tre Mand paa Asbjörns Side, men en paa Thords Side. Da angreb Thord Asbjörn, og tilföiede ham mange Saar, saa at han næsten var ukampdygtig. I dette Öieblik kom Skjegge til med Sköfnung draget; han sagde til Asbjörn: „Hvi flyer du ei, du arme?“ han svarede med at kvæde en Vise:

I Tankerne den skjönne
Guldets Eeg jeg fremkalder,
din Hjelp i haarde Vaabenkamp
Frænde Skjegge, jeg derfor behöver;

þær þat fara, frændi! en ek man ríða heim aptr; því at mèn er krankt.” „Svá má vera at sè,” sagði Eiðr; en ek man ríða til Torfustaða; því at ek á þangat örendi.” Síðan skilja þeir. Penna sama dag hafði Ásbjörn gengit til laugar, ok sex menn með hánum. Nú er at segja frá Þórði hreðu. Hann vaknar þann sama morgin, ok mælti við bræðr sína: „Svá hafa mèn draumar gengit, sem þeir, Miðfjarðar-Skeggi ok Ásbjörn, muni sitja um líf mitt; man ek nú fara frá húsi í dag ok gildra til veiða nökkurra, ef færi gefst á; því at ek vil eigi lengr eiga þá báða yfir höfði mèn, Ásbjörni ok Skeggja. Skulu vèr fara sjau saman, bræðr mínir ok Eyvindr ok þrír menn aðrir.” Síðan taka þeir vápn sín, ok ríða til Reykja. Í þann tíma gekk Ásbjörn frá laugu, ok sá mannareiðina. Ásbjörn mælti við sína menn: „Þar ferr Þórðr hreða, ok láta úfriðliga, ok man hann vilja hafa minn fund; skulu vèr snúa upp á hólinn ok bíða þar.” Þeir göra nú svá. Kemr Þórðr nú at, ok slær þegar í bardaga; váru hváirtveggja hinir áköfustu; því at engi var liðsmunr. Þórðr varð skjótt mannsbani. Þar fèllu þrír menn af Ásbirni, en einn af Þórði. Þá sótti Þórðr at Ásbirni, ok veitti hánum mörg sár, svá hann var nær úvígr. Í því kom Skeggi at með brugðnum Sköfnungi. Hann mælti til Ásbjarnar: „Því rennr þú eigi, hinn armi!” Hann svaraði, ok kvað vísu:

Læt¹ ek í hug mèn hvíta,
— hart mót er nú spjóta —
lind², þarf ek liðs þíns, frændi!
leggfarms koma³, Skeggi;

¹) *Sualedes* 471. 139, 163 b og flere Haandskrifter have leit.

²) *Retteise* for liltz i 139, liltz i 163 b og linnz efter linds i 471 og de örrige.

³) *Sualedes* kan læses i 139 og 471; andre have leggfarns koma, leggfarns koma, loksins koma, leggfara mèn.

eigi renn ek, því at innan¹
 ek minnumst gnár tvinna;
 hörð man² vörn, sú er vörðum³
 vit frændr⁴ saman, litin⁵.

Settist Ásbjörn nú niðr; því at hann mæddi blóðrás, svá hann var yfirkominn. Skeggi hjó til Þórðar, ok kom þat á öxlina; var þat svöðusár⁶. Ok í því kom Eiðr at með tíunda mann, ok hljóp þegar á millum, ok kvað þá eigi lengr berjast skulu. Hann kveðst ok skyldu drepa Ásbjörn, nema hann görði einn um. Ásbjörn segir: „Þat var mitt örendi út hingat, at sækja festarmey mína; en er ek frétta víg bróður míns, þá var víst með mēr at hefna hans; en nú er svá orðinn fundr várr, at ek kýs heldr frið við Þórð.“ Þórðr svaraði: „Fóstra mínum vil ek unna virðingar af málum þessum; en ekki hirta ek ella um sættir; færi þá enn leikar, sem verða mætti.“ Svá lýkr, at þeir sættast, ok skal Eiðr göra um öll mál þeirra ok vígaferli. Gengu þeir til handsala, Þórðr ok Ásbjörn ok Skeggi. Hönd Þórðar þrútnaði ok blès upp. Eiðr skar ór eggfarveginn ór sárinu; tók þa ór verkinn allan. Eiðr stefnir nú héraðsfund. Komu þeir þar allir, Skeggi ok Ásbjörn ok Þórðr. Lauk Eiðr þá upp sættargörð með þeim. „Þat er görd mín,“ segir Eiðr, „at fyrir víg Össurar göri ek tvau hundruð silfrs, en hit þriðja skal falla niðr fyrir fjörráð við Þórð ok allan fjandskap; en menn Össurar allir úhelgir fyrir tilför við Þórð; en fyrir víg Orms göri ek tvau hundruð silfrs; en

1) *Saaledes de bedste Haandskrifter.*

2) *Saaledes ifølge 471, 163g og 554; andre have hraud mun, hraudin mun, hraudinn er.*

3) *Saaledes ifølge 139, 471, 152 og fire andre Haandskrifter; nogle have vordust.*

4) *Saaledes de bedste Haandskrifter; víðfreyr har 128, og 165 víðfreyjar.*

5) *Gísning; de bedste Haandskrifter have litnir, de andre litnar, litld og lindir.*

6) *sauða sar 139.*

men ikke jeg flygter, thi i min Sjæl
Traadens Gudindes Minde staaer;
den Dyst med os Frænder begge
for Fjenden haard vil blive.

Asbjörn satte sig nu ned, thi Blodtabet gjorde ham mat, saa at han var kommet til det Yderste. Skjegge huggede til Thord og traf ham i Skulderen, det var et Saar langs Overfladen. Og i dette Öieblik kom Eid til, selv tiende, og löb strax imellem dem, og sagde, de skulde ei længere slaacs. Han sagde ogsaa, at han skulde dræbe Asbjörn, med mindre han fik Lov til alene at bestemme Forligsvilkaarene. Asbjörn svarede: „Det var mit Erinde hid ud til Landet at hente min Fæstemö. Men da jeg spurgte min Broders Drab, da blev det min faste Beslutning at hevne ham. Men nu er vor Kamp falden saaledes ud, at jeg vælger helst Fred med Thord.“ Thord svarede: Min Fostersön vil jeg unde Anseelse af disse Sager, men ikke skjöttede jeg ellers om Forlig. Legen maatte da gaae endnu ligesom för, som den kunde gaae.“ Det ender saaledes, at de forliges, og skal Eid afsige Voldgiftskjendelse om alle deres Sager, og udövede Drab. De gik da og sluttede med Haandtag Forlig, Thord, Asbjörn og Skjegge. I Thords Arm kom der Hævelse og den svulmede op. Eid skar da bort af Saaret Kjödets der var blevet berört af Sværdseggen. Da forsvandt al Smerte. Eid stevner nu Folk til Herredsmöde; der kom de alle, Skjegge, Asbjörn og Thord. Eid afsagde da Voldgiftskjendelse i deres Sager. „Det er min Kjendelse,“ sagde Eid, „at for Össür bestemmer jeg to Hundreder i Sölv, men det tredje Hundrede skal bortfalde formedelst Drabsplan mod Thord og al Ufred mod ham, men alle Össurs Mænd skulde være bodlöse formedelst deres Angreb mod Thord; men for Orms Drab bestemmer jeg to Hundreder i Sölv; men for det Saar min Fader tilföiede Thord

bestemmer jeg et Hundrede i Sölv. Derefter skal Asbjörn faae Sigrid til Ægte, som det var fra först af bestemt. Thord skal hos sig holde Brylluppet. Her er ogsaa et Hundrede i Sölv, Ashjörn, som jeg og min Fosterfader ville give dig i Frændeböder." Alle takkede ham derfor. Skjegge var kun lidet tilfreds, men sagde, at han vilde holde Forliget og Freden. Thord takkede sin Fostersön for Kjendelsen, „men ikke vil jeg have det Hundrede, som du tilkjendte mig. Den Bod skal Skjegge ikke udrede, thi ikke vilde min Fader Thord, eller Harde-Kare have taget Pengebod for deres Krop og ikke skal jeg tage." Dette vandt meget Bifald; Thord havde megen Ære af disse Sager. Nu bereder Thord sig til Bryllup og indbyder dertil mange Folk. Og om Aftenen anviser Eid Gjesterne deres Sæder. Skjegge sad paa det överste Sæde paa den höiere Bænk og Thord næst ham. Ligeover for Skjegge paa det andet fornemste Sæde sad Brudgommen Asbjörn og Eid nærmest ham. Brudekvinderne sad paa Tversbænken. Der blev be-
værtet vel om Aftenen. Alle Mænd vare der muntrø, undtagen Skjegge, han var noget bister af Udseende. Man gik til Sövn om Aftenen og om Morgenen gik man til Drikkebordet efter Sædvane. Skjegge var ilde til Sinds, og faldt i Sövn ved Bordet. Han havde lagt Sköfnung bag ved sig. Thord var det ubehageligt, at Skjegge ikke var munter under Gjæstebudet; han tog Sværdet Sköfnung og drog det af Skeden. Eid sagde: „Dette var en unödig Gjerning, min Fosterfader." Thord svarer: „Hvad mon det gjør til Sagen?" Eid svarede: „Det er Sværdets Natur, at noget maa man hugge med det, hvergang det drages af Skeden. Thord sagde: „Det skal forsöges," og löb ud, og sagde, den skulde gnave Hestebeen og hugger en Hoppe, som stod paa Hjemmemarken. Eid sagde, det var ilde, det var skeet. Nu vaagner Skjegge og savner baade Sværdet og

fyrir áverka þann, er faðir minn veitti Þórði, göri ek hundrað silfrs; síðan skal Ásbjörn fá Sigríðar, sem ætlað var í fyrstu; skal Þórðr hafa inni brúðhlaupit. Hér er ok hundrað silfrs, Ásbjörn! er vit fóstri minn viljum gefa þér í frændbætr.” Allir þökkudu hánum fyrir. Skeggja fannst fátt um, en kvaðst mundu halda sættir ok grið. Þórðr þakkaði fóstura sínum sættargörð; „en ekki vil ek hafa þat hundrað, er þú görðir mér til handa; skal Skeggi þetta fê ekki út greiða; því at ekki myndi Þórðr, faðir minn, eða Hörða-Kári taka fêmutu á sêr, ok eigi skal ek taka.” Þetta mæltist vel fyrir; hafði Þórðr virðing af málum þessum. Nú býst Þórðr við brúðhlaupi, ok býðr til mörgunu mönnum. Ok um kveldit skipar Eiðr mönnum í sæti. Skeggi sat í öndvegi á hinn æðra bekk, ok Þórðr næst hánum. Gegnt Skeggja í öðru öndvegi sat Ásbjörn brúðgumi, ok Eiðr hit næsta hánum. Brúðkonur sátu á þverpallinn. Var þar veitt vel um kveldit. Allir menn váru þar kátir, nema Skeggi; hann var heldr úfrýnn. Gengu menn til svefns um kveldit. Um morgininn gengu menn til drykkju eptir vanda. Þunglíft var Skeggja, ok sofnaði hann undir borðinu. Hann hafði lagt Sköfnung at baki sêr. Illa líkaði Þórði, er Skeggi var úkátr um veizluna, ok tók hann sverðit Sköfnung ok brá. Eiðr mælti: „Þetta er þarfleysa, fóstri minn!” Þórðr svarar: „Hvat man saka?” Eiðr segir: „Þat er náttúra sverðsins, at nökkut verðr at höggva með því, hvern tíma er brugðit er.” Þórðr segir: „Þat skal prófa,” ok hljóp út, ok kvað hann skyldu görtra við¹ merarheinin, ok höggv hross eitt, er stóð í túninu. Eiðr kvað þetta illa orðit. Nú vaknar Skeggi, ok saknar bæði sverðsins ok Þórðar. Hann varð reiðr ok hljóp út, ok spurði, hvárt Þórðr hefði tekit sverðit. Eiðr segir: „Ek veld því, faðir minn! er Þórðr hjó hrossit; því at ek sagða

¹⁾ Saaledes 139 og 471; største Delen af de øvrige Haandskrifter hár gartá um.

náttúru sverðsins.” Þórðr kvaðst sjálfir valda. Þá mælti Skeggi reiðr mjök: „Ek vil nú, at vit reynim með okkr.” Þórðr kvaðst þess albúinn. Þeir, Eiðr ok Ásbjörn, gengu á milli, svá þeir náðu eigi at berjast. Þá mælti Þórðr: „Með því at þeir vilja eigi, at vit reynim með okkr, þá ætla ek vel fallit, at Skeggi göri einn um, ef hán um þykkir sèr nokkur svívirðing görd hafa verit.” Eiðr mælti: „Þetta er vel boðit, faðir! at taka sjálfðæmi af slíkum manni, sem Þórðr er.” Þetta þiggr Skeggi, ok gördi tíu kýr til handa sèr. Þórðr svaraði: „Þetta skal vel greiða.” Líkaði nú hvarumtveggja allvel, ok skildu með vináttu.

Skjótt eptir brúðhlaupit kom Þórðr at máli við Eið, ok mælti: „Þat vilda ek, fóstri minn! at þú ríðir með mèr norðr á Miklabœ, at biðja Ólafar Hrolleifsdóttur til handa mèr.” Eiðr segir: „Skylt er þat, fóstri minn! at ek ríða, hvert er þú vilt.” Síðan ríða þeir heiman, Þórðr ok Eiðr, Ásbjörn, Eyjúlfr ok Steingrímr. Þeir ríða þar til, er þeir koma á Miklabœ. Var þeim þar vel fagnat. Um morgininn bar Þórðr upp örendi sín, ok hóf bónorðit við Ólöfu. Hún tók því vel, ok gekk kaupit skjótt fram; váru váttar at heitorði, ok ríða þeir heim. Ólöf húsfreyja hafði brúðhlaup inni. Þórðr bauð Eiði til veizlunnar ok Ásbirni, mági sínum, ok leysti þá út með virðuligum gjöfum. Um vart setti Þórðr bú á Miklabœ; en þeir bræðr hans, Eyjúlfr ok Steingrímr, bjuggu á Ósi í Miðfirði. Þórðr varð skjótt auðigr maðr af smíðum sínum.

Maðr er nefndr Þorgils, góðr bóndi. Hann bjó at Hrafngili í Eyjafirði. Hann gördi Þórði breðu orð, at hann skyldi koma norðr til hans, ok smíða skála hans. Þórðr hèt ferðinni, ok reið heiman, þá er¹ hann var búinn, við annan mann, upp eptir Skagafirði ok norðr Öxnadalshéiði.

¹ er udelader 139, men det er tilføjet som nødvendigt Tillæg.

Thord. Han blev vred og løb ud, og spurgte om Thord havde taget Sværdet. Eid sagde: „Min Skyld er det, min Fader, at Thord huggede Hoppen, thi jeg fortalte ham Sværdets Natur.” Thord sagde, han var selv Skyld deri. Da sagde Skjegge, meget vred: „Jeg vil nu, at vi prøve Kamp med hinanden.” Thord sagde, han var dertil fuldkommen beredt. Eid og Asbjörn gaac da imellem dem, saa at de ikke kunde naae at slaaes. Da sagde Thord: „Eftersom de ikke ville at vi prøve Styrke med hinanden, saa anseer jeg det passende, at Skjegge endnu bestemmer Forligsvilkaarene, om ham tykkes, at ham er bleven gjort nogen Vanære.” Eid sagde: „Dette er vel tilbuds, Fader, at tage mod Voldgift i sin egen Sag af en saadan Mand Thord som er.” Dette Tilbud modtager Skjegge, og tilkjendte sig ti Køer. Thord svarede: „Dette skal blive vel udredet.” Nu var man paa begge Sider særdeles vel tilfreds, og skiltes de med Venskab.

Snart efter Brylluppet talte Thord til Eid og sagde: „Jeg vilde, min Fostersøn, at du skulde ride med mig nord paa til Miklebæ, for at beile til Olöv Hrolleifsdatter for mig.” Eid sagde: „Du fortjener af mig, min Fosterfader, at jeg rider hvorhen som du vil.” Siden ride de hjemmefra, Thord og Eid, Asbjörn, Eyulv og Steingrim. De ride indtil de ankom til Miklebæ. Der bleve de vel modtagne. Om Morgen fremførte Thord sit Ærende og friede til Olöv. Hun gik villig ind derpaa, og Kjøbet blev snart sluttet; der vare Vidner til Fæstemaalet, og derefter ride de hjem. Husfruen Olöv holdt Brylluppet hos sig. Thord bød Eid til Brylluppet og sin Svoger Asbjörn, og gav dem ved Afskeden hæderlige Gaver. Om Foraaret satte Thord Bo paa Miklebæ; men hans Brødre Eyolv og Steingrim boede paa Os i Midfjorden. Thord blev snart en rig Mand ved sine Haandværksarbeider.

En Mand hed Thorgils, en god Bonde; han boede paa

Ravnegil i Öfjorden. Han sendte Thord Hrede Bud, at han skulde komme nord paa til ham for at opføre en Beboelsesbygning for ham. Thord lovede at komme, og red hjemmefra, da han var reisefærdig, med een Ledsager, op ad Skagefjorden og nord paa ad Öxnedalshede. Paa den Tid kom et Skib over Havet til Base i Öfjorden. Paa det Skib var en Mand der hed Sörle, og han blev kaldt Sörle bin Stærke. Han var overordentlig stærk og kampdygtigere end nogen. Han besad Danneelse, og enhver fandt Behag i ham. Han var en Farbroder til Orm, som Thord Hrede dræbte, og til Asbjörn. Sörle anskaffer sig Heste, og har i Sinde at ride vester paa til Midfjorden til sine Frænder. Spurgt havde han sin Frænde Orms Drab. Han red fra Skibet, selv attende, op ad Öxnedalen, og derefter frem op paa Heden til Lurkesteen. Denne samme Dag red Thord Hrede over Heden, lige til han kom nord paa til Bakkerne ovenfor Lurkesteen. Han saae da atten Mænd ride sig imøde, og kan ei tænke sig hvem det var, og stiger af Hesten. Disse Mænd kom snart til. Thord hilser disse Mænd, og spørger deres Anfører om hans Navn. Han sagde, han hed Sörle. „Kaldes du Sörle bin stærke,” sagde Thord. „Kalde maa du mig, hvad som du vil,” svarede Sörle; „men hvem er du?” „Jeg hedder Thord,” sagde han. „Er du Thord Hrede, som dræbte min Frænde Orm?” „Den er Manden, bin samme,” sagde Thord; „og nu kan du hevne ham, om du vil; men ikke bar jeg nu beredt mig paa at træffe sammen med dig, thi jeg vidste ei, at du var kommen til Landet; men hørt har jeg dig omtale, og Bod har jeg givet for Drabet af din Broder.” „Intet har du bödet til mig,” sagde Sörle; „og skal jeg ikke misbruge den Magt, jeg har over dig. Alle mine Mænd skulle sidde hos, men vi to skulle slaaes alene, saa at, om jeg end falder for dig, saa forbyder jeg enhver at gjøre dig noget Meen.” Siden gaae de imod hinanden, og kæmpe

Í þann tíma kom skip af hafi at Gásu í Eyjafirði. Þar var á sá maðr, er Sörli hét ok kallaðr Sörli hinn sterki. Hann var allra manna sterkastr, ok vígr hverjum manni betr. Hann var vel at sèr; hverjum manni líkaði vel við hann. Hann var föðurbróðir Orms, er Þórðr hreða drap, ok Ásbjarnar. Sörli fær sèr hesta, ok ætlar at ríða vestr til Miðfjarðar, til frænda sinna. Frètt hafði hann víg Orms, bróður¹ síns. Hann reið frá skipi við átjanda mann, upp eptir Öxnadal, ok svá fram á heiði til Lurkasteins. Þenna sama dag reið Þórðr hreða yfir heiðina, allt þar til er hann² kom norðr á hólana fyrir ofan Lurkastein. Hann sá þá, hvar átján menn ríða í mót hánu, ok þykkist eigi vita, hverir væri ok stígr af baki. Þessa menn berr brátt at Þórðr heilsar mönnum þessum, ok spyr foringja þeirra at nafni. Hann kvaðst Sörli heita. „Ertu kallaðr Sörli hinn sterki?“ segir Þórðr. „Kalla máttu mik þat, sem þú vilt,“ segir Sörli; „eða hverr ertu?“ „Ek heiti Þórðr,“ segir hann. „Ertu Þórðr hreða, er drepit hefir Orm, frænda minn?“ „Sá er maðrinn hinn sami,“ segir Þórðr, „ok máttu nú hefna hans, ef þú vilt; en ekki hefi ek nú búizt við þínum fundi; því at ek víska eigi, at þú vart út kominn; en heyrt hefi ek þín getið, ok bætt hefi ek víg bróður³ þíns.“ „Engu hefir þú mèr bætt,“ segir Sörli, „ok skal ek ekki níðast á þèr. Allir mínir menn skulu sitja hjá, en vit skulum berjast tveir einir; svá þó at ek falla fyrir þèr, þá banna ek hverjum manni at göra þèr mein nökkurt.“ Síðan ganga þeir saman, ok berjast alldjarfliga. Fann Þórðr þat brátt, at Sörli var afbragðsmaðr sakir vápnfimi, ok eigi þóttist hann hraustara

1) *Saaledes Haandskrifterne.*

2) *139 udelader Ordet hann, men det er tilføjet som nödrendigt Tillæg.*

3) *Saaledes Haandskrifterne.*

mann fyrr hafa fundit. Veitti hvárr öðrum stór sár ok mörg; en svá lauk, at Sörli fell dauðr til jarðar; enda var Þórðr svá yfirkominn, at hann komst eigi sjálfr á bak, utan förunautr hans styddi hann, ok þurfti þó alls við, ok riðu ofan í Öxnadal til þess bæjar, er Þverá hèt. Þar bjó bóndi sá, er Einarr hèt. Hann tók vel við Þórði; lá hann þar lengi í sárum, ok varð heill. Sörli var heygðr þar í hólnum, sem fundrinn var, ok þótti at hán um hinn mesti skaði. Menn hans riðu vestr í Miðfjörð, til Reykja, ok sögðu Ásbirni ok Skeggja víg Sörla, frænda þeirra. Þótti þeim þat mikít at frétta, en þótti þó várkunn á við Þórð, at hann verði hendr sínar.

Nú er þar til at taka, at Þórði batnar sára sinna, ok riðr þaðan inn til Hrafnagils, ok smíðaði þar skála um sumarit, þann sem enn stendr í dag. Hann hefir ok gört skálann út í Höfða í Höfðahverfi. Eptir þat reið Þórðr vestr í sveitir ok sættist á víg Sörla við Ásbjörn mág sinn ok Skeggja; reið síðan norðr til Miklabæjar til bús síns. Ásbjörn keypti Bakkaland í Miðfirði ok bjó þar þrjá vetr. Hann var uppvöðslumaður¹ í skapi, svá hann mátti eigi vera hær með frændum sínum; því seldi hann landit, ok fór utan, ok staðfestist í Noregi ok jók þar ætt sína. Góðar váru samfarir þeirra Sigríðar, ok þótti hún hinn mesti kvennskörungur, sem kyn hennar var til. Eiðr var löngum í kaupferðum, ok var á hendi tignum mönnum, ok jafnan mikils virðr. En er hán um leiddist þat, settist hann í búnað. Hinn efra hlut æfi Skeggja, fór hann suðr í Ás, í Borgarfjörð, til Eiðs, sonar síns, ok andaðist þar; var hann heygðr fyrir norðan garð. Má þar sjá bein hans í náttmálavörðunni. Eiðr bjó í Ási til elli. Jafnan fundust þeir fóstrar, Eiðr

¹) *Rettelse for oppvødslumaðr i 139; 471 og 152 hare ofvøldismaðr og de ørrige Haandskrifter ofvøldismaðr.*

meget djærveligen. Thord fandt snarligen, at Sörle var en Mand af overordentlig Vaabendygtighed, og ikke tyktes ham, at han nogensinde havde fundet nogen tappre Mand. De tilföiede hinanden store Saar og mange. Men saaledes endte det, at Sörle faldt död til Jorden. Og var Thord ogsaa saa overvældet, at han kunde ikke komme selv paa Hesten, uden ved at hans Ledsager stöttede ham, og dog kun med Nöd og neppe, og rede de nu ned i Öxnedalen til en Gaard, som hed Theraa. Der boede en Bonde, som hed Einar. Han modtog Thord vel. Han laae der længe formedelst sine Saar og blev helbredet. Sörle blev höiet der paa Bakken, hvor Sammentræffet fandt Sted, og ansaaes hans Död for den störste Skade. Hans Mænd rede vester paa til Midfjorden til Reyke, og fortalte Asbjörn og Skjegge deres Frænde Sörles Drab. Dem tyktes det var store Tidender, men fandt dog, at Thord var at undskylde for at han havde værget sit Liv.

Nu er der at fortælle, at Thord bliver helbredet for sine Saar, og rider derfra ind til Ravnegil og opförte der Beboelsesbygningen om Sommeren, den som endnu staaer der i Dag. Han har og bygget Beboelsesbygningen ude paa Höfde i Höfdahverf. Efter dette red Thord til Vestherrederne, og forligtes for Sörles Drab med sin Svoger Asbjörn og med Skjegge. Derefter red han nord paa til Miklebæ til sit Bo. Asbjörn kjøbte Bakkaland i Midfjorden og boede der tre Vintre. Han var en Mand af voldsomt Sind, saa at han ikke kunde være sammen med sine Frænder her. Han solgte da Jorden, og reiste til Udlandet, og satte sig ned i Norge, og formerede der sit Æt. Godt var hans og Sigrids ægteskabelige Forhold, og ansaaes hun for en Kvinde af kraftig Karakteer, som hendes Æt var til. Eid var længe paa Handelsreiser, og opholdt sig hos fornemme Personer, og blev altid meget hædret. Men da han blev kjed deraf,

satte han Bo. Den sidste Deel af sit Liv tilbragte Skjegge syd paa paa As i Borgarfjorden hos sin Sön Eid, til hvem han begav sig, og der döde han. Der blev opkastet en Höi over ham norden for Gjerdet; man kan der see hans Been i Nattmalavarden. Eid boede paa As til sin Alderdom. Jævnlig traf Eid og Thord hinanden og gave hinanden Gaver. Deres Venskab hörte ikke op, medens de levede. Ikke kom Thord til Norge, siden han forlod det, thi han blev gjort landflygtig og hans Brödre formedelst Drabet af Kong Sigurd Sleve Eirikssön. En stor Æt er kommen fra Thord Hrede, og mange fornemme Mænd baade i Norge og Island. Det er en Folkemening, at de Ord have havt Kraft, som Thord sagde, at altid vilde der i Midfjorden blive nogle Hreder (Uvorne). Der har altid været større Tilböielighed til Stridigheder end i andre Herreder. Thord Hrede döde af Sot. Mere have vi ikke hört med Sandhed fortælle om ham. Og ender her Fortællingen om Thord Hrede.

Tillæg.

... sin. For det andet, at jeg vilde undgaae Fjendtligheder med Skeggi formedelst din Skyld, min Fostersön! For det tredie, fordi jeg seer, at Skeggi baade har mange Mænd og er mægtig i Herredet. For det fjerde, hvilket gjør Udslaget, at jeg ikke kan stole paa de Mænd i Midfjorden, som lade som de ere mine Venner; og jeg seer, at naar du er borte, vil jeg ikke kunne holde mig, dersom det kommer til aabenbare Fjendtligheder imellem mig og din Fader; og det forekommer mig ikke usandsynligt formedelst begge vores Karakter; jeg har ogsaa for en Deel erfaret

ok Þórðr, ok gáfust gjöfum; skildi aldri þeirra vináttu, meðan þeir lifðu. Ekki kom Þórðr til Noregs síðan hann fór þaðan; því at hann var útlægr görr, ok bræðr hans, fyrir aftöku Sigurðar konungs slefu Eiríkssonar. Mikil ætt er komin frá Þórði hreðu, ok margir göfgir menn, bæði í Noregi ok á Íslandi. Þat er mál manna, at þat hafi orðit at áhrínsorðum, er Þórðr mælti, at jafnan myndi vera nökkurar hreður í Miðfirði; hefir þar jafnan verit deilugjarnara, en í öðrum hërudum. Þórðr hreða varð sótt dauðr. Höfum vër ekki fleira heyrt með sannleik af hánum sagt. Ok lýkr hër nú sögu Þórðar hreðu.

Tillæg.

...ga sínum. Þat annat, at ek vilda firrast vandræði við Skeggja sakir þín, fóstri minn! Hitt hit þriðja¹, at ek sè, at Skeggi er bæði mannmargr ok þingríkr. Þat hit fjórða, er fyrir bítr, at ek má eigi mönnum þeim trúa, er í Miðfirði vinir mínir lást; ok sè ek, at mër dugir þat eigi, ef þú ert í brautu, ef nökkut skerst í með okkr föður þínum; en mër þykkir þat eigi úlíkligt sakir beggja okkar skapsmuna; hefi ek ok nökkut reynt útrúleika þeirra við mik, sem er Börkr hinn gamli á Barkarstöðum ok Svertingr á Svertingsstöðum ok þeir bræðr, Þorveigarðsynir, á Steinsstöðum, ok Grímr Skarason á Skarastöðum í Austrárdal." Nú búast þeir allir brott ór

¹) Alle de Ord, der ere spaltede, ere enten aldeles ulæselige eller meget utydelige i Membranen, og ere indskudte i Følge Papirshaandskriftet; imidlertid synes Membranen at have ræret mere læselig, dengang Afskriften blev tagen.

Miðfirði; reid Eyvindr með þeim. Ok er þeir komu á þá borg, er Bessaborg heitir, þá sneri Þórðr aptr, ok leit á fjörðinn ok mælti: „Fagr ertu þó Miðfjörðr, þó ek verði nú við þik at skilja; man þeim nú höfðingjunum þykkja af einn hinn ólmasti, er ek em á braut. En þat læt ek um mælt, at þeir sem mestir menn eru í Miðfirði verði aldri samhuga, svá at árum skipti. Ok þat annat, at þat haldist, sem mēr þykkir nú vera, ok hefi raun í hendi mēr um, at hēr er fólkr orðslungra, meira ok úsannordara, en í flestum sveitum öðrum. Þat hit þriðja, at af takist hafskipalægi í Miðfirði. Þat mæli ek ok um, sakir þess, at mēr er vel við sveitina, at hēr sè menn gestrisnari, en annars staðar ok búandi þó betr. Þat annat, at hēr sè bóndaval betra, en víða annarstaðar, ok komi sjaldan úár. Þat hit þriðja, at sá maðr, er hēr vex upp, verði hēr aldri hengðr.” Síðan riðu þeir allir norðr til Miklabæjar ok fagnar Ólöf þeim vel ok býðr þeim vel þar at vera; ok svá gördur þeir. Þeir segja henni sín örendi. Hón tók því vel, en vill þó göra þetta við ráð þeirra feðga, Kálfs ok Eyvindar. Fór nú þetta fram, at Ólöf var gefin Þórði ok bjuggu þau á Miklabæ lengi síðan; en þeim bræðrum sínum, Eyjúlfi ok Steingrími, gaf hann jörðina at Ósi í Miðfirði ok búit með. Síðan fékk hann þeim sæmilig kvánföng, sem þeim sómdi; því at þeir vǫru hinir beztu böendr. Bjuggu þeir at Ósi til elli, ok er mart manna frá þeim komit, ok hinn mesti ættbogi. Þeir, Eiðr ok Þórðr, skildu með hinni mestu vináttu, ok hēlt þeirra vinfengi, meðan þeir lifðu báðir.

Þat sama sumar, er Þórðr reisti bú á Miklabæ í Óslandshlíð, ok hann hafði fengit Ólafar, sigldu þeir, Eiðr ok Eyvindr Kálfsson; fóru þeir landa í milli um hríð, ok vǫru með tignum mönnum, ok reyndust hinir rökustu menn í öllum mannraunum. Eiðr varð ok manna vitrastr til

deres Utroskab imod mig, for Exempel Börk den gamles paa Barkarstad, Svertings paa Svertingsstad, de Brödres, Thorveigs Sønners paa Steinstad og Grim Skarasöns paa Skarastad i Österaadal.” Nu gjöre de sig alle færdige til at tage bort fra Midfjorden. Eyvind red med dem. Da de kom til en Klippehöi, som kaldtes Bessaborg, vendte Thord sig om og saae ud over Fjorden og sagde: „Fager er du Midfjord, skjönt jeg nu maa skilles fra dig. Hövdingerne vil nu tykkes, at det vanskeligste er overstaaet, da jeg er borte. Men det vil jeg have sagt, at de fornemste Mænd i Midfjorden aldrig skulle blive enige flere Aar efter hinanden; og for det Andet, at det skal vedblive, som mig tykkes nu at være, og jeg har Erfaring for mig om, at her ere Folk mere ordsnedige og lögnagtige end i de fleste andre Herreder. For det tredie, at i Midfjorden skal Havn for Skibe, der gaae imellem Lande, ophöre. Det önsker jeg ogsaa, da jeg holder af Herredet, at her skal Folk være mere gjestfrie end andre Steder, og dog mere formuende. For det andet, at her skal være större Udvalg af Bönder, end paa mange andre Steder, og at der sjelden skal komme Uaar. For det tredie, at den Mand, som voxer her op, aldrig skal blive længt.” Siden red de alle nord paa til Miklebø. Olöf modtager dem meget godt, og tilbyder dem at blive der hvilket de ogsaa gjorde. De underrette hende om deres Ærinde. Hun gav et gunstigt Svar, men vilde dog gjöre det i Følge Kalfs og hans Søn Eyvinds Raad. Siden gik dette for sig, at Olöf blev gift med Thord. De boede paa Miklebø i lang Tid; men Thord gav sine Brödre Gaarden paa Os og hele Besætningen med; derpaa skaffede han dem anstændige Partier, der sömmede sig for dem; thi de ansete Bönder. De boede paa Os til deres Död og fra vare dem nedstamme mange Mænd og særdeles stor Æt.

Eid og Thord skiltes ad som gode Venner, og deres Ven-
skab vedblev saalænge de levede begge.

Den samme Sommer, som Thord satte Bo paa Mik-
lebø i Oslandslid og han havde ægtet Olöf, reiste Eid og
Eyvind Kalfssön udenlands og vare paa Reiser i nogen Tid,
og opholdt sig hos fornemme Mænd, og viste sig som
særdeles tappre Mænd i al Fare. Eid blev ogsaa en meget
lovkyndig Mand og snild i Raad. Eyvind var en böimodig
Mand, og kunde godt tee sig hos fornemme Mænd, og klædte
sig meget prægtig, og derfor blev han kaldet Eyvind den
prude. Al den Tid, Eid og Eyvind vare paa Handelsreiser,
vedblev de deres Staldbroderskab; men da de hørte op med
Handelsreiser, foer Eyvind nord paa til Miklebø, til sin Svoger
og VenThord. Thord og Olöv modtog ham med stor Ære,
og tilbød ham at være hos dem, hvilket Tilbud han ogsaa
modtog, og blev der Vinteren over. Men om Foraaret spurgte
Thord Eyvind, hvad han vilde foretage sig. Han svarer:
„Jeg har især bestemt, at opgive Handelsreiser og gifte
mig; thi saa har min Fælle Eid gjort.” Thord siger: „Jeg
skal staae dig bi, hvor du end vil forsøge det, og ikke spare
noget, hverken Penge eller Manddom; men hvor vil du vende
dig hen?” Eyvind sagde: „Der er en Mand ved Navn
Eyulv; han boer paa Gunnolfsstad i Olafsfjorden, og er en
Sön af Thorbjörn Thjot fra Sogn. Eyulv dræbte Vegeir, Fader
til Vebjörn Sygnekappe. Han har en Kone ved Navn Groa,
Datter af Thorvard paa Urde. De have fire Börn; deres Søn-
ner hedde Steinulv, Thore og Thorgrim, men deres Datter hed-
der Thorarna, den mest dannede Pige; hende vil jeg faae til
Ægte.” „Saa skal det være,” siger Thord. De gjøre dem
reisefærdige med ti Mænd, og ride nord paa til Gunnolfs-
stad. Deres Ærinde faaer det bedste Udfald, thi Eyvind fik
Thorarna til Ægte, og hun reiste hjem med ham. Om For-
aaret satte de Bo paa Osland, og der boede de fra den Tid

lög máls ok allra ráðagörða. Eyvindr var hinn bezti drengur, ok kunni vel at vera með tignum mönnum, ok var áburðar-maðr mikill, ok því var hann kallaðr Eyvindr þrúði. Hèldu þeir, Eiðr ok Eyvindr, sínum fèlagsskap alla stund, meðan þeir váru í kaupferðum. En er þeir létu fòrum, fór Eyvindr norðr til Miklabæjar, til móts við Þórð, mág sinn ok vin. Þau Þórðr ok Ólöf tóku við hánum með hinni mestu virðingu, ok buðu hánum með sèr at vera, ok þat þá Eyvindr, ok var þar um vetrinn. En um várit spurði Þórðr, hvat Eyvindr vildi ráða taka. Hann svarar: „Þat hefi helzt staðfest með mèr, at leggja af kaupferðir ok staðfesta ráð mitt; því at svá hefir Eiðr gört nú, fèlagi minn.“ Þórðr segir: „Skal ek blut í eiga, sem þú vilt at snúa, ok ekki þar til spara, hvártki penninga nè mannskap; eða hvar viltu at snúa?“ Eyvindr mælti: „Eyjúlfr heitir maðr, er býr norðr í Ólafsfirði, á Gunnúlfsstöðum, son Þorbjarnar þjóts ór Sogni. Eyjúlfr vá Vègeir, föður Vèbjarnar Sygnakappa. Hann á þá konu, er Gróa heitir, dóttir Þorvarðs frá Urðum. Þau eiga fjögur börn. Synir þeirra eru þeir: Steinúlfr, Þórir ok Þorgrímr, en dóttir þeirra heitir Þórnanna, kyenna bezt mennt; hennar vil ek fá mèr til handa.“ „Svá skal vera,“ segir Þórðr. Búast þeir heiman við tólfta mann, ok ríða norðr til Gunnúlfsstaða, ok verðr þeirra ürendi hit bezta. Fèkk Eyvindr Þórörnu; ok fór hón heim með hánum. Reistu þau bú um várit á Óslandi, ok bjuggu þar síðan. Er mart manna frá þeim komit. Eptir skilnað þeirra, Eyvindar ok Eiðs, fór Eiðr suðr til Borgarfjarðar bónorðsför, til Gríms-gils. Þar bjó sá maðr, er Grímr hèt, ok átti þá dóttur, er Ingibjörg hèt. Hennar fèkk Eiðr. Bræðr Ingibjargar váru þeir, Þorgils auga á Augastöðum, ok Hrani á Hranastöðum, faðir Stafngríms, er bjó á Stafngrímsstöðum. Þat heitir nú á Sigmundarstöðum. Segja þat sumir menn, at Eiðr ætti

aðra konu síðar. Eiðr átti mörg börn. Þórhallr¹ hét son hans, Eysteinn ok Illhugi. Björn var ok son hans, er þeir vāgu, synir Helga frá Kroppi, Grímr ok Njáll. Njáll drukkn-
aði litlu síðarr í Hvítá; en Grímr varð sekr skógarmaðr um vígit, ok lá hann úti á fjöllum meðan hann var í sekt-
inni. Hann var mikill maðr ok sterkr. Eiðr var þá gaml-
aðr mjök, ok var at þessu görr engi reki. Í þenna tíma var í förum Þorkell Eyjúlfs-son. Hann var hinn frægsti maðr ok kynstórr. Hann var mikill vin Snorra goða. Hann var ok jafnan með Þorsteini Kuggasyni, frænda sínum, þá er hann var út hēr. Þorkell var náfrændi Eiðs. Hróðný var systir Eiðs, móðir Eyjúlfs, föður Þorkels. Menn lágu mjök á hálsi Þorkeli Eyjúlfs-soni, er hann rak eigi þessa rēttar. Um vetrinn, er Þorkell bjó skip sitt, er uppi stóð í Vaðli á Barðaströnd, ferr hann suðr til Borgarfjarðar, ok fær sēr þar hest, ok ríðr einn samt, ok lēttir eigi fyrr ferðinni, en hann kemr í Ás, til Eiðs, frænda síns. Eiðr tók við hánum feginsamliga. Þorkell segir hánum sitt örendi, at hann vill leita til hefnda við Grím, skógarmann hans. Þorkell spyr þá Eið, ef hann vissi nökkut til, hvar bæli hans væri. Eiðr svarar: „Ekki er ek þess fúss; þykki mēr þú of miklu til hætta, hversu ferðin tekst, at eiga við heljar-
mann slíkan, sem Grímr er. En ef þú vilt fara, þá farðu við svá marga menn, at þú eigir allt undir þēr.” „Þat þykki mēr eigi frami,” segir Þorkell, „at draga fjölmenni at einum manni; en þat vilda ek, at þú lēðir mēr sverðit Sköfnung, ok vænti ek þá, ek muna bera af einum ein-
hleypingi, þótt hann sè vel at sèr búinn.” „Nú muntu ráða,” segir Eiðr; „en eigi kemr mēr á úvart, þó at þú iðrist eitthvert sinn þessa einræðis þíns; en með því at þú þykkist þetta fyrir mínar sakir göra, þá skal eigi þess varna,

1) I Membranen stauer P'allz.

af; og fra dem nedstamme mange Mænd. Efter Eyvinds og Eids Skilsmisse, foer denne syd paa til Borgarfjorden til Grimsgil for at frie. Der boede en Mand ved Navn Grim, han havde en Datter ved Navn Ingeborg. Hende fik Eid til Ægte. Hendes Brödre vare Thorgils Öie paa Öiestad og Hrane paa Hranestad; denne sidste var Fader til Stafngrim, der boede paa Stafngrimstad; denne Gaard kaldes nu Sigmundstad. Nogle sige, at Eid havde en anden Kone senere. Eid havde mange Börn. Hans Sønner hed Thorhall, Eysten og Illhug. Han havde endnu en Søn ved Navn Björn, som Grim og Njal, Sønner af Helge paa Kropp, dræbte. Kort efter druknede Njal i Hvitaa, men Grim blev fredlös Mand; og imedens han levede i denne Fredlöshed, opholdt han sig paa Bjergene; han var stor og stærk. Eid var dengang gammel, og derfor blev Grim ikke efterstræbt. Paa denne Tid var Thorkel Eyulvssön paa Reiser; han var en meget berömt Mand og af fornem Slægt; han var en stor Ven af Snorre Gode. Han opholdt sig ogsaa jævnlig hos Thorstein Kuggesön, naar han var her i Landet. Thorkel var en nær Slægtning af Eid; thi Hrodny, Eids Söster, var Moder til Eyulv, Thorkels Fader. Man lagde Thorkel Eyulvssön det til Last, at han ikke hevnedes Björns Drab. Om Vinteren, da Thorkel rustede sit Skib, der stod oppe ved Vadai paa Bardestrand, farer han syd paa til Borgarfjorden, skaffer sig der en Hest, og rider alene, og standser ikke för, end han kommer til As, til sin Frænde Eid. Eid modtager ham med stor Glæde. Thorkel fortæller Eid sit Ærende, at han vil forsöge at tage Hevn over Grim, Eids Landsforviste. Thorkel spørger Eid, om han vidste, hvor han havde sit Opholdssted. Eid svarer: „Det vil jeg ikke gjerne: mig tykkes du vover for meget, hvilket Udfald din Reise faaer, da du har med en saadan Kjæmpe at gjöre, som

Grim. Men dersom du vil gaae, da skal du lade saa mange Mænd ledsage dig, at du ikke har noget at frygte.” „Det tykkes mig ingen Forfremmelse,” siger Thorkel, „at drage med en Mængde Mænd imod een Mand; men jeg vilde, at du skulde laane mig Sværdet Sköfnung, og da haaber jeg, at jeg skal kunne seire over en Landstryger, skjönt han er tapper.” „Du skal raade,” siger Eid; „men ikke kommer mig det uventet, om du engang vil komme til at fortryde denne din Egenraadighed. Men eftersom du tykkes at paatage dig dette for min Skyld, saa vil jeg ikke negte dig det, som du begjærer; thi jeg mener, at dette Sværd er vel anbragt, dersom du har det. Men den er Sværdets Natur, at Solen maa ikke skinne paa dets Hjalt, og ikke skal det trækkes blank i Kvinders Nærværelse. Dersom man bliver bibragt et Saar ved det, da lader det Saar sig ikke læge, medmindre det bliver smurt med den Lægesteen, som følger med.” Thorkel siger, at han nöiagtigen skal iagttage dette, og modtager nu Sværdet. Eid sagde han troede, at Grim havde sit Opholdssted nord paa paa Fjeldene ved Fiskevandene. Derefter rider Thorkel nord paa op paa Heden, den Vei, som Eid havde anviist ham. Og da han kommer op paa Heden, den Vei, som Eid havde anviist ham, seer han en stor Hytte ved en Indsö, og söger derhen. Men da han kommer til Hytten, seer han, hvor en Mand sidder ved Udlöbet af en Bæk nede ved Söen og fisker; denne havde en Skindhue paa Hovedet. Thorkel staaer af Hesten og binder den fast ved Hytten; siden gaaer han frem til Söen, derhen hvor Manden sad. Grim saae Skyggen af Manden og sprang hurtigt op — thi Skyggen faldt ud paa Vandet. Thorkel var da kommen lige hen til ham, og hugger til ham; Hugget traf ham paa Armen ovenfor Haandleddet; men Saaret var ikke stort. Grim gik lös paa Thorkel og de tage

er þú beiðir; því at ek ætla þetta sverð vera vel niðr komit, þó at þú berir þat. En sú er náttúra sverðsins, at eigi skal sól skína á hjöltin, ok eigi skal því bregða, svá at konur sè hjá. Ef maðr fær sár af sverðinu, þá má þat sár eigi græða, nema lyfsteinn sá sè riðinn á, er þar fylgir.” Þorkell kveðst þessa skyldu vandliga gæta, ok tekr við sverðinu. Eiðr kveðst ætla, at Grímr ætti bæli norðr á heiðum við Fiskivötn. Síðan riðr Þorkell norðr á heiðina, þá leið, er Eiðr hafði vísat hánum. Ok er hann sótti á heiðina, sèr hann við vatn eitt mikinn skála, ok sækir hann þangat til. En er hann kemr til skálans, sèr hann, hvar maðr sitr við vatnit við einn lækjarós, ok dró fiska. Hann hafði felld á höfði. Þorkell stígr af baki, ok bindr hestinn undir skálanum; síðan gengr hann fram at vatninu, þar sem maðrinn sat. Grímr sá skuggann mannsins ok spratt upp skjótt — því at skuggann bar í vatnit —. Þorkell var þá kominn at hánum, ok höggr til hans, ok kemr á höndina fyrir ofan úlflið, ok var þat ekki mikit sár. Grímr rann þegar á Þorkel, ok takast þeir fangbrögðum. Þar kenndi brátt aflsmunar, ok fèll Þorkell, en Grímr á hann ofan. „Hverr er maðr þessi?” segir Grímr. Þorkell kvað hann þat engu skipta. Grímr mælti: „Nú hefir öðruvís orðit, en þú mundir ætla; því at nú er þitt líf í mínu valdi.” Þorkell kveðst eigi mundu sèr griða biðja. Grímr segir: „Vaxa mín úhöpp, þó ek drepi þik; því at mèr lízt vel á þik ok gæfusamliga; man þèr ok annarra forlaga auðit verða, en þú látist af okkrum fundi, ok vil ek þèr líf gefa, en þú launa sem þú vilt.” Standa þeir nú upp, ok ganga nú heim til skálans. Þorkell sèr, at Grím mæðir blóðrás, ok tekr steininn Sköfnungs, ok ríðr hánum í sárit, ok bindr höndina, ok tók þegar allan þrota ok sviða ór sárinu. Þar

eru þeir um náttina. En um morgininn býst Þorkell brott, ok spyrr, hvárt Grímr vill fara með hánum. Hann kveðst þat at vísu vilja. Þorkell snýr þegar vestr, ok kemr ekki á fund Eiðs; lættir eigi fyrr, en hann kemr í Sælingsdals-tungu. Eiðr fréttir þetta, ok þótti hafa farit at getu sinni, ok unir nú illa við, ok verðr þó svá búit at vera. Þórhallr¹ Eiðsson átti tvá sonu, Skeggja ok Eið. Skeggi átti Guð-rúnu Þorkelsdóttur, Brandssonar, Þorgrímssonar, Kjallaks-sonar hins gamla. Þeirra börn váru þau, Úlfr ok Halldór, Þorleikr ok Þórarna. Úlfr átti Helgu, dóttur Eyjúlfs Snorra-sonar goða. Þessi váru börn þeirra: Snorri ok Eyjúlfr, Sigurðr ok Sumarliði, Þórðr ok Einarr, Hallbera ok Kol-þerna, er Loptr átti Þorgrímsson; en Hallberu átti Þormóðr Lýtingsson. Þeirra son var Lýtingr. Eiðr² Þórhallsson³ var faðir Þórhalls³. Hann átti Hallbjörgu Hafþórsdóttur. Þessi váru börn þeirra: Steinn ok Eiðr, Þorgeirr ok Oddný. Hana átti Árni, sonr Víga-Gunnars. Þeirra dóttir var Geirlaug. Hana átti Högni öðgi í Bø. Þeirra dóttir var Snjálaug, er átti Þórðr prestur Böðvarsson. Þeirra son var Böðvarr í Bø, ok Þorleifr í Görðum, ok Markúss á Melum. Hans son var Mela-Snorri. Hann átti Helgu Ketilsdóttur prests, Þor-lákssonar, Ketilssonar, Þorsteinssonar. Þeirra son var Þor-steinn böllóttur, er var ábóti at Helgafelli.

Skeggi lifði litla stund síðan eftir viðskipti þeirra Þórðar, ok var þó gamall maðr, ok þótti vera mikill höfðingi, ok hinn mesti garpr ok fullhugi. Þórðr hreða bjó á Miklabø í Óslandshlíð til elli, ok var hinn mesti garpr, ok jafnan úfyrirleitinn, ok hinn hagasti, bæði á trè ok járn. Hann

1) I *Membranen* P'allz.

2) I *Membranen* P'allz.s.

3) I *Membranen* Þorallz.

Tag i hinanden. Der viste sig snart Forskjel paa Styrke, og faldt Thorkel og Grim ovenpaa ham. „Hvem er denne Mand?” siger Grim. Thorkel sagde, det vedkom ham ikke. Grim sagde: „Det er nu gaaet anderledes, end du monne have troet; thi nu er dit Liv i min Magt.” Thorkel sagde, at han ikke vilde hede om Fred. Grim siger: „Skjönt jeg dræber dig, ville mine Ulykker tiltage; thi jeg synes godt om dig, og du forekommer mig at være en Lykkens Mand; din Skjehne vil ogsaa blive en anden, end den, at døe paa vort Möde, og jeg vil skjenke dig Livet, men belön det, som du vil.” De staae nu op og gaae hjem til Hytten. Thorkel seer, at Grim bliver mat formedelst Blodtab; han tager Sköfnungs Steen og smörer Saaret med den og forbinder Armen, og strax forsvinder al Hævelse og Svie af Saaret. De ere der om Natten, men om Morgenens gjør Thorkel sig færdig til at tage bort, og spørger, om Grim vil tage bort med ham. Grim sagde, at det vilde han visse-ligen. Thorkel reiser strax vester paa, uden at træffe Eid, og standser ikke med sin Reise förend han kommer til Sælingsdalstunge. Eid spørger dette og syntes, det havde gaaet, som han gjettede. Han er meget misfornöiet med Udfaldet, men der var ikke noget ved at gjøre. Thorhall Eidssön havde to Söner: Skjegge og Eid. Skjegge ægtede Gudrun Thorkelsdatter. Thorkel var en Sön af Brand Thorgrimssön, der igjen var en Sön af Kjallak den gamle. Deres Börn vare Ulv og Halldor, Thorleik og Thorarna. Ulv var gift med Helga, Datter af Eyulv, Sön af Snorre. Dissé vare deres Börn: Snorre og Eyulv, Sigurd og Sumarlide, Thord og Einar, Hallbera og Kolterne, som Lopt Thorgrimssön var gift med. Men Hallbera ægtede Thormod Lytingssön. Deres Sön var Lyting. Eid Thorhallssön var Fader til Thorhall. Han fik Hallbjörg Hafthorsdatter til Ægte. Deres Börn

vare Steen, Eid, Thorgeir og Oddny. Hende fik Arne, en Søn af Manddrabs-Gunnar, til Ægte. Deres Datter var Geirlaug; hende ægtede Högne den rige paa Bø. Deres Datter var Snjalaug, som Præsten Thord Bødvarssøn giftede. Deres Sønner vare Bødvar paa Bø, Thorleif paa Garde og Markus paa Mele. Denne sidstes Søn var Mele-Snorre. Han ægtede Helga, en Datter af Præsten Ketil Thorlakssøn, der var en Søn af Ketil Thorsteinssøn. Deres Søn var Thorstein den kugledannede, der var Abbed paa Helgefell.

Skjegge levede en kort Tid efter at hans og Thords Stridigheder vare afgjorte. Han var dog en gammel Mand, og blev anseet for en stor Høvding og den største Helt og meget modig. Thord Hrede boede paa Miklehø i Oslands-lid til det sidste, og opnaaede en høi Alder. Han var en stor Helt og altid stridig. Han var en særdeles god Haand-arbejder baade i Træ og Jern. Han byggede et Huus paa Ravnegil, som endnu staaer den Dag idag, og mange andre store Huse byggede han paa Island, som endnu ere tilbage. Gudrun, Datter af Herse Klypp, hans Broderdatter, giftede han med Einar Eyulfssøn Thveraaing. Disse vare deres Børn: Jernskjegge, Klypp, Thorleiv og Aslak, Halldora, Hallfrid. Helga, Jorun, Valgerd og Vigdis. Jernskjegge fik Jorun, Datter af Hjalte Skjeggesøn, til Ægte. Halldora Einarsdatter ægtede Thoraren Sæling. Hallfrid Einarsdatter ægtede Snorre Gode. Deres Søn var Halldor, Fader til Gudrun, som Kjartan Asgeirssøn ægtede. Deres Søn var Thorvald, Fader til Ingerid, som Gudlaug Thordarsøn, der var en Søn af Audun, ægtede. Deres Datter var Vigdis, som Ole Thorvardssøn fra Sande i Dyrefjord fik til Ægte. Deres Søn var Odd den rige, Fader til Herr Hrafn og Herdis, Moder til Björn, der var Fader til Gizur Galde, Fader til Hakon, Fader til Jon. Helga Einarsdatter ægtede Ljot, en Søn af Hall paa Side.

smíðaði skála at Hrafnagili, þann er enn stendr í dag, ok mörg stór hús önnur á Íslandi, þau er eptir eru vel standandi. Hann gipti Guðrúnu Klyppsdóttur hersis, bróðurdóttur sína, Einari Þveraing Eyjúlfsyni, ok váru þessi börn þeirra: Járnskeggi, Klyppr, Þorleifr ok Áslákr, Halldóra, Hallfríðr, Helga, Jórunn, Valgerðr ok Vigdís. Járnskeggi átti Jórunni, dóttur Hjalta Skeggjasonar. Halldórn Einarsdóttur átti Þórarinn sælingr. Hallfríði Einarsdóttur átti Snorri goði. Þeirra sonr var Halldórr, faðir Guðrúnar, er átti Kjartan Ásgeirsson. Þeirra son var Þorvaldr, faðir Ingiríðar, er átti Guðlaugr Þórðarson, Audunnarsonar. Þeirra dóttir var Vigdís. er átti Óli¹ Þorvarðarson af Söndum ór Dýrafirði. Þeirra son var Oddr² hinn auðgi, faðir herra Hrafn ok Herdísar, móður Bjarnar, föður Gizurar galla, föður Hákonar, föður Jóns. Helgu Einarsdóttur átti Ljótr, son³ Halls af Síðu. Þeirra dóttir var Guðrún, móðir Hallberu, móður Þorgils Oddasonar. Jórunni Einarsdóttur átti Þorkell Geitisson. Þeirra dóttir var Ragnheiðr, er átti Loptr Þórarinsson, Loptssonar hins gamla af Eyrum. Þeirra dóttir var Þuríðr, er átti Þórðr Klængsson, Örnólfssonar, Þórólfssonar; en móðir Þórðar Klængssonar var Hallgríma Þorbjarnardóttir, Eiríkssonar ór Guðdölum ördígskeggja. Margrèt var dóttir þeirra, Þuríðar ok Þórðar Klængssonar. Hana átti Bárðr hinn svartí ór Selárdal, faðir Sveinbjarnar, föður Hrafn, föður Steinunnar, móður Herdísar, móður Bjarnar, föður Gizurar galla, föður Hákonar, föður Jóns. Valgerði Einarsdóttur átti Grímr Oddason, Ásólfssonar. Þeirra dóttir var Hallbera⁴, móðir

1) Rettelse ifølge Landnamabók og Sturlunga saga, istedetfor vliðr i Membranen.

2) Rettelse istedetfor atli i Membranen, ifølge Landnamabók og Sturlunga saga.

3) I Membranen: son f.

4) Kaldes i Landnamabók vaa to Steder Halldóra.

Markúss lögsögumanns, föður Valgerðar, er átti Þórðr Skúla-son, Egilssonar, Hríflusonar, Þorsteinssonar, Egilssonar, Skalla-Grímssonar, Kveld-Úlfssonar. Böðvarr var sonr Þórðar ok Valgerðar, faðir Guðnýjar, er átti Hvamm-Sturli. Þeirra son var herra Sighvatr, faðir Þórðar kakala, föður Kolbeins, föður Þórðar, föður Árna, föður Ingileifar.

Deres Datter var Gudrun, Moder til Hállbera, der var Moder til Thorgils Oddesön. Jorun Einarsdatter ægtede Thorkel Geitesön. Deres Datter var Ragnheid, som Lopt Thorarensön, der igjen var en Sön af Lopt den Gamle paa Eyre, havde til Ægte. Deres Datter var Thurid, som Thord Klængssön, der igjen var en Sön af Örnolf Thorolvssön, ægtede; men Thord Klængssöns Moder var Hallgrima Thorbjörnsdatter; Thorbjörn var en Sön af Eirik Ördiskjegge af Goddale. Thurids og Thord Klængssöns Datter var Margrete. Hende ægtede Bard den sorte af Selaadal, Fader til Hrafn, Fader til Steinun, Moder til Björn, Fader til Gizur Galle, Fader til Hakon, Fader til Jon. Valgerd Einarsdatter ægtede Grim Oddesön, der var en Sön af Asolf. Deres Datter var Hallbera, Moder til Lovsigemand Markus, Fader til Valgerd, som Thord Skulesön ægtede. Skule var en Sön af Egil, som var en Sön af Hrifla, der var en Sön af Thorstein, der var en Sön af Egil, der var en Sön af Skalle-Grim, som var en Sön af 'Kvæld-Ulv. En Sön af Thord og Valgerd var Bödvar, som var Fader til Gudny, som Sturla fra Hvamm var gift med. Deres Sön var Herr Sighvat, der var Fader til Thord Kakali, som var Fader til Kolbein, der var Fader til Thord, der var Fader til Arne, som var Fader til Ingileif.

DET NORDISKE LITERATUR-SAMFUND.

Det nordiske Literatur-Samfund har til Formaal at udbrede Kundskab til Nordens ældre Literatur, navnlig ved at udgive nordiske Oldskrifter paa en med Almenhedens Tarv overenstemmende Maade, og ved at udbrede disse i saa vid en Kreds som muligt. Samfundet vil derfor nærmest foranstalte Haandudgaver af de vigtigste islandske og andre oldnordiske Skrifter med en vel bearbejdet Text, og vil ved Siden heraf ogsaa søge at fremkalde lignende Udgaver af de senere Sprogminde-mærker, navnlig af Levningerne fra vor egen Middelalder. Men da Kundskaben til Nordens Oldsprog er saa lidet udbredt, vil Samfundet, i det mindste indtil Tilvejehringelsen af andre fornødne Hjælpemidler gjør det overflodigt, ledsage hine Textudgaver med Oversættelser eller saadanne Oplysninger, som ere nødvendige til fuldstændig at forstaae det udgivne. De af Samfundet besørgede Skrifter skulle indrettes saaledes, at Texterne og Oversættelserne eller Oplysningerne kunne samles i særskilte Bind. Samfundets Love ere:

§ 1. Samfundet har til Formaal, at fremme Kundskab til Nordens ældre Literatur, nærmest ved at udgive og udbrede nordiske Oldskrifter og de til disses Benyttelse fornødne Hjælpemidler.

§ 2. Aarlig afholdes i Kjøbenhavn et Møde, hvorpaa samtlige Medlemmer have Stemmeret.

§ 3. Til at bestyre Samfundets Anliggender vælges paa det aarlige Møde et Raad af 5 Medlemmer. Af disse afgaae efter det første Aar tre, næste Aar to, og saa fremdeles.

§ 4. Medlemmer optages af Samfundsraadet. Det halvaarlige Bidrag er 1 Rbd. Den der undlader at betale, betragtes som udtraadt af Samfundet. Ethvert Medlem erholder uden Betaling et Exemplar af de efter hans Indtrædelse udgivne Skrifter.

§ 5. Naar Samfundet tæller 500 Medlemmer, paa-ligger det Raadet, at bringe under Forhandling i Samfundet, hvorvidt nye og udførligere Love skulle vedtages. Indtil da skal Raadet paa det aarlige Møde afgive Beretning om det forløbne Aars Virksomhed og aflægge Regnskab.

Samfundet har udgivet:

I. Hrafnkel Freysgodes Saga, besørget af K. Gislason og oversat af N. L. Westergaard. Bogladepris 40 Sk.

II. Droplaugarsona saga, besørget og ledsaget med en Analyse og Ordsamling af K. Gislason. Bogladepris 1 Rbd. 8 Sk.

III. Hervarar saga ok Heiðreks konungs, besørget af N. M. Petersen og oversat af G. Thorarensen. Bogladepris 72 Sk.

IV. Bjarnar saga Hitdælakappa, besørget og oversat af H. Friðriksson. Bogladepris 84 Sk.

V. Vápnfirðinga saga, þáttur af Þorsteini hvíta, þáttur af Þorsteini stangarhögg, Brandkrossa þáttur, besørget og oversat af G. Thordarson. Bogladepris 76 Sk.

Til Pressen forberedes:

Den jydsk Lov, ved N. M. Petersen.

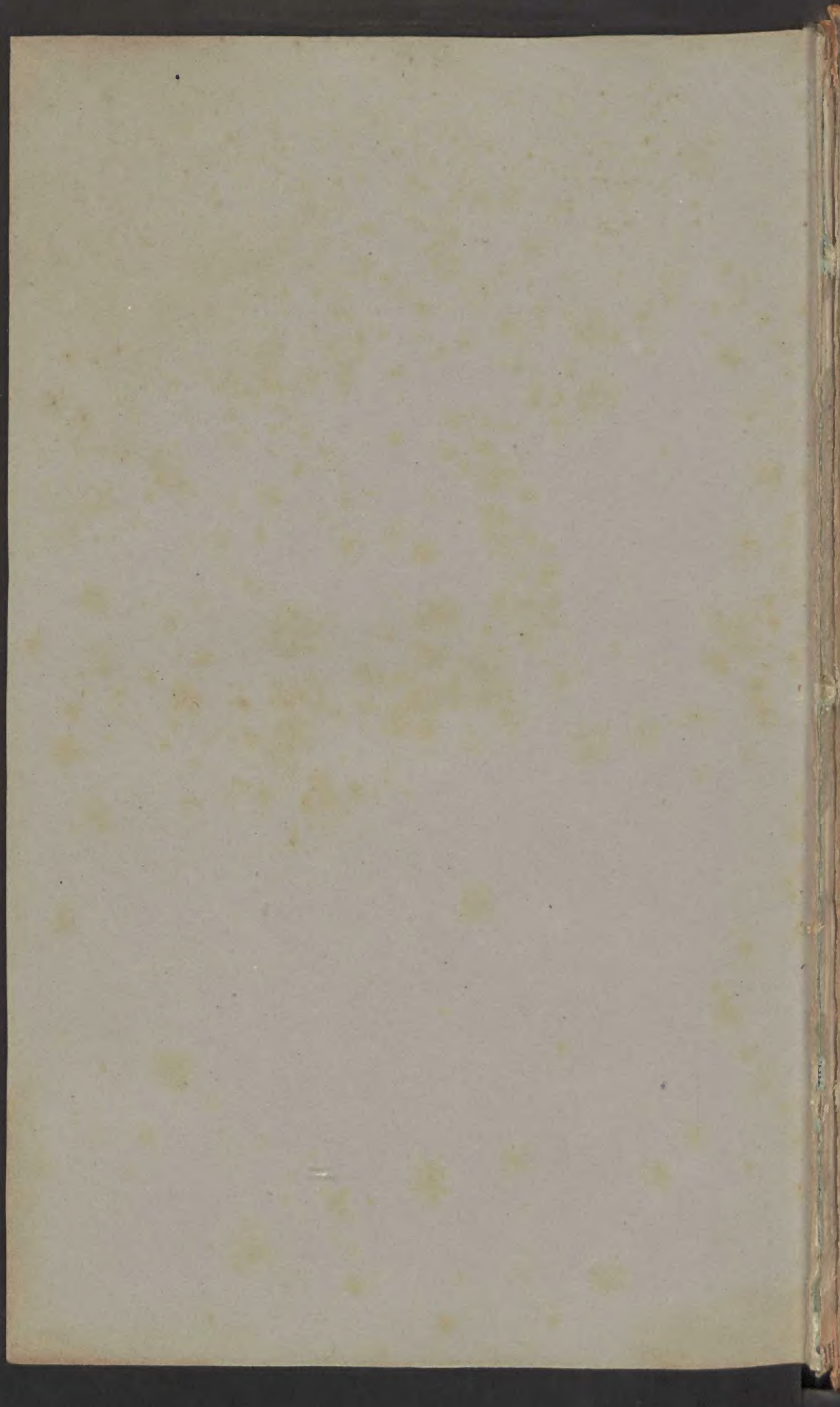
Gisla saga Surssonar, ved K. Gislason.

Grettis saga, ved G. Magnusson.

Hávarðar saga Ísfirðings ved G. Thordarson.

Tiltrædende Medlemmer kunne erholde alle ifjor (I—IV) udgivne Sagaer for 2 Rbd. Anmeldelser om Indtrædelse i Samfundet modtages saavel hos Samfundsraadets Medlemmer: *K. Gislason* (st. Larsbjörnstræde 174), *A. F. Krieger* (Kronprindsessegade 401 C), *B. Pjetursson* (Pilestræde 120 A), *P. G. Thorsen* (Kronprindsessegade 408) og *N. L. Westergaard* (Frederiksborggade 141 B), som i den *Gyldendalske Boglade* (Klareboderne 8) og udenfor Kjøbenhavn hos dennes Commissionærer.

100362854 - 2

100362825 - 7

100362850 - 6

SALENSKY

